

Stockholms folkskoledirektion och i samband därmed stående institutioner.

Folkskoledirektionen.

Brunkebergstorg 13, 2 tr. (postadress: Stockholm 16; postgirokonto nr 1631); t. 22 21 00; sessionstid: en eller flera onsdagar i varje månad under lästerminerna kl. 15,15.

Under 1600-talet inrättades i samtliga huvudstadens församlingar s. k. barndoms- eller kyrkskolor. Dessa skolor underhölls i regel av församlingarna och stodo under kyrkoherdarnas och kyrkorådens uppsikt. Nämnade skolor voro i regel ej att betrakta som primärskolor i egentlig mening. Det förutsattes nämligen i allmänhet, att eleverna erhölet en första undervisning i hemmen eller på annat sätt. Dessa skolor ombildades på 1820-talet till lärdoms- eller apologetiskolor samt ställdes under direktionen för Stockholms stads undervisningsverk.

I flera församlingar inrättades i slutet av 1700-talet och början av 1800-talet s. k. fri- eller fattigskolor, varest kostnadsfri undervisning meddelades åt fattiga barn. Någon enhetligt ordnad folkundervisning i huvudstaden ästadkoms emellertid ej förrän genom 1842 års allmänna folkskolestadga, som föreskrev obligatorisk folkundervisning och upprättandet av folkskolor i varje församling. Denna stadga började emellertid först från år 1847 att i Stockholm allmännares tillämpas. Ända till och med år 1861 skötte var och en av huvudstadens församlingar sitt folkskoleväsende oberoende av de övriga. Församlingen utgjorde ett skoldistrikt.

Genom k. stadgan den 27 september 1861 angående folkundervisningen i Stockholms stad inrättades en för hela staden gemensam översstyrelse för stadens folkskolor, vars ställning och sammansättning m. m. sedermera vid flera tillfällen i olika avseenden förändrats. Genom k. brev den 13 mars 1914 erhölet översstyrelsen för Stockholms stads folkskolor benämningen *Stockholms folkskoledirektion*.

Enligt lag den 15 maj 1903 angående folkskoleväsendet i Stockholm utgör folk- och fortsättningsskoleväsendet i Stockholm en för hela staden gemensam kommunal angelägenhet, som i huvudsak skall handhavas av Stockholms folkskoledirektion. Folkskoleväsendet regleras närmare av k. stadgan den 22 juni 1923 angående folkundervisningen i Stockholm.

Nämnda lag angående folkskoleväsendet i Stockholm innehåller bestämmelse därom att, efter stadsfullmäktiges beprövande, folkskoledirektionen skall bestå av minst nio, högst tjugen ledamöter. I anledning härav beslöt stadsfullmäktige den 15 mars 1920 och 9 mars 1925 att direktionen skall utgöras av femton ledamöter. Av dessa utses en av domkapitlet i Stockholms stift, en, tillika ordförande, av stadskollegiet bland borgarråden samt återstående tretton ledamöter av stadsfullmäktige. Ledamot i direktionen (utom den av stadskollegiet valde) väljes för en tid av två år och kan återväljas. Domkapitlet utser suppleant för den av domkapitlet valde ledamoten, varjämte stadsfullmäktige må utse suppleanter för övriga ledamöter till det antal, som anses erforderligt. Stadsfullmäktige beslöt den 19 december 1949 att utse sju suppleanter. Direktionen utser årligen inom sig en vice ordförande. Enligt stadgan angående folkundervisningen i Stockholm äger folkskolornas lärarpersonal utse fyra representanter, varav två folkskollärare, en småskollärare och en av de särskilda lärarna i övningsämnen, att närvara vid direktionens sammanträden med rättighet att, utom beträffande vissa i stadgan angivna ärenden, deltaga i överläggningarna, men ej i besluten, och att få uttalad mening antecknad till protokollet. Dessa representanter jämte lika många suppleanter för dem väljas för två år av lärarkårens ombuds-församling (se sid. 363) bland inom staden anställda lärare, som ej äro ledamöter av direktionen.

Folkskoledirektionen åligger, enligt den av k. m:t den 31 januari 1941 fastställda instruktionen, att handhava huvudstadens folk- och fortsättningsskoleväsende ävensom, där icke annat är stadgat, dess undervisningsväsendet i övrigt, att fullgöra stadens skyldigheter med avseende å de allmänna läroverken, att ägna uppmärksamhet åt behovet av undervisningsväsendets utveckling och hos vederbörande göra de framställningar, som därvid finnas påkallade, samt att ombesörja övriga undervisningsväsendet rörande angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt direktionen överlämnas.

I överensstämmelse med föreskrifter i k. stadgan den 16 september 1918 för fortsättningsskolan och stadsfullmäktiges beslut den 1 mars 1920 fungerar folkskoledirektionen som styrelse för de obligatoriska fortsättnings- och ersättnings-skolor, som inrättats i Stockholm fr. o. m.

höstterminen 1920 (se sid. 361). Enligt § 50 i nämnda stadga äga fortsättningsskolans lärare likaledes utse en representant, jämte suppleant för denne, att närvara vid direktionens sammanträden med samma befogenhet vid behandling av ärenden rörande fortsättningsskolan som folkskollärarpersonalens representanter i fråga om folkskoleärenden.

På framställning av folkskoledirektionen har k. m:t den 20 januari 1950 — jämlikt k. kung. den 9 oktober 1914 angående inspektion av folkskoleväsendet i stad, som ej deltagit i landsting — medgivit Stockholms stad fortsatt befrielse tills vidare intill utgången av år 1959 från inspektion av sitt folkskoleväsen genom statens folkskolinspektör, dock skall denna befrielse bl. a. icke gälla granskningen och vitsordandet av folkskoledirektionens ansökningar om statsbidrag.

Folkskoledirektionen, som tidigare utgjort styrelse för skolan för bildbara sinnesslöa barn skall enligt stadsfullmäktiges beslut den 18 mars 1946 jämväl efter tillkomsten av lagen den 30 juni 1944 om undervisning och vård av bildbara sinnesslöa tills vidare vara styrelse för skolan (se sid. 350). Tidigare utövade folkskoledirektionen även ledningen av de kommunala mellanskolorna och högre folkskolorna (praktiska mellanskolorna). Beträffande dessa skolor och de under år 1939 upprättade kommunala flickskolorna, se nedan sid. 378.

Vidare handhar folkskoledirektionen de förvaltningsuppgifter, som sammanhånga med stadens åligganden i avseende å de allmänna läroverken och det högre tekniska läroverket i Stockholm (jfr sid. 531, 537). Slutligen handlägger direktionen frågor angående förvaltningen av Stockholms borgarskolas och Sjöbefäls[Navigations]skolans byggnader (jfr sid. 537).

Folkskoledirektionen äger att åt särskilda inom densamma utsedda nämnder, envar bestående av minst fem personer, överlämna att å dess vägnar fatta beslut i vissa ärenden. På grund härav har direktionen utsett dels en ekonominämnd, dels en skolhusnämnd. Ekonominämnden äger besluta angående tillämpning av gällande lönereglementen i vissa fall, vissa tjänstledighetsfrågor, upplåtelse av skollokaler, barnbetspisen, tilldelning till skolbarn av beklädnad, upphandlingar samt vissa andra ärenden av ekonomisk natur. I övrigt förbereder nämnden ekonominärenden samt frågor angående vissa tjänstetillsättningar, vilka skola provas av folkskoledirektionen. Skolhusnämnden äger besluta om utförande av underhållsarbeten å skolhus och skolgårdar samt om åtgärder för verkställande av beslutade byggnadsarbeten, varjämte nämnden förbereder sådana skolhusärenden, som skole provas av folkskoledirektionen.

Vidare har direktionen inom sig utsett delegerade för undervisningsärenden, för år 1952 åtta, med uppgift att förbereda vissa tjänste-

frågor och frågor av pedagogisk natur. Åt delegerade har även uppdragits att tills vidare handhåva enligt § 19 mom. 10 stadgan angående folkundervisningen i Stockholm direktionen eljest tillkommande åligganden med avseende å upprättande av förslag till ordinarie lärartjänster, ävensom frågor om avgång enligt § 48 samma stadga och om befrielse från fortsättningsskoleplikt. Fr. o. m. år 1950 har direktionen, i stället för att tillsätta särskild betygsnämnd, årligen uppdragit åt delegerade för undervisningsärenden att utfärda tjänstgöringsbetyg åt lärare.

I varje territoriell kyrkoförsamling i Stockholm skall finnas ett skolråd. Ledamöter och suppleanter i skolråden väljas i enlighet med lagen den 6 juni 1930 om församlingsstyrelse för en tidsperiod av fyra år av församlingens kyrkofullmäktige. Ledamöter utses till ett antal av lägst fem och högst elva och suppleanter till det antal, som finnes lämpligt. Skolrådet väljer inom sig ordförande och vice ordförande, dock kan kyrkoherden i församlingen, ändock att han icke är ledamot, utses till ordförande. Rörande de olika skolrådets sammansättning, se sid. 366 ff.

Församlings skolråd har enligt stadgan angående folkundervisningen i Stockholm till uppgift att genom framställningar till direktionen m. m. söka främja folkskoleväsendets utveckling såväl inom staden i dess helhet som särskilt inom församlingen. Skolrådet utfärdar, i vissa numera sällan förekommande fall, efter vederbörande överlärares hörande, tjänstgöringsbetyg åt lärare, handhar fonder för skoländamål samt skall av folkskoledirektionen höras i fråga om ny eller ombyggnad av skolhus i församlingen m. m.

Författningar m. m. Instruktion för Stockholms folkskoledirektion. fastställd av k. m:t 31 jan. 1941 (Kf 1940: nr 72). Lag 15 maj 1903 ang. folkskoleväsendet i Stockholm, med ändr. (Kf 1946: sid. 259). K. m:ts förnyade stadga 22 juni 1923 ang. folkundervisningen i Stockholm, med ändr. (Kf 1946: sid. 456; Kf 1947: nr 47, 1948: nr 44, 1951: nr 18, 82). K. m:ts stadga för övningslärare 2 juni 1950, med ändr. (Svf 1950: nr 376, 1951: nr 599). Reglemente för Stockholms folkskolor, fastställt av skolöverstyrelsen 22 aug. 1923 (Kf 1923: nr 42), med ändr. Skolöverstyrelsens kung. 6 sept. 1946 med anvisningar rör. meritvärdering vid tillsättande av folk- och småskollärartjänster. Skolöverstyrelsens kung. 28 febr. 1947 ang. anvisningar rör. anordnande i vissa fall av särsk. avgångsprövning vid folkskola. K. kung. 18 april 1947 ang. behörighet att undervisa i främmande språk i folkskolan. Ordningssstadga 31 maj 1929 för Stockholms folkskolor. Instruktion 16 dec. 1910 för [överstyrelsens] för Stockholms stads folkskolors nämnder, med ändr. Lag 6 juni 1930 om församlingsstyrelse i Stockholm, (Kf 1946: nr 39), med ändr. K. stadga 16 sept. 1918

för fortsättningsskolan, med ändr. (Kfh 1946: sid. 340). Reglemente för Stockholms fortsättningsskolor, fastställt av skolöverstyrelsen 5 mars 1921 (Kf 1921: nr 18).

Stat år 1952. Utgifter: driftbudgeten 86,347,419 kr. (därav engångs 2,268,115 kr.), kapitalbudgeten, av låne-medel, inom linjen 18,360,700 kr., dessutom förlagsmedel 8,643,778 kr.; inkomster: driftbudgeten 35,883,727 kr.

Folkskoledirektionens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Tomson, R. V., borgarråd, stadsfullm.; t. 540500 (växel); träffas i stadshuset alla vardagar efter överenskommelse.

Vice ordförande.

Månsson, O. P., f. d. instruktör.

Övriga ledamöter.

Arvidson, E. S. Å., fil. d. r.

***Forsberg, K. W. G.**, ombudsman.

Färm, H. G. E. A., organisationssekreterare.

Isaacsson, A. J., rektor (utsedd av domkapitlet).

Jonsson, f. Lundquist, Clary H., fru, stadsfullm.

Josephsson, M. O., fil. lic.

***Julin, f. Liljenbrunn, Gertrud J.**, ombudsman, stadsfullm.

Lamm, H. E., tjänsteman.

***Lund, B. A.**, kyrkoherde, stadsfullm.

***Löfberg, S. A.**, ekonomichef.

***Malmroth, f. Herlitz, Elsa**, fru, stadsfullm.

***Malmström, H. J. W.**, direktör.

***Wrigstad, P. O.**, redaktör.

Suppleanter.¹⁾

Ahlén, A. E., civilingenjör, stadsfullm.

***Bergils, J. H.**, byråchef.

***Carlson, K. Sören**, konditoriarbetare, stadsfullm.

¹⁾ Enligt folkskoledirektionens beslut skola vid förfall i första hand inträda: för ordföranden samt ledamöterna hrr Josephsson, Löfberg, Wrigstad och fru Julin suppleanterna hrr Bergils och Thörnblom, fru Poppius, hr Ahlén, fru Wedberg-Larsson samt hr Carlson och fru Höjer i nu nämnd ordning; för vice ordföranden samt ledamöterna fru Jonsson samt hrr Lamm, Forsberg, Malmström, Färm och Arvidson suppleanterna fru Wedberg-Larsson, hr Carlson, fru Höjer, hrr Bergils och Thörnblom, fru Poppius och hr Ahlén i nu nämnd ordning; för ledamöterna hr Lund och fru Malmroth suppleanterna hrr Ahlén, Bergils och Thörnblom, fru Poppius och Wedberg-Larsson samt hr Carlson och fru Höjer i nu nämnd ordning. Enligt beslutet skall angivna ordning för suppleanternas inträde även gälla för sammanträden i ekonominämnden, skolhusnämnden och undervisningsdelegerade.

Höjer, f. Dahl, T. Signe E., fru, stadsfullm.

Poppius, f. Leander, Ulla, studiesekreterare.

***Thörnblom, G. D. R.**, rektor.

***Wedberg-Larsson, A. A. Elvira**, fru, stadsfullm.

Werner, A. I., komminister (utsedd av domkapitlet).

Överlärare, anmodad jämlikt stadgan ang. folkundervisningen i Stockholm § 5 mom. 4 att närvara vid folkskoledirektionens sammanträden.

Olsén, C. I. T., överlärare.

Suppleant: Rehn, A. V., överlärare.

Sekreterare (3,000 kr.).

Söder, A., f. d. överlärare; träffas under terminerna måndagar och torsdagar 14,30—15,30 samt onsdagar 10—11.

Folkskoledirektionens nämnder och delegerade m. m.

Delegerade för undervisningsärenden.

Tomson, R. V., ordf.; **Arvidson, E. S. Å.**; **Isaacsson, A. J.**, vice ordf.; **Lamm, H. E.**; **Lund, B. A.**; **Löfberg, S. A.**; **Malmström, H. J. W.**; **Wrigstad, P. O.**

Sekreterare: Söder, A. (se ovan).

Ekonominämnden.

Tomson, R. V., ordf.; **Jonsson, f. Lundquist, Clary H.**; **Josephsson, M. O.**; **Lamm, H. E.**; **Löfberg, S. A.**; **Malmroth, f. Herlitz, Elsa**; **Månsson, O. P.**, vice ordf.

Sekreterare: Johansson, F. V., tjl., *tf. Lindahl, O.* (se sid. 358).

Skolhusnämnden.

Tomson, R. V., ordf.; **Forsberg, K. W. G.**; **Färm, H. G. E. A.**; **Julin, f. Liljenbrunn, Gertrud J.**; **Malmroth, f. Herlitz, Elsa**; **Månsson, O. P.**, vice ordf.; **Wrigstad, P. O.**

Sekreterare: Olsén, O. G. (se sid. 358).

Lärarpersonalens vid folkskolorna representanter i direktionen

(valda för åren 1952—1953).

Ajne, f. Svensson, S. Julia I., folkskollärarinna; **Annerfors, f. Gustafsson, A. Frیدهborg M.**, småskollärarinna; **Othzén, C. O. A.**, musikdirektör; **Roos, G. E.**, folkskollärare.

Suppleanter: Berthelsson, Ester A., småskollärarinna; *Astner, f. Söderlund, Ma'ja*, folk-

skollärarinna; Hls, E. M., folkskollärare; Carlberg, f. Edqvist, A. Gunhild, slöjdlärrarinna.

Lärarkårens vid fortsättningsskolorna representant i direktionen

(vald för åren 1951—1952).

*Ålinder, A. H., folkskollärare.

Suppleant: *Bengtsson, f. Lindstedt, Hildur L. Ch., folkskollärarinna.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december fem revisorer jämte tre suppleanter för granskning av folkskoledirektionens, idrotts- och friluftsstyrelsens, styrelsens för de kommunala flickskolorna, styrelsernas för de praktiska mellanskolorna, biblioteksnämndens, arkivnämndens samt museinämndens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Andersson, J. Eric, spårvägsman, ordf.

Eidem, E. K. H., exportchef.

Enestad, J. I., direktör.

Jonsson, E. A., kassör.

Ögren, G. A., rektor.

Suppleanter:

Dunberg, S., spårvägsman.

Hudin, A. Greta, tvätföreståndarinna, stadsfullm.

Nihlfors, f. Cassel, Margit M. S., fru.

Central förvaltning.

Brunkebergstorg 13, 2 tr., C.; t. 22 21 00; expeditionstid: 8,30—11,30, 12,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—11,30, 12—14; 1 juni—24 aug. 8,30—12,45).

Genom beslut av stadsfullmäktige den 13 oktober 1950 har ledningen av folkskoledirektionens centrala förvaltning omorganiserats. I samband därmed har en ny tjänst såsom skoldirektör inrättats fr. o. m. den 1 januari 1951. För omorganisationens genomförande nödvändiga ändringar i gällande författningar ang. folkskoleväsendet i Stockholm hava sedermera beslutsats av k. m:t.

Enligt § 5 mom. 2 stadgan ang. folkundervisningen i Stockholm skall skoldirektören leda stadens folkskoleväsen. I avseende å den pedagogiska ledningen av och tillsynen över undervisningen vid skolorna biträdes han, inom ramen för vad i organisatoriskt, administrativt och ekonomiskt avseende fastställts i gällande författningar samt i direktionens beslut och stat, av en förste folkskolinspektör jämte ett antal inspektörer.

Skoldirektören är skyldig att vara tillstädes vid folkskoledirektionens sammanträden och äger att deltaga i överläggningarna men ej i besluten

med rätt för honom att, där han så önskar, få sin uttalade mening antecknad i protokollet.

Den centrala förvaltningens nedanstående uppdelning på avdelningar är delvis endast preliminär.

Stat år 1952. (Central förvaltning.) Utgifter: driftbudgeten 1,843,872 kr. (däraf engångs 6,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 1,843,872 kr.

(Allmänna läroverk m. m.) Utgifter: driftbudgeten 4,753,006 kr. (däraf engångs 640,850 kr.); inkomster: driftbudgeten 174,700 kr.

(För skolorna gemensamma anslag.) Utgifter: driftbudgeten 11,846,249 kr. (däraf engångs 16,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 2,090,575 kr. (däraf statsbidrag 1,630,000 kr.).

Skoldirektör (B 21).

Ekman, E. V. (förordn. t. o. m. ³¹/10 1957).

Aktuarie (26).

Ceder, C. T.

Förste kontorsskrivare (16).

Wallander, Karin J. M. (registrator).

Ett första kontorsbiträde, ett kontorsbiträde.

Inspektionsavdelningen.

Brunkebergstorg 13, 2 tr., C.; t. 22 21 00; expeditionstider, se ovan.

Förste folkskolinspektören utövar närmast under skoldirektören den pedagogiska ledningen av och tillsynen över undervisningen vid skolorna. Vid sidan av förste folkskolinspektören finnas tre folkskolinspektörer samt en gymnastikinspektör, två slöjdinspektörer (för den manliga resp. kvinnliga slöjden) och en skolköksinspektör. Den omfördelning av arbetsuppgifterna inom inspektionen, som blivit en följd av omorganisationen av direktionens centrala förvaltning, är avsedd att instruktionsmässigt fastställas, sedan den nya organisationen någon tid praktiskt prövats.

För närvarande äro dessutom följande konsulenter förordnade, nämligen två sångkonsulenter med uppgift att handleda folk- och småskollärare i deras sångundervisning, en gymnastikkonsulent såsom instruktör och rådgivare åt de manliga folkskollärarna vid undervisningen i gymnastik med lek och idrott samt en konsulent för undervisningen i fysik och kemi.

Beräffande överlärare för specialklasserna och kuratorer för hjälpklasserna, se nedan.

Instruktioner m. m. [Instruktion 25 nov. 1910 för förste folkskolinspektören vid Stockholms folkskolor (kf 1910: nr 99). Instruktion

FD

s. d. för [andre] folkskolinspektören vid Stockholms folkskolor (Kf 1910: nr 100). Instruktioner 14 dec. 1903 för slöjd-[föreståndaren]inspektören, slöjd-[föreståndarinnan]inspektören och gymnastik-[instruktören]inspektören vid Stockholms folkskolor (Kf 1903: sid. 447). K. kung. 9 okt. 1914 ang. inspektion av folkskoleväsendet i stad, som ej deltagar i landsting, med ändr. (Kfh 1946: sid. 454). Ambetskrivelse från eklektiskdepartementet till skolöverstyrelsen 20 jan. 1950 ang. inspektion av folkskoleväsendet i Stockholm.

Förste folkskolinspektör (B 17).

Dahlkvist, A. R. T.; träffas måndagar och torsdagar 14,30—15,30 och onsdagar 10—11.

Folkskolinspektörer (B 13).

Blomqvist, G.; Holm, C. M.; träffas måndagar och torsdagar 14,30—15,30 samt onsdagar 10—11.

Folkskolinspektör (Ex. B 13).

Edstam, A. M. (Anna-Maja), stadsfullm.

Slöjdinspektörer (29).

Berggren, A. E.; träffas å direktionens lokal måndagar och torsdagar 14,30—15,30 samt onsdagar 10—11; dessutom i bostaden per telefon alla vardagar 6,45—7,45, 42 20 19; Sandgren, Sylvia M.; träffas å direktionens lokal Klarabergsgatan 31, 2 tr., C; t. 23 26 05 måndagar och torsdagar 14,30—15,30 samt onsdagar 10—11; dessutom i bostaden per telefon alla vardagar 6,30—7,30, 41 02 03.

Skolköksinspektör (29).

Kastman, M. M. (Greta); träffas å direktionens lokal Klarabergsgatan 31 måndagar och torsdagar 14,30—15,30 samt onsdagar 10—11; dessutom i bostaden per telefon alla vardagar 7—8, 60 24 33.

Gymnastikinspektör (29).

Amylong, Tora; träffas å direktionens lokal Klarabergsgatan 31, 2 tr., C; t. 23 26 05 måndagar och torsdagar 14,30—15,30 samt onsdagar 10—11; dessutom i bostaden per telefon alla vardagar 6,30—7,30, 67 29 94.

Förste kontorsskrivare (16).

Lindström, Karin M.

Tre kontorsskrivare, ett första kontorsbiträde, ett kontorsbiträde.

Överlärare för specialklasserna.

Norman, H. T.; träffas å specialklassernas expedition i Kungsholms skola, Mariebergsgatan 34, 1 tr. t. h., måndagar och onsdagar 14—15, fredagar 8—9, t. 50 62 92.

Kuratorer för hjälpklassundom (vardera 800 kr. utan rörligt tillägg).

Wallquist, A. P. V., folkskollärare, Jonsson, J. A., folkskollärare; träffas å hjälpklassernas expedition i Kungsholms skola, Mariebergsgatan 34, måndagar 18,30—19,30, t. 50 62 92 samt i regel i bostaden per telefon tisdagar 17—18, resp. 25 17 31 och 48 15 58; Gauffin, f. Engmark, Kerstin A. M., folkskollärarinna, Hedin, Anna-Lisa, småskollärarinna; träffas å samma expedition torsdagar 18,30—19,30 samt i regel i bostaden per telefon måndagar 17—18, resp. 46 55 33 och 52 38 86.

Kuratorer för fortsättningsskolornas elever (vardera 250 kr. utan rörligt tillägg).

Källqvist, Inga M., diakonissa, Lästmakargatan 30, t. 11 29 29; träffas i regel varje dag 8—9.

Josefson, S. E., folkskollärare, träffas i regel i bostaden, Lötmogatan 9, alla vardagar 6,30—7 samt onsdagar 19—20, t. 19 20 98.

Konsulent för fritidsverksamheten.

Elmqvist, B. K. E., folkskollärare; träffas å direktionens lokal Klarabergsgatan 31, 2 tr., måndagar och torsdagar 13,30—15,30, t. 23 26 05, samt i regel i bostaden Aroseniusvägen 22, onsdagar 18—19,30, t. 37 38 55.

Ekonomiavdelningen.

Brunkebergstorg 13, 2 tr., C; t. 22 21 00; Klarabergsgatan 31, 2 tr., C; t. 23 26 05.

Ekonomidirektör (B 15)

(tillika föredragande i ekonomiärenden).

Göransson, B. T.; träffas 14—15 (lördagar samt under juni—aug. 10—11).

Sekreterare (30).

Nilsson, K.-E. B., tjl. (se sid. 129), tf. Skagerberg, A. E.; Johansson, F. V., tjl., tf. Lindahl, O.

Sekreterare (13,848 kr.).

Olsén, O. G.

Kamrerare (2 kl.) (28).

Vakant, tf. Lundeqvist, S. A.

Förste kammarskrivare (22).

Lundeqvist, S. A., tjl. (se ovan), tf. Svanberg, C.-A.; Lindahl, O., tjl. (se ovan), tf. Cronholm, C. A.

Förste kammarskrivare (Ex. 22).

Skagerberg, A. E., tjl. (se ovan), tf. Bergkwist, S. R. J.

Städningsinspektör (22).

Hansson, A. B. N.; t. 20 67 92.

Kammarsskrivare (20).

Nyström, G., tjl. (se sid. 386); Skagerberg, A. E., tjl. (se sid. 358), tf. Ericsson, B. G.

Inspektör (19)

(för skolmåltidsverksamheten).

Mellin, Märta D.; t. 11 30 88.

Kontorsassistenter (18).

Svanberg, C.-A., tjl. (se sid. 358); Ericsson, Göta O. N. M.; Cronholm, C. A., tjl. (se sid. 358); Bergkwist, S. R. J., tjl. (se sid. 358); Ericsson, B. G., tjl. (se ovan); Strömbom, Annie I.; Pålsson, L. N. O.

Assistenter (1 kl.) (17).

Brandel, f. Måsen, Gurli M., Tholerus, f. Bergwall, Ester M. F., Arhén, Gärda M. M., vid skolmåltidsverksamheten; en vakant, föreståndare för bекlädnadsavdelningen.

Assistent (1 kl.) (Ex. 17).

Truedson, E. O. Solvig.

Förste kontorsskrivare och kassör (16).

Barklund, Astrid M. E.; kassan hålles öppen 10—11,30, 12,30—15 (lördagar och dag före helgdag 9—11,30, 12—13,30, 1 juni—24 aug. 8,30—12,30).

Förste kontorsskrivare (16).

Isberg, f. Magnusson, A. Torborg; Gehlin, Märta A. J.; Andersson, Ingrid E.

Förste expeditjonsvakt (12).

Vakant.

Två kontorsskrivare, en biträdande assistent, elva första kontorsbiträden, tjugufem kontorsbiträden, två telefonister.

Två expeditjonsvakter, ett expeditjonsvaksbiträde.

Byggnadsavdelningen.

Brunkenbergsgorg 13, 2 tr., C.; t. 22 21 00.

Byggnadsintendent (35).

Eilner, E. A. V.; träffas å folkskoledirektionens lokal i regel måndagar, tisdagar och torsdagar 15—16 samt onsdagar 13—16.

Ingenjör (28).

Lindblad, S. Y. F.

Nybyggnadskontrollanter (Ex. 26).

Elmqvist, J. G. A.; Herlin, K. A.

Nybyggnadskontrollant

(12,000 kr. utan rörligt tillägg).

Leander, C. O.

Värmeledningskontrollant (Ex. 24).

Strähle, G.

Byggnadskontrollanter (22).

Hagrot, E. A.; Elmqvist, J. G. A., tjl. (se ovan), tf. Liljestränd, S. B. A.; Herlin, K. A., tjl. (se ovan), tf. Hjorth, N. G.

Byggnadskontrollanter

(10,800—9,144 kr.).

Engström, L. J.-O.; Hellsten, H. A. A.

Målningskontrollant

(12,000 kr. utan rörligt tillägg).

Wärnberg, S. T.

Verkmästare (2 kl.) (19).

Hjorth, N. G., tjl. (se ovan), tf. Grundström, H. T. N.

Verkmästare (3 kl.) (17).

Engström, L. J.-O., tjl. (se ovan).

Trädgårdsmästare (17).

Åkerlind, S. B.

Förste kontorsskrivare (16).

Svenson, Lilly H. F.

Tre första kontorsbiträden, fyra kontorsbiträden.

Skolhälsovårdsavdelningen.

Klarabergsgatan 31, 3 tr., C.; t. 23 26 05.

Skolöverläkaren skall bl. a. hava den närmaste ledningen av och tillsynen över skolläkares och skolsköterskors arbete samt över skolornas sundhetsförhållanden och anordningar för barnens fysiska fostran. Han skall vidare under folkskoledirektionen ansvara för åtgärder vid inträffade fall av epidemiska sjukdomar, handlägga tjänsteärenden angående skolläkare och skolsköterskor samt förbereda ärenden rörande skolhälsovården för föredragning i folkskoledirektionen. Skolöverläkaren tjänstgör dessutom såsom skolläkare inom ett skolläkardistrikt (se nedan). Överläkaren för den mentallhygieniska verksamheten har främst till uppgift att övervaka uttagningen av barn, som anmälts för intagning i hjälp-, observations- eller s. k. läsklasser eller i Katarina västra skola. Han skall

FD

även övervaka skolmognadsproven för nybörjare och övriga mentalhygieniska anordningar inom skolan samt vara konsulterande läkare beträffande psykiska rubbningar hos eleverna.

Författningar. K. kung. 15 juli 1944 med bestämmelser ang. den statsunderstödda hälsovården vid folk- och småskolor samt högre folkskolor, med ändr. (Kfh 1946: sid. 482, Svf 1947: nr 235, 1948: nr 319, 1949: nr 414). Instruktion 16 dec. 1942 för skolläkare vid Stockholms folkskolor (Kf 1942: nr 90). Instruktion 22 dec. 1932 för hjälpklassläkaren. Instruktion 16 dec. 1942 för skolsköterska vid Stockholms folkskolor (Kf 1942: nr 91).

De utgående arvoden till skol- och specialläkarna vid folkskolorna äro beräknade efter 2,75 kr. per barn och år utan rörligt tillägg till läkarna för den allmänna hälsovården, 45 öre per barn och år jämte rörligt tillägg till läkarna för ögonsjukdomar, 24 öre per barn och år jämte rörligt tillägg till läkarna för sjukdomar i öron, näsa och hals samt 20 öre per barn och år jämte rörligt tillägg till läkaren för ortopediska sjukdomar.

Skolöverläkare (B 19).

Hjärne, U. G. E. (förordn. t. o. m. ³⁰/_e 1956); träffas å folkskoledirektionen, Klarabergsgatan 31, måndagar och torsdagar 14,30—15,30 samt onsdagar 10—11; t. 23 26 05.

Överläkare (B 19)

(för den mentalhygieniska verksamheten vid Stockholms folkskolor och övriga kommunala skolor).

Ramer, K. T.; träffas å folkskoledirektionen, Klarabergsgatan 31, måndagar och torsdagar 14,30—15,30 samt onsdagar 10—11; t. 23 26 05.

Läkare (33)

(för den mentalhygieniska verksamheten).

Rodhe, G., träffas per tel. 61 52 25 vardagar 8—8,45.

Assistent (17).

Lindqvist, Hanna V.

Första kontorsbiträde (10).

Clarín, f. Ekelin, B. Margit I., tjl., tf. Eriksson, Gunvor M.

Folkskolornas läkarvård.

Läkarvård för folkskolorna inrättades i Stockholm fr. o. m. år 1898.

För den allmänna hälsovården äro anställda skolläkare, som hava sin verksamhet förlagd till ett eller flera överlärdistrikter.

Skolläkaren har till huvudsakliga åligganden att undersöka alla nyinskrivna barn samt alla barn i fjärde och åttonde klasserna, att underkasta barn,

vilka på grund av sitt hälsotillstånd böra stå under särskild uppsikt, ytterligare undersökning så ofta sådan erfordras, att hänvisa barn till specialläkare och polikliniker m. m., att besluta om barns befrielse helt eller delvis från skolarbetet, att utfärda intyg för särskild undervisning, att varje vårtermin verkställa undersökning av barn, som avgå från skolan, särskilt med hänsyn till yrkesrådgivning, att hålla mottagningar i skolan för att undersöka till honom hänvisade barn och i förekommande fall ge lämplig vårdanvisning, att föra s. k. hälsokort angående barnens hälsotillstånd och kroppsbeskaffenhet, att biträda med undersökning och urval av barn, som skola sändas till skollovskoloni, att vid fall av smittsam sjukdom i skolan vidtaga åtgärder till förekommande av smittans spridning, att ägna uppmärksamhet åt skolans hygieniska förhållanden samt att årligen avgiva redogörelse över sin verksamhet.

Calmette-vaccination av elever, vilka därtill anmålans av målsmännen, äger numera rum.

Läkarvården i skolorna har under senaste år även omfattat skärmbildsundersökning av lungor.

Dessutom finnas anställda specialläkare för undersökning av sjukdomar i öron, näsa och hals, för ögonsjukdomar, för talrubbningar, för ortopediska sjukdomar, ävensom en konsulterande läkare för underlivssjukdomar hos flickorna. I anslutning till den verksamhet, som bedrivs av specialläkaren för ortopediska sjukdomar, utprövas f. n. nya behandlingsmetoder med syfte att effektiv hållningsrättande gymnastik skall kunna ges åt ett ökat antal barn. För hörselklasserna är likaledes särskild läkare anställd. Slutligen finnas vid folkskolorna polikliniker för behandling av ögonsjukdomar, talrubbningssjukdomar i öron, näsa och hals samt tandvårdspolikliniker (se sid. 487). För astmasjuka skolbarn finnes skolhemmet för astmasjuka (se sid. 465). För speciell hjärtundersökning ha skolläkarna möjlighet att i förekommande fall hänvisa till den s. k. hjärtstationen vid kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn.

Vidare äro anställda fyrtiosju skolsköterskor för den allmänna hälsovården, en skolsköterska för sjukdomar i öron näsa och hals och en skolsköterska för audiometerundersökningar. Skolsköterskorna hava till uppgift att biträda skolläkarna, genom hembesök övervaka att skolläkarnas ordinationer följas, meddela behandling i enklare fall efter läkares anvisning etc.

Skolläkare.

För allmän läkarvård.

(Läkarna ha vissa bestämda dagar s. k. veckomottagningar i skolorna.)

Ottander, C. O. C. (Kungsholms överlärdistr.)

Naglo, O. N. O. (Kristinebergs och Fredhälls överlärdistr.).

Hjärne, U. G. E., skolöverläkare (se sid. 360) (Adolf Fredriks överlärdistr.).
 Gyllencrutz, Sara A. H. (Gustav Vasa och Matteus överlärdistr.).
 Gunther, J. G. A. (Storkyrkans skola).
 Salén, S. (Klara skola).
 Bauer-Albrechtson, E. A. R. (Jakobs och Johannes skolor).
 Lundblom, A. F. (Engelbrekts överlärdistr.).
 Rolof, L. S.-I. (Gärdets, Hedvig Eleonora och Oscars överlärdistr.).
 Wejdling, K. A. E. (Katarina överlärdistr.).
 Pettersson, H. T. (Eriksdals överlärdistr.).
 Svedenius, C. G. (Sofia överlärdistr.).
 Anzén, G. G. (Maria överlärdistr.).
 Fredhjär, K. T. (Högalids överlärdistr.).
 Jacobsson, E. G. (Årsta överlärdistr.).
 Lindström, B. G. (Skanskvarns, Björkhagens och Skarpnäcks överlärdistr.).
 Wallin, L. J. V. (Hammarby och Nytorps överlärdistr.).
 Bergman, B. W. (Tallkrogens skola, Enskede och Hökarängens överlärdistr.).
 Blomgren, C. J. F. (Gubbängens och Enskedefältets överlärdistr.).
 Lindstedt, A. H. (Örby och Solberga skolor).
 Sjöberg, H. (Långbrodals och Västberga överlärdistr.).
 Rodhe, G. (Midsommarkransens överlärdistr.).
 Kärger, B. H. (Hägerstensåsens överlärdistr.).
 Silverstolpe, f. Laurell, Brita (Västertorps överlärdistr.).
 Engström, A. H. (Mälarhöjdens och Blommensbergs överlärdistr.).
 Hulting, N. C. G. (Aspuddens överlärdistr.).
 Sylvan, H. O. K. (Alviks och Riksby överlärdistr.).
 Sterner, L.-G. K. F. (Bromma södra överlärdistr.).
 Bellander, N. G. (Abrahamsbergs överlärdistr. och Norra Ångby skola).
 Dagulf, K. H. (Södra Ångby skola).
 Frödin, A. H. (Bällstalunds skola).
 Thorfinn, J. E. F. (Spånga överlärdistr.).
 Wahlström, f. Malmberg, Annie M. (försättningskolorna för flickor).

För specialvård¹⁾.

Läkare för ögonsjukdomar.

Olson, O. G. (Kungsholms, Kristinebergs, Fredhälls, Maria, Västberga, Alviks, Bromma södra, Abrahamsbergs, Riksby, Ångby och Spånga överlärdistr.).
 Pallin, P. G. R. (Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Matteus, Storkyrkans, Klara, Jakobs och Johannes, Engelbrekts, Gärdets, Hedvig Eleonora och Oscars, Katarina, Sofia, Hammarby

¹⁾ Specialläkarna med undantag av ortopederna anlitas även för eleverna i de högre kommunala skolorna.

och Björkhagens överlärdistr. samt försättningskolorna).

Björk, Å. J. V. (Eriksdals, Högalids, Årsta, Skanskvarns, Nytorps, Skarpnäcks, Enskede, Gubbängens, Hökarängens, Enskedefältets, Älvsjö, Midsommarkransens, Västberga, Hägerstensåsens, Västertorps, Blommensbergs, Aspuddens och Mälarhöjdens överlärdistr. samt Katarina västra skola).

Läkare för sjukdomar i öron, näsa och hals.

Koch, C. Hj. L. (Kungsholms, Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Matteus, Engelbrekts och Spånga överlärdistr., Jakobs och Johannes skolor samt försättningskolorna).

Hambräus, C. M. (Eriksdals, Skanskvarns, Hammarby, Nytorps, Skarpnäcks, Björkhagens, Enskede, Gubbängens, Hökarängens och Enskedefältets överlärdistr. samt folkskoleseminariets övningskola).

Fahlén, T. G. H. H:son (Högalids, Älvsjö, Midsommarkransens, Västberga, Hägerstensåsens, Västertorps, Blommensbergs, Aspuddens och Mälarhöjdens överlärdistr.).

Holmgren, L. K. A. (Storkyrkans och Klara skolor, Gärdets, Hedvig Eleonora och Oscars, Katarina, Sofia, Maria och Årsta överlärdistr., Katarina västra skola samt klasserna för hörselsvaga).

Ygberg, N. H. (Kristinebergs, Fredhälls, Alviks, Bromma södra, Abrahamsbergs, Riksby och Ångby överlärdistr.).

Läkare för ortopediska sjukdomar.

Lundblom, A. F.

Läkare för talrubbningar (6,672 kr.).

Kågén, G. B.

Läkare för underlivssjukdomar hos flickorna.

Morén, M. (Maja).

Fyrtiosju skolsköterskor, två specialsköterskor, två biträden vid öronpolikliniker, tre kontorsbiträden.

Skolornas tandvård.

Se sid. 487.

Försättnings- och ersättningsskolorna.

Obligatorisk 2-årig försättningskola har jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 1 mars 1920 varit inrättad fr. o. m. höstterminen 1920. Enligt k. m:ts stadga den 16 september 1918 för försättningskolan har försättningskolan till uppgift att »grundlägga och förbereda de

FD

ungas utbildning för deras levnadsyrke och befordra deras framtida medborgerliga duglighet, allt under det den syftar till att vidga deras allmänna bildning och främja deras sedliga utveckling». Under läsåren 1920—1944, då Stockholms folkskolor hade sju obligatoriska klasser, gällde den bestämmelsen, att elever, som med fullständigt avgångsbetyg lämnat sjunde klassen eller på annat sätt förvärvat motsvarande kunskaper och ej åtnöjt annan undervisning, som kunde anses motsvara fortsättningsskolans utbildning, voro pliktiga att inträda i fortsättningsskola. Sedan folkskolan i Stockholm fr. o. m. läsåret 1944/45 gjorts obligatoriskt 8-årig, gäller den bestämmelsen att lärjungar, som med fullständigt avgångsbetyg genomgått folkskolans åttonde klass eller i annan skola förvärvat motsvarande kunskaper, därmed också ha fullgjort sin fortsättningsskolplikt. Fortsättningsskolan bevisas numera huvudsakligen av barn, som på grund av överårighet icke äro skyldiga att genomgå åttonde klassen, samt av från andra skoldistrikt inflyttade barn, vilka före inflyttningen till Stockholm erhållit avgångsbetyg från sjuårig folkskola men icke hunnit genomgå fortsättningsskolan i sina förra skoldistrikt. Huruvida undervisning i annan läroanstalt skall medföra fullständigt eller partiell befrielse från fortsättningsskolan, avgöres av folkskoledirektionen i dess egenskap av fortsättningsskolstyrelse i Stockholm. Fortsättningsskoleplikten upphör i varje fall, då den skolpliktige fyllt 18 år.

Fortsättningsskolans undervisning skall i Stockholm omfatta högst 440 undervisningstimmor, fördelade på två år med högst 33 veckor årligen och med 6 å 7 veckotimmor. Eleverna bevisas skolan en förmiddag i veckan. De få i regel själva välja den veckodag, som med hänsyn till arbetsanställningen är mest lämplig. Undervisningen i de särskilda skolavdelningarna är dels av yrkesbestämd karaktär och avsedd att ge förberedande yrkesutbildning åt sådana elever, som hava anställning i eller ämna ägna sig åt visst yrke, dels av allmän karaktär och inriktad på meddelandet av fortsatt allmänbildning. I överensstämmelse härmed äro skolorna fördelade på följande linjer; för gossar: fortsättningsskola för allmän utbildning; för flickor: fortsättningsskola för 1) husligt arbete, 2) sömnadsarbete, 3) handel samt 4) allmän utbildning.

För de lärjungar, som vid skolålderns slut erhållit tillstånd att avgå från folkskolan, men som på grund av bristande fätningsförmåga eller av annan orsak ej kunnat inhämta hela folkskolekursen, hava upprättats obligatoriska ersättningsskolor enligt i fortsättningsskolestadgan givna föreskrifter. För ersättningsskolorna gälla i tillämpliga delar samma bestämmelser i fråga om skolplikt som för fortsättningsskolorna (se ovan). Enligt beslut av k. m. t. den 1 juni 1945 har medgivande lämnats Stockholms skoldistrikt att anordna egentlig fortsätt-

ningsskola för lärjungar, som på grund av ålder avgå från klass VII vid Stockholms folkskolor och sålunda icke erhålla avgångsbetyg enligt folkskolestadgan § 47.

Fortsättnings- och ersättningsskoleavdelningar voro tidigare anordnade i flertalet folkskolor och underställda resp. överlärare, men numera undervisas gossar från samtliga överlärardistrikt i Adolf Fredriks skola (Salmåtgatan 2) och flickor i Klara skola (Klara Västra Kyrkogata 14—16). Ledning och tillsyn över de sålunda centraliserade fortsättnings- och ersättningsskolorna handhaves av den ene av folkskolinspektörerna.

Antalet elever i fortsättnings- och ersättningsskolorna är vårterminen 1952 sammanlagt 397, varav 232 gossar, fördelade på 13 avdelningar och 165 flickor, fördelade på 9 avdelningar.

Att i den mån så påkallas stå till folkskoledirektionens förfogande vid åtgärder, som avse stöd åt nuvarande och förutvarande elever vid fortsättnings- och ersättningsskolorna, äro tillsatta två kuratorer, en manlig och en kvinnlig.

Avlöningar. Lärare och lärarinnor vid fortsättnings- och ersättningsskolorna, tillsammans: 48,600 kr.

Folkskolorna.

Beträffande folkskolornas organisation, arbetsätt och förhållanden hänvisas till folkskoledirektionens berättelse (årligen Bih. nr 26).¹⁾

Hela staden utgör ett skoldistrikt, uppdelat i ett antal överlärardistrikt.

Vidare finnas av Stockholms stad helt eller delvis genom anslag å barnavårdsnämndens stat bekostade folkskolor vid två av barnavårdsnämndens barnhem, nämligen barnhemmet Eolshäll och Barnbyn Skå, samt vid Stockholms stadsmissions barnhem vid Bostorp, Stjärnhov (jfr sid. 295) och genom anslag å sjukhusdirektionens stat vid barnsanatoriet Tjärnan, Säter, samt genom anslag å folkskoledirektionens stat vid skolkolonien Älvestorp i Grythyttans socken, den sistnämnda avsedd för klöna barn, som där skola erhålla konvalescentvård i förening med undervisning. Vid Epidemijukhuset finnes på sjukhusdirektionens stat anställd en folkskollärare.

Överläraren har närmaste ansvaret för undervisningen vid folkskolan inom sitt distrikt. I de skolhus, där överläraren icke har sin huvudexpedition, äro för ordningens övervakande särskilda tillsynslärare utsedda.

Överläraren och de vid skolorna i hans distrikt tjänstgörande lärarna utgöra distriktets lärarkol-

¹⁾ Fullständiga uppgifter rörande lärarpersonalen återfinnas i en av folkskoledirektionen varje hösttermin utgiven matrikel.

legium, i vilket överläraren är ordförande. Varje lärarkollegium utser inom sig ett ombud för varje helt eller påbörjat tiotal av ledamöternas antal. Dessa ombud utgöra tillsammans lärarkårens ombuds församling, som minst en gång varje år på kallelse av direktionens ordförande sammanträder med direktionens och skolrådets ledamöter samt folkskolinspektörerna, övriga inspektörer och överlärarna för överläggning om frågor angående folkskoleväsendet.

Barns skolålder räknas från och med det kalenderår, under vilket barnet fyller 7, till och med det, under vilket barnet fyller 14 år. Lärjunge, som före skolålderns slut inhämtat för avgång erforderliga kunskaper, äger rätt att bli från skolgång befriad, dock icke före det kalenderår, under vilket han fyller 13 år. Har lärjunge icke vid skolålderns slut inhämtat för erhållande av avgångsbetyg stadgat kunskapsmätt, är han, såvitt han ej saknar erforderlig fattningsgäva eller hindras från skolgång genom sjukdom eller lyte, skolpliktigt till och med det läsår, som utlöper under det kalenderår, då lärjungen fyller 15 år.

Folkskolan i Stockholm omfattar sedan 1944 åtta obligatoriska årsklasser, av vilka de två lägsta utgöra småskolestadiet.

Den årliga undervisningstiden i folkskolan utgör 39 veckor. Den dagliga undervisningstiden omfattar i regel 4—6 undervisningstimmar à 45 minuter. Lärjungarna i varje klass äro fördelade på klassavdelningar. Lärjungantalet i varje avdelning av normalklass bör i klasserna 1—2 av folkskolan ej understiga 24 eller överstiga 30, i folkskolans övriga klasser ej understiga 30 och ej överstiga 40. I årsklasserna 1—4 av folkskolan bildas i regel blandade avdelningar av gossar och flickor. I övrigt bildas särskilda goss- och särskilda flickavdelningar; dock må undantagsvis blandade avdelningar anordnas även i folkskolans högre klasser. Antalet undervisningsavdelningar vid Stockholms folkskolor uppgår vårtermen 1952 till inalles 2,057 med tillsammans 54,277 skolbarn.

Sedan 1947 pågår försök med en nioårig enhetsskola inom folkskolans ram, varvid emellertid den nionde klassen tills vidare skall vara frivillig. Försöket har påbörjats med införande av engelska språket från och med femte klassen. När eleverna i försöksavdelningarna genomgått sätte klassen, har tillfälle beretts dem att för de återstående tre läsåren välja mellan en teoretisk linje, avseende i huvudsak den nuvarande realskolans utbildning, och en praktisk linje med förgreningar åt olika yrkesområden.

Några klassavdelningar i Blommensbergs skola ha sedan 1947 konstituerats som en försökskola, benämnd Örnasskolan, i och för systematisk prövning av tillvägagångssätt och metoder, som mera konsekvent ansluta sig till arbetsskolans idé. Björkhagens, Västberga och Nytorps skolor utgöra sedan 1949, 1950 resp. 1951 försökskolor med likartat syfte men äro orga-

niserade enligt 1946 års skolkommissions riktlinjer för en nioårig enhetsskola.

Från 1947 finnas på försök inom folkskolans ram inrättade lekskoleavdelningar för barn, som inträtt i skolpliktsåldern men icke nått tillräcklig kroppslig eller andlig utveckling för att kunna tillgodogöra sig folkskolans undervisning. Lekskolans ändamål är att under ett år bereda dessa barn vård och sysselsättning av sådan art och omfattning, som främjar utvecklingen av deras kropps- och själskrafter och i möjligaste mån gör dem skickade att sedermera i vanlig takt tillgodogöra sig skolkurserna.

Sedan år 1939 finnas försöksvis upprättade sångklasser, vilka karakteriseras av att 4—5 veckotimmar inom timplanen disponeras för sång, vartill utom timplanen komma körövningar under 1 veckotimma. I motsvarande mån är timtalet nedsatt för andra ämnen, främst slöjd. Kurserna ha dock icke beskrivits i något ämne. Sångklasserna omfatta klasserna III—IX, och äro från och med klass V delade på två linjer: den allmänna linjen omfattande klasserna V—VIII samt språklinjen omfattande klasserna V—IX och motsvarande femårig realskola, varvid klass IX, där realexamen avlägges, utgör en folkskolans högre avdelning.

Hjälpklasser för intellektuellt efterblivna barn inrättades år 1905 och finnas till ett antal av 79 klassavdelningar. För dessa hjälpklasser tillämpas särskild undervisningsplan, avpassad för åtta årsklasser. Antalet barn i hjälpklassavdelning bör ej överstiga 15.

Sedan år 1943 finnas anställda kuratorer för hjälpklassungdom, f. n. fyra stycken med uppgift att bl. a. stå till förfogande för samråd rörande de avgångna hjälpklasslevernars levnadsbanor och arbetsanställningar (se sid. 358).

Specialklasser för barn med läs- och skrivsvårigheter, s. k. läsklasser, inrättades 1938 och finnas till ett antal av 65 klassavdelningar. År 1949 inrättades i Eriksdalsskolan och år 1950 i Engelbrekts, Maria och Västberga skolor läskliniker under ledning av en specialutbildad folkskollärare.

Observationsklasser för psykopatiska barn med normal intelligens inrättades 1933 och finnas till ett antal av 14 klassavdelningar.

Hjälps-, läs- och observationsklasserna stå sedan 1947 under ledning av en särskild överlärare för specialklasserna.

Beträffande skolan för bildbara sinnenlösa barn, se sid. 377.

För barn, som på grund av sjuklighet eller lyte icke lämpligen kunna deltaga i folkskolans undervisning, anordnas genom direktionens försorg särskild undervisning, i regel omfattande en timme om dagen.

Friluftsklasser för vissa tuberkulösa barn finnas inrättade sedan 1914 och omfatta 2 klassavdelningar, förlagda till för ändamålet sär-

FD

skilt inredda lokaler i Eriksdals och Högalds skolor.

Hörselsvagklasser finnas inrättade sedan 1922 och omfatta 7 undervisningsavdelningar.

Beträffande de högre folkskolorna, se nedan sid. 381, och beträffande fortsättnings- och ersättningsskolorna, se ovan sid. 361.

Undervisning i kvinnlig slöjd meddelas i de tre lägsta klasserna åt såväl gossar som flickor, fr. o. m. fjärde klassen endast åt flickor. Gossarna deltaga fr. o. m. fjärde klassen i någon art av gosslöjd, trä-, metall- eller pappslöjd och bokbinderi. Sistnämnda slöjdart är anordnad i endast ett fåtal skolor.

Undervisning i hushållsgöromål meddelas åt flickorna i folkskolans sjunde och åttonde klasser, samt femte och sjätte hjälpklasserna. En del av gossarna i åttonde klassen och i vissa fall i sjunde klassen åtnjuta undervisning i hushållsgöromål.

Beträffande läroämnen och lärokurser i de olika normal- och specialklasserna hänvisas till det genom direktionens försorg tryckta häftet »Läroplaner för Stockholms folkskolor».

Frivillig teoretisk och praktisk undervisning i trädgårdsskötsel meddelas i ett antal skolträdgårdar under den varmare årstiden. Därjämte tillhandahållas från trädgårdarna för skolornas behov krukväxter samt växter för undervisningen i naturkunnighet och teckning.

I de före år 1944 färdigställda skolhusen finnas gymnastiksal, i vilka barnen erhålla undervisning 1—4 timmar i veckan. I de nyaste skolhusen finnas endast vissa provisoriskt inredda gymnastiklokaler att tillgå. Gymnastikskor och gymnastiklekräkter tillhandahållas genom direktionens försorg åt barn, som icke kunna anskaffa sådana. Övningarna ledas i allmänhet av vederbörande klasslärare. Till hjälp vid gymnastikundervisningen äro emellertid anställda ett antal fackutbildade gymnastiklärare. Förutom vanlig friskgymnastik anordnas i flertalet folkskolor s. k. hållningsgymnastik, avsedd för sådana barn, som äro behäftade med ryggradsdeformiteter. Fr. o. m. läsåret 1941/1942 anordnas särskilda friluftsdagar. Friluftss lekar och idrottsövningar förekomma dels under vissa av friluftsdagarna, dels under vissa årstider i stället för gymnastik; materiel för lekar och idrottsövningar anskaffas genom direktionens försorg, och lekplatser hava anordnats i skilda delar av staden (jfr även under idrotts- och friluftsstyrelsen sid. 211). I de före 1943 byggda skolhusen äro inrättade skolbad med simbassänger; därjämte beredes ett stort antal barn tillfälle till sjöbad och simövningar i vissa av Stockholms stads badinrättningar och friluftsbad (se sid. 215). Dessutom är fr. o. m. år 1922 simundervisning allmänt genomförd. Den bedrives i skolornas simbassänger, företrädesvis med eleverna i folkskolans fjärde och femte klasser. Vid varje skola finnes en uppsättning skidor, avsedda för eleverna. Vid vissa skolor äro på stadens

bekostnad skridskobanor anordnade, varjämte i viss utsträckning utnyttjas de allmänna skridskobanorna (jfr sid. 214, 558). Under den varmare årstiden förekomma utflykter och skoloresor, dels i staden och dess omgivelningar, dels, för vissa äldre årsklasser, till olika trakter av landet. (Beträffande landsvistelse för barn, se sid. 558.)

Med anslag av stadsfullmäktige anordnar folkskoledirektionen sedan år 1906 undervisning i instrumentalmusik med blåsinstrument vid skolor, till vilka instrument, ursprungligen mestadels på enskild väg, blivit anskaffade. Hornmusikkårer finnas vid flertalet skolor. Sedan år 1919 har anslag beviljats även till stråkorkestrar.

Sedan år 1947 göras försök med teaterföreställningar i de kommunala skolorna, där numera ett betydande antal scener stå till förfogande i skolornas samlingssalar. Föreställningarna förläggas till tider efter undervisningstidens slut för dagen. Till förfogande står ett antal företrädesvis yngre skådespelare. Verksamheten omfattar dels en avdelning för den yngre skolungdomen med repertoar hämtad ur sagolitteraturen, scener ur historien och liknande, dels en avdelning för den äldre skolungdomen med stycken hämtade ur såväl den klassiska som moderna repertoaren. Under ett år spelas på var och en av de tillgängliga scenerna fyra pjäser, varav två för den yngre och två för den äldre publiken. Skådespelarna medföra egna dekorationer, kostymer, strålkastare och övrig utrustning. Föreställningarna äro avgiftsfria för eleverna.

I anslutning till den ordinarie skolundervisningen anordnas förevisningar av skolfilm, varjämte genom radioapparater tillgodogöras de för skolor anordnade radioföredragen. Centralradioanläggningar finnas i ett par av de senaste byggda skolhusen.

Utöver de vanliga skolfilmsvisningarna beredes eleverna i folkskolornas högre klasser tillfälle att få se pedagogiskt och kulturellt värdefulla långfilmer. Skälet för upptagande av denna verksamhet är, att ungdomen redan på ett jämförelsevis tidigt stadium bör få intresse för film av mera högtstående och värdefullt slag än den, som i regel visas vid barnföreställningarna på biograferna. Visningarna äga rum i folkskolornas samlingssalar. För ändamålet äro anskaffade två portabla ljudfilmsaggregat.

Under åtskilliga år hava vidtagits särskilda åtgärder i syfte att vägleda från folkskolan avgående elever vid val av fortsatt, mer yrkesbestämd skolutbildning. Denna verksamhet har genom av stadsfullmäktige beviljat anslag kunnat utvidgas till att avse jämväl val av yrke. Verksamheten bedrives i form av upplysningsföredrag och därtill anknuten enskild rådgivning, varjämte genom folkskoledirektionens försorg utarbetade broschyrer med råd och anvisningar rörande fortsatt skolutbildning och yrkesval utdelas till elever i avgångsklasserna samt i fort-

sättningskolorna. Denna verksamhet bedrivs i samverkan med arbetsförmedlingens ungdomsförmedling. I viss utsträckning anlitas Stockholms högskolas psykotekniska institut för psykologiska anlagsundersökningar av från folkskolan avgående elever.

Vid samtliga skolor finnas lärarbibliotek. Biblioteken omfattade den 1 januari 1952 inalles omkring 56,000 band. Förlärarnas fortbildning hava med stadsfullmäktiges understöd årligen anordnats föredrag och sammanhängande kurser.

Vid skolorna finnas lärjungebibliotek, vilkas sammanlagda bokantal den 1 januari 1952 uppgick till cirka 256,000 band. Av böcker ur lärjungebiblioteken äro i klassavdelningarna anordnade mindre klassbibliotek.

Sedan 1942 är fritidsverksamhet anordnad på eftermiddags- och kvällstid för ungdom i åldern 14—18 år, omfattande bl. a. träslöjd, gymnastik m. m., sömnad och klädvård, musik, hemvård och matlagning, metallslöjd, barnavård, engelska, dramatik och teckning. Sedan hösten 1943 omfattar fritidsverksamheten även — för elever i folkskolans sjunde och åttonde klasser — yrkesorienterande praktiskt arbete i Stockholms stads yrkesskolor. Eleverna få därvid 4 timmar i veckan under 32 veckor arbeta antingen i ett yrke under hela tiden eller i fyra skilda yrken under 8 veckor i vardera. En form av fritidsverksamhet äro de sedan 1906 anordnade läsaffnarna i skolbiblioteken, varvid tillfälle bereds barnen till ostörd läsläsning samt läsning av litteratur ur skolbiblioteken. Vårterminen 1952 har fritidsverksamheten 8,160 deltagare, varav 2,145 utom folkskolan.

Från hösten 1944 har fritidsslöjd för äldre anordnats, omfattande trä- och metallslöjd samt bokbinderi.

För elever i folkskolans högsta klasser och fortsättningskolan anordnas föredrags- och musikaftnar, till vilka jämväl lärare och föräldrar inbjudas. Särskilda medel äro beviljade för anordnande i skolorna av föräldraaftnar med föredrag över frågor, som röra lärjungarnas fostran.

Sedan år 1947 utger folkskoledirektionen tidskriften »Hemmet och skolan», vilken avses utkomma med två nummer per termin, med syfte att stärka kontakten mellan barnens målsmän och skolan.

Skolmältider ha sedan år 1885 anordnats för behövande skolbarn. Genom k. kung. den 28 juni 1946, ändrad genom k. kung. den 21 februari 1947, har stadgats om statsbidrag till anordnande av skolmältider fr. o. m. den 1 juli 1946, med villkor att skolmältiden står öppen för alla lärjungar, som önska deltaga däri. I enlighet härmed har nu ordnats skolmältider, tillgängliga för alla lärjungar. Under en övergångsperiod må dock på grund av lokalbrist en gallring ske, varvid skolmältiderna i första hand skola stå öppna för lärjungar med lång skolväg,

klena eller sjuka lärjungar, lärjungar från hem med svag ekonomisk ställning samt sådana, som eljest icke kunna under frukostrasten erhålla en ur näringssynpunkt fullgod måltid i sina hem. Den sålunda erforderliga gallringen sker genom särskilda lokalkommittéer, en för varje överlärardistrikt, under ordförandeskap av vederbörande överlärare. Antalet i skolmältiderna deltagande lärjungar var i februari 1952 52,000 i folkskolan och 25,000 i övriga skolor. Matkostnaderna för skolmältider åt skolbarn hava under år 1951 uppgått till 6 milj. kr.

År 1937 infördes i skolorna förmånen av fri förbrukningsmaterial. År 1946 tillkom dylik förmån beträffande fria läroböcker.

Beträffande beklädnad av behövande skolbarn gäller fr. o. m. år 1942, att föräldrar och målsmän, som icke äga tillgång att bekosta barnens skolgång, skola genom skoldistriktets försorg erhålla understöd (se Utl. 1942: nr 62). På grund härav omhänderhar folkskoledirektionen fr. o. m. samma år anslag, varifrån bekostas kläder, skodon och skoreparationer åt behövande skolbarn.

*Författningar*¹⁾. K. kung. 31 okt. 1919 ang. undervisningsplan för rikets folkskolor, med ändr. K. m:t resp. skolöverstyrelsen har för Stockholms folkskolor fastställt ett antal tim- och kursplaner, gällande för viss tid eller tills vidare. Instruktion för överlärare i Stockholms stads skoldistrikt, fastställd av skolöverstyrelsen 22 juli 1930 (Kf 1930: nr 45). Instruktioner för tillsyn[ing]slärare vid Stockholms folkskolor, fastställda av folkskoledirektionen 29 april 1932. Instruktion för överlärarna för specialklasserna, fastställd av skolöverstyrelsen den 9 juni 1948. Stadgar för Stockholms folkskolors bibliotek, fastställda av folkskoledirektionen 30 maj 1930, jämförda med folkskoledirektionens beslut 24 febr. 1939. K. kung. 24 jan. 1930 ang. understödande av folkbiblioteksväsendet, (Kfh 1946: sid. 628), med ändr. K. kung. 30 juni 1942 med vissa bestämmelser angående hjälpundervisning i folk- och småskolor, med ändr. Instruktioner för vaktmästare (jämte vissa städerskor), värmeledningssköttare och baderskor vid Stockholms folkskolor, fastställda av folkskoledirektionen 15 febr. 1929. K. kung. 23 april 1948 ang. statsbidrag till avlöande av folk- och småskollärare m. m., med ändr. K. kung. 10 aug. 1950 om statsbidrag till avlöande av övningslärare i folkskolan. K. kung. 14 juni 1946 ang. statsbidrag för tillhandahållande av fria läroböcker m. m. åt lärjungar vid folk- och småskolor. K. kung. 30 juni 1947 ang. statsbidrag till viss undervisningsmateriel vid folk- och småskolor. K. kung. 28 juni 1946 ang. statsbidrag till skolmältider, med ändr. K. kung.

¹⁾ Ang. allmänna författningar f. ö., se specialhandböcker bl. a. Kommunal författningshandbok för Stockholm 4, författningar rörande Stockholms undervisningsväsen 1932.

FD

6 mars 1936 ang. statsbidrag till byggnader för folkskoleväsendet, med ändr. (Kfh 1946: sid. 475). K. kung. 4 juni 1948 ang. statsbidrag till provisoriska skolbyggnader för folkskoleväsendet. K. kung. 30 juni 1947 ang. statsbidrag för anordnande av skolskjutsar åt skolpliktiga barn, med ändr. K. kung. 21 juni 1946 ang. resestipendier åt lärare i främmande levande språk vid vissa till folkundervisningen hörande läroanstalter. K. kung. 28 juni 1946 ang. statsstipendier för studier vid allmänna läroverk m. fl. anstalter. K. kung. 12 april 1946 ang. vissa särskilda besparingsåtgärder inom folkskoleväsendet. K. kung. 6 juni 1947 med vissa bestämmelser ang. lärjungarnas fördelning på läraravdelningar vid folk- och småskolor m. m. K. cirkulär 29 maj 1942 till skolöverstyrelsen m. fl. med föreskrifter rör. friluftsdagar i folkskolan m. m.

Avlöningar och pensioner utgå enligt gällande statliga och kommunala författningar (se Stockholms stads utgifts- och inkomststat sid. VIII).

Lärarpersonal.¹⁾

40 överlärare, därav en för hjälpklasser.

Ordinarie folk- och småskollärare. 894 folkskollärare (utom överlärare) och 656 småskollärare.²⁾

Icke ordinarie folk- och småskollärare.²⁾ 267 folkskollärare och 264 småskollärare.

Ordinarie lärare i övningsämnen. 18 lärare i teckning, 27 i musik, 42 i gymnastik, 40 i hushållsgöromål, 60 i manlig slöjd, 56 i kvinnlig slöjd och 8 i pappslöjd.

Icke ordinarie lärare i övningsämnen. 4 lärare i teckning, 3 i musik, 23 i gymnastik, 17 i hushållsgöromål, 28 i manlig slöjd och 23 i kvinnlig slöjd.

6 barnträdgårdslärarinnor.

Lärare i instrumentalmusik, tillsammans: 109,280 kr.

Särskild undervisning: 145,000 kr.

Bibliotekarier och assistenter vid skolbiblioteken: tillsammans 98,100 kr.

Ekonomipersonal. En trädgårdsmästare, 115 skolvaktmästare, 14 första kontorsbiträden,

¹⁾ Antal tjänster den 1 januari 1952 enl. den av statsfullmäktige fastställda staten.

²⁾ Dessutom följande ordinarie och icke ordinarie befattningshavare avlönade dels å folkskoleledningen, stat, en folkskollärare och en småskollärare vid barnkolonin Älvestorp, dels å barnavårdsnämndens stat, två folkskollärare och en småskollärare vid barnhemmet Eolshäls goss-hem, tre folkskollärare vid stadsmissionens barnhem vid Bostorp samt fyra folkskollärare och två småskollärare vid Barnby Skå, dels ock å sjukhusdirektionens stat en folkskollärare vid Epidemijukhuset samt en småskollärare vid sanatoriet Tjärnan.

36 baderskor, ett expeditionsvaktsbiträde. Dessutom anslag av växlande belopp till biträden och till portvaktstjänstgöring.

69 kokerskor med heltidstjänstgöring (6,017 — 4,469 kr.), och 50 med halvtidstjänstgöring (2,641 — 2,234 kr.); 360 biträden med heltidstjänstgöring (5,067 — 4,067 kr.) och 566 med halvtidstjänstgöring (2,401 — 2,034 kr.).

Stat år 1952. (Folkskolorna.) Utgifter: driftbudgeten 59,022,341 kr. (därav engångs 1,372,590 kr.), kapitalbudgeten, av länamedel, inom linjen 13,864,700 kr.; inkomster, driftbudgeten 27,476,100 kr. (därav statsbidrag 26,288,500 kr.).

Skolträdgårdarna.

Föreståndare (3,500 kr.).

Lindqvist, O. J., folkskollärare; träffas i bostaden per telefon i regel 17—17,30, 47 13 92.

Trädgårdsmästare (17).

Olsson, K. S.

Kungsholms överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 86 undervisningsavdelningar med 2,302 skolbarn, fördelade på skolan Mariebergsgatan 34 och skolan Garvargatan 4.

Kungsholms församlings skolråd

(för åren 1952—1955).

Parmmätargatan 3, K.

Aourell, O. E., bokhandlare, kyrkofullm.; Eklund, K. P. K., tf. kontorsassistent, kyrkofullm.; Froste, f. Rydman, E. Cecilia, fru; Gauffin, E. F. G., rådman, kyrkofullm., ordf.; Hermansson, K. T. E., f. d. vaktmästare, kyrkofullm.; Lindblom, Edith M., fröken, kyrkofullm.; Sejlitz, C. A. S. C:son, avdelningschef, kyrkofullm., kassaförvaltare; Stig, H. F., järnhandlare.

Suppleanter: Bengtsson, f. Svenson, Tyra E., fru; Ewet, S. R., distriktschef; Johnsson, f. Löffberg, K. Margareta, fru; Lundberg, Bertha J., konsulent; Millqvist, C. R., avdelningschef; Qvarforde, f. Svensson, Hedvig A. K., fru; Rathman, E. F. N., kamerare, kyrkofullm.; Spångberg, Ingrid H., läroverksadjunkt.

Sekreterare.

Öhman, G. B., byråchef, t. 22 45 00 (tjänstetel.), 21 50 43 (bostaden).

Överlärare.

Olsén, C. I. T.; träffas å exp. i skolan Mariebergsgatan 34, n. b., K., i regel alla läsdagar

7,45—8,30, måndagar och torsdagar 13,30—14, t. 50 53 18; å exp. i skolan Garvargatan 4, K., fredagar 12,15—12,30, t. 50 37 06.

Skolvaktmästare (13).

Karlsson, J. M.

Tre skolvaktmästare, ett första kontorsbiträde.

Kristinebergs överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 43 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,130 skolbarn. Skolan är belägen vid Kristinebergsparken.

S:t Görans församlings skoloråd

(för åren 1952—1955).

Arbetargatan 21, K.

Eén, O. B. L., f. d. föreståndare; Engberg, Hj. A. A., typograf; Fredriksson, C. V., major, kyrkofullm.; Löwenström, f. Jensen, Anna Lisa, fru; Michaëlsson, K. Hj. N., förste byråsekreterare, kyrkofullm., kassaförvaltare; Molin, E. A., överlärare; Rothstein, f. Rothstein, M. A. M. (Greta), rektor, kyrkofullm., vice ordf.; Stehr, A. L., folkskollärare, ordf.

Suppleanter: Hjelmström, f. Lindgren, Astrid M., fru; Jonsson, Jane G. E., affärsbiträde, kyrkofullm.; Jävert, f. Hedenstrand, Ragnhild, fru; Kronvall, Anna Lisa, ämneslärarinna, kyrkofullm.; Olsson, A. A., cementarbetare; Pravitz, f. Strömberg, Karin M., fru, kyrkofullm.; Wahlberg, G., folkskollärare, kyrkofullm.; en vakant.

Sekreterare.

Häggqvist, L., kansliråd; t. 34 24 50 eller 22 45 00 (växel).

Överlärare.

Blomquist, K. S.; träffas å exp. i skolan Kristinebergsparken, K., alla läsdagar 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13,30—14, t. 50 02 59.

Skolvaktmästare (13).

Parwe, N. G.

Två skolvaktmästare (därav en halvtidsanställd), ett första kontorsbiträde.

Fredhalls överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 72 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,915 skolbarn, fördelade på skolan i Fredhäll, Viktor Rydbergs Gata 1, och i skolan på Stora Essingen, Essingestråket 24. En skola har under år 1952 upprättats vid Luxgatan 23, Lilla Essingen.

S:t Görans församlings skoloråd.

Se under Kristinebergs överlärardistrikt.

Överlärare.

Lindell, E. I., träffas å exp. i skolan Viktor Rydbergs Gata 1, K., alla läsdagar, utom torsdagar, 7,45—8,30 samt tisdagar 13—13,30, t. 53 21 26 och å exp. i skolan Essingestråket 24, K., måndagar och torsdagar 12,30—13, t. 53 97 39.

Skolvaktmästare (13).

Stjärnström, G. R. (Fredhäll); Björkman, S. T. (Stora Essingen).

Två skolvaktmästare, ett första kontorsbiträde.

Adolf Fredriks överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 44 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,299 skolbarn. Skolan är belägen Tegnérsgatan 44—46.

Adolf Fredriks församlings skoloråd

(för åren 1952—1955).

Kammakargatan 30, Va.

Brandt, P. A., överkontrollör, kyrkofullm., vice ordf.; Lagergren, Maria S. V., fröken; Lindblom, K. G., professor, kyrkofullm.; Lindman, K. S. S., förste aktuarie, kyrkofullm.; Lundin, C. J., f. d. postmästare, kyrkofullm.; Nordlander, O., generalfältläkare, kyrkofullm.; Sääf, Ellen M., fröken, kyrkofullm.; Tollin, D. F. N., kyrkoherde, kyrkofullm., ordf.; Wennersten, A. E., bankrevisor, kyrkofullm.

Suppleanter: Arntyr, S. O., ingenjör, kyrkofullm.; Bergholtz, Inga E. K., kurator; Christensson, Anna U., vävlärarinna, kyrkofullm.; Dahlin, E. K., ingenjör; Norberg, H. Elisabet, inspektis; Samuelsson, f. Arenander, S. N. G. Ingeborg, registrator, kyrkofullm.; Svanberg, I. F., köpman, kyrkofullm.; Söderqvist, Svea E. L., kassörska; Thomasson, C.-G., skriftställare.

Sekreterare.

Ekströmer, L. E. M., andre kanslisekreterare; t. 22 45 00.

Överlärare.

Wiberg, A.; träffas å exp. i skolan Tegnérsgatan 44—46, Va., alla läsdagar 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13,30—14, t. 32 39 14.

Skolvaktmästare (13).

Zetterberg, B. Hj.

Tre skolvaktmästare (därav en halvtidsanställd), ett första kontorsbiträde.

Gustav Vasa och Matteus överlärares distrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 69 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,956 skolbarn, fördelade på skolan Karlbergsvägen 34 och skolan Vanadisvägen 16. I sistnämnda skola finnes dessutom en lekskolavdelning med 16 barn.

Gustav Vasa församlings skolråd (för åren 1952—1955).

Västmannagatan 63, Va.

Dannhem, G. A., folkskollärare, kyrkofullm.; **Eriksson**, E. J. T., byråsekreterare, kyrkofullm.; **Janér**, f. Wingvist, Elisabet L., fru, kyrkofullm.; **Ljunggren**, f. Netzen, Ruth M. S., fru, kyrkofullm.; **Lund**, B. A., kyrkoherde, stadsfullm., kyrkofullm., ordf.; **Lund**, E. V., skrädderiidkare, kyrkofullm.; **Ohlsson**, f. Augustdotter, Elin C., fru, kyrkofullm.; **Runmark**, A. R., bokförläggare, kyrkofullm., vice ordf.; **Thorsell**, H. G., byggmästare, kyrkofullm.

Suppleanter: **Bjelknér**, f. Ullman, H. Birgit C., föreståndarinna, kyrkofullm.; **Falk**, E. Ch. (Emy), kassörska; **Lundin**, A., elmästarbiträde, kyrkofullm.

Sekreterare.

Reuterswärd, B. E., förste kanslisekreterare; t. 61 98 28.

Matteus församlings skolråd

(för åren 1952—1955).

Västmannagatan 92, Va.

Ericsson, O. E., kamrerare, kyrkofullm.; **Larsson**, f. Jansson, M. M. (Greta), fru; **Lindahl**, f. Michaelson, Anny S., fru; **Norgren**, B. R., köpman, kyrkofullm., vice ordf.; **Reicke**, M. A., disponent; **Thurberg**, G. O., inspektör, kyrkofullm., kassaförvaltare; **Wikmark**, T. R., komminister, ordf.

Suppleanter: **Alm**, Ingrid E., fil. kand., kyrkofullm.; **Bjurling**, Maria, fröken; **Christiansson**, M. E. (Greta), fil. lic.; **Forsberg**, A. B. (Britta), fröken, kyrkofullm.; **Grönning**, A. M. (Greta), kontorist; **Lindkvist**, J. R., revisor, kyrkofullm.; **Svalhammar**, G. E. E., spårvägsmän.

Sekreterare.

Attermark, J. H. T., direktör; t. 23 28 10 (tjänstetel.), 33 52 14 (bostaden).

Överlärare.

Rehn, A. V.; träffas å exp. i skolan Karlbergsvägen 34, Va., onsdagar 12,30—13 samt lördagar 7,45—8,30, t. 32 53 03; å exp. i skolan Vanadisvägen 16, Va., alla läsdagar utom

lördagar 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13,45—14,15, t. 33 92 51.

Skolvaktmästare (13).

Bennö, S. A. R. (Karlbergsvägen 34); **Carlsson**, H. Hj. (Vanadisvägen 16).

Tre skolvaktmästare, ett första kontorsbiträde.

Storkyrkans, Klara, Jakobs och Johannes överlärdistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 58 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,278 skolbarn, fördelade på skolan Svartmangatan 20—22, skolan Klara Västra Kyrkogata 14—16, skolan Brunnsgatan 11 och skolan Roslagsgatan 61.

Storkyrkoförsamlingens skolråd

(för åren 1952—1955).

Stortorget 1, C.

Appelgren, H. F. G., maskinist, kyrkofullm.; **Bergström**, Hilda O., affärsidkarska, kyrkofullm.; **Engström**, K.-E., polisöverkonstapel, kyrkofullm., vice ordf.; **Ernstström**, C. W., inspektör; **Hebert**, f. Henze, Ebba, småskollärarinna, kyrkofullm.; **Klang**, T. K., redaktör, kyrkofullm.; **Moberg**, f. Andersson, Gertrud M., kassörska, kyrkofullm.; **Nystedt**, B. O., pastor primarius och domprost, ordf.; en vakant.

Suppleanter: **Blomberg**, f. Nilsson, Iris L. M., fru, kyrkofullm.; **Fellenius**, A. E. Caroline, gymnastikdirektör; **Haneryd**, S. G., tjänsteman, kyrkofullm.; **Jansson**, K. T., ingenjör; **Landberg**, f. Lundeberg, A. F. E. (Lisa), fru; **Lindkvist**, F. O., vaktmästare, kyrkofullm.; **Sjögren**, f. Herrström, E. Ch. Margareta, fru; **Wihard**, E. R., direktör, kyrkofullm.

Sekreterare och kassaförvaltare.

Tunberg, L. W. T., förste kanslisekreterare; t. 10 70 71 (tjänstetel.), 21 46 66 (bostaden).

Klara församlings skolråd

(för åren 1952—1955).

Brunkebergsgatan 10, C.

Bladh, A. F., yrkeslärare, kyrkofullm.; **Brehnmark**, G. L., maskinmästare, kyrkofullm.; **Brännström**, O. H., f. d. poliskommissarie, kyrkofullm., kassaförvaltare; **Pravitz**, J. M. E. (Maja), ritare, kyrkofullm.; **Södergren**, N. A., aktuarie, kyrkofullm., vice ordf.; **Winge**, E. H., överbibliotekarie, kyrkofullm., ordf.

Suppleanter: **Juneheim**, E. A., maskinist; **Oldmark**, f. Hörberg, A. M. (Anna-Greta), fru, kyrkofullm.; **Paulson**, S.-H. P., källarmästare, kyrkofullm.; **Wilander**, f. Dahlstedt, Gurli J., fru, kyrkofullm.

Sekreterare.

Broberg, R. H. J., byråchef; t. 61 31 09 eller 11 53 12.

Jakobs församlings skolråd

(för åren 1952—1955).

Jakobsgatan 2, C.

Bureus, B. G. E., amiralitetspredikant, kyrkofullm., ordf.; **From, Lydia L.**, lärarinna; **Hedberg, E. Å. G.**, tapetserare, kyrkofullm.; **Karlsson, A. S. E.** (Jenny), föreståndarinna, kyrkofullm.; **Kock, G. L. B.**, fil. lic.; **Malm, f. Lindroth, Lily L.**, advokat, kyrkofullm.

Suppleanter: **Lundqvist, f. Wallmark, Elsa K.**, fru, kyrkofullm.; **Ottesjö, P.**, vaktmästare, kyrkofullm.; **Sandberg, R. S.**, fastighetsarbetare.

Sekreterare.

Cederstrand, O., andre kanslisekreterare; t. 37 29 60.

Johannes församlings skolråd

(för åren 1952—1955).

Kammakargatan 12, Va.

Eriksson, Elsa T., fröken; **Gustavsson, K. G.**, tjänsteman, kyrkofullm., ordf.; **Johansson, F. R. L.**, tjänsteman, kyrkofullm., vice ordf.; **Schulzberg, Annie E. Ch.**, föreståndarinna, kyrkofullm.; **Ståhlbrand, H. M.**, frisörmästare, kyrkofullm.; **Tholander, Anna M.**, f. d. kamrerare; **Öster, K. B.**, komminister.

Suppleanter: **Christiansen, f. Elmquist, I.** (Idina), sekreterare, kyrkofullm.; **Grandien, R.**, överstelöjtnant, kyrkofullm.; **Janson, S.-G.**, snickare; **Näverfelt, A. S.**, amanuens, kyrkofullm.; **Petersson, f. Johansson, Ruth I.**, fru, kyrkofullm.

Sekreterare.

Tisell, A. H. C.-G., stadsfiskal; t. 20 14 35.

Överlärare.

Andersson, N. Kaleb; träffas å exp. i skolan Svartmangatan 20—22, C., tisdagar 10—10,30 samt torsdagar 7,45—8,30, t. 214270; å exp. i skolan Roslagsgatan 61, n. b., Va., måndagar och tisdagar, 7,45—8,30 samt måndagar, onsdagar och lördagar 13,30—14, t. 325306; å exp. i skolan Brunnsgatan 11, C., fredagar 7,45—8,30, t. 116915; å exp. i skolan Klara Västra Kyrkogata 14—16, C., torsdagar 13,30—14, t. 106515.

Skolvaktmästare (13).

Ohlsson, B. O. (Svartmangatan 20—22); **Johansson, A. I.** (Klara Västra Kyrkogata 14—16);

Nilsson, C. H. (Brunnsgatan 11); **Säfström, J.** (Roslagsgatan 61).

Tre skolvaktmästare, ett expediti-
vaksbiträde, ett första kontorsbiträde.

Engelbrekts överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 61 undervisningsavdelningar med 1,494 skolbarn, fördelade på Engelbrekts skola, Valhallavägen 76, Ekshagens skola, Ekshagsvägen 2 och 4 samt Hjorthagens skola, Jägmästargatan 25 och 2 B.

Engelbrekts församlings skolråd

(för åren 1952—1955).

Östermalmsgatan 20, Ö.

Bolander, f. Persson-Hallengren, Signe M., fru, kyrkofullm.; **Drake af Hagelsrum, Gunhild,** byrådirektör, kyrkofullm.; **Dyrssen, f. Linton, G.** Gunhild M., fru, kyrkofullm., vice ordf.; **Ekstedt, G. O. A.**, förste byråbokhållare, kyrkofullm.; **Karlsson, f. Olsson, I.** Signe C., postbiträde, kyrkofullm.; **Nerell, Å. N. J.**, f. d. direktör, kyrkofullm., ordf.

Suppleanter: **Brundin, Signe M.**, kontorist, kyrkofullm.; **Kähr-Hallehn, Astrid M. E.**, redaktör, kyrkofullm.; **Nylén, E. W.**, direktör; **Thorell, G. M.**, prakt. läkare, kyrkofullm.; **Thörén, f. Törnqvist, Sigrid K. Ch.**, fru; **Widerström, Karin A. Ch.**, tf. skolöverstand-läkare, kyrkofullm.

Sekreterare.

Victor, J. C., tf. revisionssekreterare, t. 55 21 33.

Överlärare.

Gunnerbeck, A. G., träffas å exp. i skolan Valhallavägen 76, Ö., i regel varje läsdag utom torsdagar 7,45—8,30, måndagar och onsdagar 13,30—14, t. 211029; å exp. i skolan Jägmästargatan 25, Hjorthagen, torsdagar 7,45—8,30, t. 612225.

Skolvaktmästare (13).

Björk, S. L. (Valhallavägen 76); **Karlsson, F. J.** (Jägmästargatan 2 B).

Tre skolvaktmästare, ett första kontorsbiträde.

Gärdets överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 56 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,631 barn. Skolan är belägen Banérgatan 56.

Oscars församlings skolråd

(för åren 1952—1955).

Fredrikshovsgatan 3, Ö.

Hoff, J., kyrkoherde, ordf.; **Malmroth, f. Herlitz, Elsa, fru,** stadsfullm., kyrkofullm., vice ordf.;

FD

Norrbj, C. T. N., komminister, kyrkofullm.; Rosén, Ingrid M., folkskollärarinna, kyrkofullm., kassaförvaltare; Sjöquist, D. G., f. d. byrådirektör, kyrkofullm., kassaförvaltare; Öhlander, F. L., köpman, kyrkofullm.

Sekreterare.

Liljedahl, G. E., jur. kand.; t. 21 62 85 eller 54 00 00 (växel).

Överlärare.

Kaleen, G. E., träffas å exp. i skolan Banérgatan 56, Ö., i regel varje lördag 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13,30—14, t. 60 13 10.

Skolvaktmästare (13).

Fernqvist, B. S.

Två skolvaktmästare, ett första kontorsbiträde.

Hedvig Eleonora och Oscars överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 42 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,154 skolbarn fördelade på skolorna Linnégatan 37 och 54, småskoleseminariets övningskola Riddargatan 5 och skolan å Djurgården.

Hedvig Eleonora församlings skolråd

(för åren 1952—1955).

Storgatan 7, Ö.

Berglind, J. H., överlärare, kyrkofullm.; Ekelund, E. S., förste byråinspektör, kyrkofullm.; Erdmann, f. Malm, E. K. G. (Gertie), fru, kyrkofullm., vice ordf. och kassaförvaltare; Eriksson, U. G. E., folkskollärare, kyrkofullm.; Erman, A. J. F. I., redaktör, stadsfullm., kyrkofullm., ordf.; Hellström, A. Märta V., affärsbiträde, kyrkofullm.; Janzon, S. U., advokat; Johansson, F. N., maskinist, kyrkofullm.; Ådin, S. A., urmakare, kyrkofullm.

Sekreterare.

Thuresson, A. V. U. W., hovrättsassessor; t. 60 45 17.

Oscars församlings skolråd.

Se under Gårdets överlärardistrikt.

Överlärare.

Berglind, J. H., träffas å exp. i skolan Linnégatan 54, Ö., alla lördagar 7,45—8 samt därjämte måndagar och torsdagar 11,45—12,30, t. 61 42 98; i Djurgårdens skola onsdagar 11,30—12,15, t. 61 33 02.

Skolvaktmästare (13).

Larsson, G. W. (Linnégatan 54).

En skolvaktmästare, ett expediti-
vaksbiträde, ett första kontorsbiträde.

Katarina överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 63 undervisningsavdelningar med 1,668 skolbarn, fördelade på Katarina norra skola, skolan Tjärhovsgatan 15—17 och Katarina södra skola, Sofiagatan 2. I sistnämnda skola finnes dessutom en lekskolavdelning med 14 barn.

Katarina församlings skolråd

(för åren 1952—1955).

Högbergsgatan 15, Sö.

Elmblad, M. A., juvelerare, kyrkofullm.; Hellsten, N. E., major, kyrkofullm.; Lindberg, K. Y., fil. stud., kyrkofullm.; Olsson, f. Forsberg, Maud I. D., fru, kyrkofullm.; Schaerling, R. Elsa M., f. d. kontorschef, kyrkofullm.; Sjöden, f. Töbör, Tora E., fru, kyrkofullm.; Svensson, A. R., kontorist, kyrkofullm., ordf.; Söderström, K. H., tf. kontorsassistent, kyrkofullm.; Wahlström, O. F., spediti-
onschef, kyrkofullm., vice ordf.; Westberg, E. G., gravör, kyrkofullm.

Suppleanter: Dahlin, K. A., e. o. kyrkoadjunkt, kyrkofullm.; Fredblad, f. Hellgren, Helga K. K., folkskollärare, kyrkofullm.; Hägglund, f. Ridenstam, Vera M., fru, kyrkofullm.; Karlsson, J. B. A., maskinmontör; Lind, N., ingenjör, kyrkofullm.; Lindahl, K. G. T., tillskärare; Lindström, O. H., amanuens, kyrkofullm.; Lundqvist, f. Appelgren, Elin V., fru; Olsson, J. A., kontorist, kyrkofullm.; Rahmqvist, K. V., folkskollärare, kyrkofullm.

Sekreterare.

Löwgren, C. E., advokat; t. 42 34 48, 40 58 36.

Överlärare.

Örtendal, J. R. V.; träffas å exp. i skolan Tjärhovsgatan 15—17, Sö., i regel måndagar, onsdagar och fredagar 7,45—8,30 samt tisdagar 13,30—14, t. 41 35 05; å exp. i skolan Sofiagatan 2, Sö., i regel tisdagar, torsdagar och lördagar 7,45—8,30, t. 43 02 09.

Skolvaktmästare (13).

Hagelberg, H. (Tjärhovsgatan 15—17); Franzén, B. (Sofiagatan 2).

Fyra skolvaktmästare (därav en halvtids-
anställd), ett första kontorsbiträde.

Eriksdals överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 52 undervisningsavdelningar med 1,374 skolbarn. Skolan är belägen Ringvägen 58.

Katarina församlings skolråd.

Se under Katarina överlärardistrikt.

Överlärare.

Regfors, K. A.; träffas å exp. i skolan Ringvägen 58, *Sö.*, i regel alla läsdagar 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13,45—14,15, t. 40 23 17.

Skolvaktmästare (13).

Smedberg, G. O. E.

Tre *skolvaktmästare* (därav en halvtidsanställd), ett *första kontorsbiträde*.

Sofia överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 45 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,147 skolbarn. Skolan är belägen Skånegatan 117.

Sofia församlings skolråd

(för åren 1952—1955).
Skånegatan 117, *Sö.*

Bengtsson, A. L., posttjänsteman, kyrkofullm., ordf.; **Fridén, G. N. G.**, arkitekt, kyrkofullm., vice ordf.; **Hellner-Ronner, E.** Martha, social kurator; **Johansson, G. L.**, verkställare, kyrkofullm.; **Söderström, C. G. S.**, uppbördsman; **Wedberg, P. F. L.**, bageriarbetare; **Werner, A. E.**, bryggeriarbetare, kyrkofullm.; **Wickström, A. S. G.**, köpman, kyrkofullm.; **Zetterström, Anna S.**, första kontorsbiträde, kyrkofullm.; **Öberg, J.**, avdelningschef, kyrkofullm.

Sekreterare.

Agvald, R. V., överlärare; t. 40 29 89 (jfr nedan).

Överlärare.

Agvald, R. V.; träffas å exp. i skolan Skånegatan 117, *Sö.*, alla läsdagar 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13,30—14, t. 43 13 38.

Skolvaktmästare (13).

Andersson, T.

Tre *skolvaktmästare* (därav en halvtidsanställd), ett *första kontorsbiträde*.

Maria överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 57 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,542 skolbarn, fördelade på skolan Ringvägen 23¹⁾ och de båda skolorna Timmermansgatan 28.

¹⁾ Enligt k. m:ts resolution den 20 juni 1924 ang. delning av Maria Magdalena församling skall skolan vid Ringvägen, ehuru belägen inom Högalids församlings område, anses tillhöra Maria Magdalena församling.

Maria Magdalena församlings skolråd

(för åren 1952—1955).

S:t Paulsgatan 10, *Sö.*

Anderberg, G. H. A., tjänstedirektör, kyrkofullm., ordf.; **Holmberg, E. A. N.**, portvakt, kyrkofullm.; **Käll, Tora W.**, tjänsteman, kyrkofullm.; **Larsson, B. A.**, affärsföreståndare, kyrkofullm., vice ordf.; **Lindbäck, f. Hilderström, Ellen J.**, fru, kyrkofullm.; **Malmqvist, E. H.**, lagerchef, kyrkofullm.; **Rafstedt, E. A. E.**, banktjänsteman, kyrkofullm., kassaförvaltare; **Sjöblom, J. A.**, byråassistent, kyrkofullm.

Sekreterare.

Orre, O. S. W., direktör, stadsfullm.; t. 41 25 54 eller 42 81 30.

Överlärare.

Wikberg, S.; träffas å exp. i skolan Ringvägen 23, *Sö.*, i regel alla läsdagar utom onsdagar 8—8,30 samt måndagar och torsdagar 13,45—14, t. 43 02 10; å exp. i skolan Timmermansgatan 28, *Sö.*, onsdagar 8—8,30, t. 41 35 06.

Skolvaktmästare (13).

Laworsky, R. (Ringvägen 23); **Björklund, E. J.** E. (Timmermansgatan 28).

Fyra *skolvaktmästare* (därav en halvtidsanställd), ett *första kontorsbiträde*.

Högalids överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 55 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,492 skolbarn. Skolan är belägen Folkskolegatan 11—13.

Högalids församlings skolråd

(för åren 1952—1955).

Högalids prästgård, Högalidsberget, *Sv.*

Collin, J. E., förbundssekreterare; **Eriksson, f. Norgren, Josefine K.**, fru; **Friberg, A. M.** Eleonora, folkskollärarinna, kyrkofullm.; **Jansson, f. Pettersson, Margit L.**, fru; **Larsson, J. L.**, f. d. inspektör, kyrkofullm., vice ordf. och kassaförvaltare; **Lundqvist, f. Larsson, Mary**, fru, kyrkofullm.; **Mogård, J. A. B.**, kyrkoherde, ordf.; **Personne, J.-E. M.**, amanuens, kyrkofullm.; **Skoglund, J. H.**, kamrerare, kyrkofullm.

Suppleanter: **Crammer, A. G. H.**, trädgårdsarbetare; **Hansson, S. G.**, tjänsteman; **Karlsson, f. Ohlsson, A. E. A.** (Lisa), fru; **Lindén, f. Asp, Valborg S.**, korrespondent, kyrkofullm.; **Ståhl, f. Hjelmqvist, Ester K. E.**, fru, kyrkofullm.; **Wallenbeck, Annie V. E.**, föreståndarinna, kyrkofullm.; **Åberg, H. S.**, verkställare.

Sekreterare.

Steenberg, K. J. E., f. d. folkskolinspektör; t. 40 36 02.

Överlärare.

Aldener, K. G. H.; träffas å exp. i skolan Folkskolegatan 11—13, *Sv.*, i regel alla läsdagar 9—9,30 samt måndagar och torsdagar 13,45—14, t. 40 45 70.

Skolvaktmästare (13).

Nilsson, J. I.

TVÅ skolvaktmästare, ett första kontorsbiträde.

Årsta överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 47 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,235 skolbarn. Skolan är belägen Hjälmarsvägen 16.

Brännkyrka församlings skolråd.

Se under Älvsjö överlärardistrikt.

Överlärare.

Wedlund, K. E.; träffas å exp. i skolan Hjälmarsvägen 16, postadress: Stockholm 41, varje läsdag utom tisdagar 7,45—8,15, tisdagar 7,45—8 samt tisdagar och torsdagar 12,30—13, t. 45 85 32.

Skolvaktmästare (13).

Andersson, Å.

En skolvaktmästare, ett första kontorsbiträde.

Skanskvarns överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 47 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,242 skolbarn, fördelade på Skanskvarns skola, Gullmarsvägen 60 och provisoriska lokaler, Götgatan 106.

Enskede församlings skolråd

(för åren 1952—1955).

Andersson, E. O., ingenjör, kyrkofullm.; **Antelius, A. E.**, avdelningschef; **Brodd, f. Lidén, Anna S.**, fru, stadsfullm.; **Eriksson, E. G. F.**, stereotypör, ordf.; **Haglund, K. S.**, boktryckare, kyrkofullm., vice ordf.; **Hanson, P.-O.**, redaktör; **Hult, G. W. C.**, tjänsteman, kyrkofullm.; **Loffman, f. Olsson, Elsa J.**, fru, kyrkofullm.; **Nilsson, S. J.**, folkskollärare, kassaförvaltare; **Strand, f. Naisiainen, Irja**, fru.

Suppleanter: **Andersson, G. A. E.**, avdelningschef; **Brandt, H. K. F.**, typograf, kyrkofullm.; **Brolin, f. Lundh, Ingrid A.**, fru; **Eneman, f. Calén, A. E. (Evy)**, fru, kyrkofullm.; **Forsberg, H. V.**, inköpschef; **Fransson, J. H.**, försäljare; **Gustin, P. S.**, tulltjänsteman, kyrkofullm.; **Holmberg, N. E.**, reklamchef,

kyrkofullm.; **Jonsson, S. A.**, assistent, kyrkofullm.; **Wahrolén, f. Holmberg, Ebba-Greta M.**, fru.

Sekreterare.

Vakant, *tf.* **Setréus, O. R.**, klockare; t. 49 26 55.

Överlärare.

Sandén, A. H.; träffas å exp. i skolan Gullmarsvägen 60, Johanneshov, alla läsdagar utom tisdagar och lördagar 7,45—8,15 samt tisdagar 12—12,30, t. 48 31 10.

Skolvaktmästare (13).

Röjmar, K.-E. (Skanskvarns skola).

En skolvaktmästare, ett första kontorsbiträde.

Hammarby överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 41 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,086 skolbarn. Skolan är belägen Finn Malmgrens Väg 11.

Enskede församlings skolråd.

Se under Skanskvarns överlärardistrikt.

Överlärare.

Åkerlund, J. T.; träffas å exp. i skolan Finn Malmgrens Väg 11, Johanneshov, måndagar, onsdagar, fredagar och lördagar 7,45—8,30 samt tisdagar och torsdagar 13,30—14, t. 49 94 80.

Skolvaktmästare (13).

Wiklund, W.; Brogårdén, S. E. M.

Ett första kontorsbiträde.

Nytorps överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 33 undervisningsavdelningar med tillsammans 889 skolbarn. Skolan är belägen Paternostervägen.

Enskede församlings skolråd.

Se under Skanskvarns överlärardistrikt.

Överlärare.

Bengtsson, Signe V.; träffas å exp. i skolan Paternostervägen, Johanneshov, i regel alla läsdagar 7,45—8,30 samt tisdagar och torsdagar 14—15.

Skolvaktmästare (13).

Lundberg, R. J.; t. 48 50 07.

En skolvaktmästare, ett första kontorsbiträde.

Björkhagens överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 45 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,202 skolbarn. Skolan är belägen Karlskronavägen 28.

Enskede församlings skolråd.

Se under Skansvarns överlärardistrikt.

Överlärare.

Casserberg, T. L.; träffas å exp. i skolan Karlskronavägen 28, Johanneshov, i regel varje läsdag 7,45—8,30, samt måndagar och torsdagar 12,30—13,30, t. 49 96 05.

Skolvaktmästare (13).

Hagander, F. S. F.

En skolvaktmästare, ett första kontorsbiträde.

Skarpnäcks överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 32 undervisningsavdelningar med tillsammans 881 skolbarn, fördelade på Skarpnäcks skola, Kärrtorpsvägen 64, provisoriska lokaler, Kärrtorpsvägen 55 och 93 samt Kyrkogårdsvägen 43.

Enskede församlings skolråd.

Se under Skansvarns överlärardistrikt.

Överlärare.

Vakant, tf. Hultsjö, E. H., träffas å exp. i skolan, Kärrtorpsvägen 64, Enskede, varje läsdag 7,45—8,30, t. 49 20 45.

Skolvaktmästare (13).

Lindeborg, E. L.

Ett expeditionsvaktsbiträde, ett första kontorsbiträde.

Enskede överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 41 undervisningsavdelningar med tillsammans 984 skolbarn, fördelade på Enskede skola, Stockholmsvägen 30 och Mossens gårds skola, Tallkrogsvägen 66.

Enskede församlings skolråd.

Se under Skansvarns överlärardistrikt.

Överlärare.

Wirsén, G. R. A.; träffas å exp. i skolan Stockholmsvägen 30, Enskede, alla läsdagar 7,45—8,30, dessutom måndagar och tisdagar 13—13,30, t. 49 10 62.

Skolvaktmästare (1 kl.) (13).

Hedman, O. G. E. (Enskede skola).

Tre skolvaktmästare (därav en halvtidsanställd), ett första kontorsbiträde.

Gubbängens överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 75 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,920 skolbarn, fördelade på Gubbängens skola, Gubbängsvägen, Gubbängens gamla skola, Perstorpsvägen, Södertörns skola, Farstavägen och Tallkrogens skola, Kaggeholmsvägen och Hågervägen.

Enskede församlings skolråd.

Se under Skansvarns överlärardistrikt.

Överlärare.

Mogard, E. W.; träffas å exp. i Gubbängens skola, Gubbängsvägen 61, Enskede, i regel varje läsdag utom torsdag 7,45—8, måndag och torsdag 10—10,45, t. 48 90 00.

Skolvaktmästare (13).

Lejon, S. A., Johansson, K. R. (Gubbängens skola).

Ett expeditionsvaktsbiträde, ett första kontorsbiträde.

Hökarängens överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 56 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,438 skolbarn, fördelade på Fagersjövägen, Cigarrvägen 14—16 och 9 samt Hauptvägen 43, 35 och 61.

Enskede församlings skolråd.

Se under Skansvarns överlärardistrikt.

Överlärare.

Bjurulf, K. R. V.; träffas å exp. Fagersjövägen, Enskede, alla dagar 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13,45—14,15, t. 94 29 06.

Skolvaktmästare (13).

Dahlqvist, G. R.; Lundman, K. E. L.

Ett expeditionsvaktsbiträde, ett första kontorsbiträde.

Enskedefältets överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 53 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,494 skolbarn, fördelade på Enskedefältets skola, Socenvägen 370, och Stureby skola, Tystbergavägen.

Enskede församlings skolråd.

Se under Skansvarns överlärardistrikt.

Överlärare.

Bengtsson, H. J. A.; träffas å exp. i skolan Socenvägen 370, Enskede, i regel varje läsdag 7,45—8,30 samt tisdagar 14—14,30, t. 49 20 72, samt å exp. Tystbergavägen torsdagar 12—12,45, t. 47 55 26.

Skolvaktmästare (13).

Forslin, E. V. (Enskedefältets skola); Boherg, A. G., Pettersson, H. L. (Stureby skola).

En *skolvaktmästare*, ett *första kontorsbiträde*.

Älvsjö överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 86 undervisningsavdelningar med tillsammans 2,213 skolbarn, fördelade på Långbrodals skolor, Västerängsvägen 19 och Sländvägen 1, Örby skola, Huddingevägen 425, Solberga skola, Götalandsvägen, skollokaler Gimmerstavägen 6—8, Slöjdskolan, Götalandsvägen, samt skollokaler Älvsjövägen och Herrängsvägen 21.

Brännkyrka församlings skolråd
(för åren 1952—1955).

Aldener, K. G. H., överlärare, kyrkofullm., vice ordf.; Bielkelöv, Inga, korrespondent, kyrkofullm.; Bjurström, N. H. V., köpman, kyrkofullm.; Collin, I. M. (Ingermaja), tf. kurator, kyrkofullm.; Eriksson, K. V., byggnadssnickare, Jansson, G. A., snickare; Jarl, S. O. B., extra förste kammararkivare; Jonsson, J. A. W., slöjdlärare, kassaförvaltare; Olsson, Ingrid M., barnträdgårdslärarinna; Wärnberg, S. T., extra mätningsskontrollant, kyrkofullm., ordf.

Suppleanter: Bolin, K., maskinist, kyrkofullm.; Busck, C.-G. C., ingenjör, kyrkofullm.; Florén, f. Ström, Hildur C., fru, kyrkofullm.; Larsson, L. R. H., kopparslagare; Nilsson, C. J. E., lagerarbetare; Pettersson, G. R., föräldraförman, kyrkofullm.; Svenson, S. V., chefredaktör, kyrkofullm.; Westermarck, f. Ekstrand, Irma A., fru; Zetterberg, E. J., tjänsteman, kyrkofullm.; Öberg, G. S., spårvägskonduktör.

Sekreterare.

Flygare, B. O., förste byråsekreterare; t. 47 27 22 eller 22 60 00 (växel).

Överlärare.

Rynnel, H. E.; träffas å exp. i skolan Västerängsvägen 19, Älvsjö, måndagar och fredagar 8—9, t. 47 39 01; å exp. skolan Sländvägen 1, Älvsjö, onsdagar 8—9, t. 47 15 56 samt å exp. i skolan Huddingevägen 425, Älvsjö, torsdagar 9—10, t. 47 00 25.

Skolvaktmästare (13).

Lennvall, Å. (skolan, Västerängsvägen); Gustafsson, S. S. (skolan, Sländvägen 1); Gustavsson, S. I. (Örby skola).

Två *skolvaktmästare*, ett *expeditionsvaksbiträde*, ett *första kontorsbiträde*.

Midsommarkransens överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 61 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,643

skolbarn, fördelade på Midsommarkransens skola, Södertäljevägen, Årsta gamla skola, Sockenvägen samt Solberga skola, Lerkrogsvägen.

Brännkyrka församlings skolråd.

Se under Älvsjö överlärardistrikt.

Överlärare.

Vakant, *tf.* Lindholm, L. F.; träffas å exp. i Midsommarkransens skola vid Södertäljevägen, Hägersten, varje läsdag utom måndagar 7,45—8 och torsdagar 13,30—14, t. 45 14 01; å exp. i Årsta gamla skola vid Sockenvägen, postadress: Stockholm 9, måndagar 7,45—8, t. 45 01 51; å exp. i Solberga skola vid Lerkrogsvägen, Hägersten, tisdagar 9,15—10, t. 45 13 84.

Skolvaktmästare (13).

Öberg, E. E. (Midsommarkransens skola).

Tre *skolvaktmästare*, ett *första kontorsbiträde*.

Västberga överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 47 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,246 skolbarn. I skolan finnes dessutom en lekskolavdelning med 18 barn. Skolan är belägen vid Klensmedsvägen 2.

Brännkyrka församlings skolråd.

Se under Älvsjö överlärardistrikt.

Överlärare.

Cederstrand, Greta M. J.; träffas å exp. i skolan vid Klensmedsvägen 2, Hägersten, i regel alla läsdagar 8—8,30, dessutom måndagar och torsdagar 13,30—14, t. 45 85 35.

Skolvaktmästare (13).

Nilsson, C. E.

En *skolvaktmästare*, ett *första kontorsbiträde*.

Hägerstensåsens överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 45 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,244 skolbarn. Skolan är belägen vid Sedelvägen.

Brännkyrka församlings skolråd.

Se under Älvsjö överlärardistrikt.

Överlärare.

Frankman, L.; träffas å exp. i skolan vid Sedelvägen, Hägersten, alla läsdagar 7,45—8, dessutom måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 45 47 40.

Skolvaktmästare (13).

Karlsson, R. L.

En *skolvaktmästare*, ett *första kontorsbiträde*.

Västertorps överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 50 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,331 skolbarn. Skolan är belägen Störtloppsvägen, Hägersten.

Brännkyrka församlings skolråd.

Se under Älvsjö överlärardistrikt.

Överlärare.

Larsén, A.; träffas å exp. i skolan Störtloppsvägen, Hägersten, i regel alla läsdagar 7,45—8 samt därjämte måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 46 47 03.

Skolvaktmästare (13).

Bergström, H. S.

En skolvaktmästare, ett första kontorsbiträde.

Mälarhöjdens överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 27 undervisningsavdelningar med tillsammans 765 skolbarn. Skolan är belägen Lugntorpsvägen 2.

Brännkyrka församlings skolråd.

Se under Älvsjö överlärardistrikt.

Överlärare.

Garpe, H. O. S.; träffas å exp. i skolan, Lugntorpsvägen 2, Hägersten, i regel varje läsdag 7,45—8,30 samt måndagar 13,30—14,30, t. 46 00 29.

Skolvaktmästare (13).

Persson, K. E.

En skolvaktmästare, ett första kontorsbiträde.

Aspuddens överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 51 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,308 skolbarn. Skolan är belägen Blommensbergsvägen 166.

Brännkyrka församlings skolråd.

Se under Älvsjö överlärardistrikt.

Överlärare.

Hillman, B. A.; träffas å exp. i skolan Blommensbergsvägen 166, Hägersten, i regel alla läsdagar 7,45—8 samt därjämte måndagar och torsdagar 13,30—14, t. 19 32 24.

Skolvaktmästare (13).

Lindvall, K. L.

En skolvaktmästare, ett första kontorsbiträde.

Blommensbergs överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 47 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,177 skolbarn, fördelade på Blommensbergs skola, Blommensbergsvägen och Liljeholmens skola, Liljeholmsvägen.

Brännkyrka församlings skolråd.

Se under Älvsjö överlärardistrikt.

Överlärare.

Larson, Ch. L.; träffas å exp. i skolan vid Blommensbergsvägen, postadress: Stockholm 9, i regel alla läsdagar 7,45—8,30 samt därjämte måndagar och torsdagar 13—14, t. 45 20 65.

Skolvaktmästare (13).

Reutlert, E. A. Q. (Blommensbergs skola).

Tre skolvaktmästare, ett första kontorsbiträde.

Alviks överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 56 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,356 skolbarn. I skolan finnes dessutom en lekskolavdelning med 15 barn. Skolan är belägen Tranebergsvägen 73.

Bromma församlings skolråd

(för åren 1952—1955).

Ahlborg, G. E., tf. förste byråsekreterare, kyrkofullm.; **Blom, S. D.,** byråchef, kyrkofullm., ordf.; **Borén, E. V.,** verktygsarbetare, kyrkofullm.; **Christensen, f. Gillberg, Signe C.,** fil. kand.; **Karlöf, E. A.,** tf. ekonomidirektör; **Nilsson, N. K. A.,** polisman, kyrkofullm., vice ordf.; **Sandvall, F. G.,** f. d. förste baningenjör; **Wikholm, f. Karlsson, Karin L.,** fru, kyrkofullm.; **Wikström, f. Lundström, Birgit,** ämneslärarinn, kyrkofullm.

Suppleanter: **Bendix, C. B. C.,** direktör, kyrkofullm.; **Blomquist, A. B. O.,** byrådirektör; **Forsmark, f. Bjellman, Anna C.,** fru, kyrkofullm.; **Haldén, J. O. F.,** rektor, kyrkofullm.; **Hedenby, f. Forsberg, Wanda M. E.,** fru; **Lorentzi, J. H. B.,** direktör, kyrkofullm.; **Ström, K. E. W.,** kontorist.

Sekreterare.

Sjöholm, B. E., kanslichef; t. 37 14 30 eller 54 03 85 (växel).

Överlärare.

Lundström, f. Johansson, Karin E.; träffas å exp. i skolan Tranebergsvägen 73, Bromma, i regel alla läsdagar 7,45—8,30, dessutom måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 25 67 26.

Skolvaktmästare (13).

Gustafson, C. G.; t. 25 67 20.

Tre skolvaktmästare (därav en halvtidsanställd), ett första kontorsbiträde.

Bromma södra överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 57 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,591 skolbarn, fördelade på Ålstens skola, Nyängsvägen 72—80, Smedslättens skola, Drömsstigen 32, Olovsunds skola, Olovsundsvägen, Nockebyhovs skola, Dalgången 5 och Tyska Bottens Väg 34 samt Högländsskolan, Högländstorget.

Bromma församlings skolråd.

Se under Alviks överlärardistrikt.

Överlärare.

Gustafson, E. G. K.; träffas å exp. i skolan Nyängsvägen 72—80, Bromma, i regel måndagar, tisdagar, onsdagar och fredagar 8—8,30, dessutom torsdagar 13—13,30, t. 25 42 50 (personl.), 25 41 29 (exp.), i skolan Olovsundsvägen, Bromma, i regel tisdagar 13—13,30 och onsdagar 8—8,30, t. 25 37 80 (exp. och vaktm.).

Skolvaktmästare (13).

Nilsson, P. I. (Olovsunds skola); Adolfson, J. O. (Ålstens skola).

Ett första kontorsbiträde, tre expeditionsvaktsbiträden.

Abrahamsbergs överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 54 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,385 skolbarn. Skolan är belägen Gustav III:s Väg.

Bromma församlings skolråd.

Se under Alviks överlärardistrikt.

Överlärare.

Wide, E. E., stadsfullm.; träffas å exp. i skolan Gustav III:s Väg, Bromma, i regel varje lördag 7,45—8,30, måndagar och torsdagar 12—13 samt efter överenskommelse per tel. 25 78 01.

Skolvaktmästare (13).

Lasses, S. E.

En skolvaktmästare, ett första kontorsbiträde.

Riksby överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 65 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,667 skolbarn, fördelade på Riksby skola, Riksbyvägen 40—48, Åkeshovs slott och Ulvsunda skola, Johannesfredsvägen.

Bromma församlings skolråd.

Se under Alviks överlärardistrikt.

Överlärare.

Vakant, tf. Bjärvall, E. T.; träffas å exp. i skolan Riksbysvägen 40—48, Bromma, i regel varje lördag, utom onsdagar, 8—8,30, dessutom onsdagar 13,30—14, t. 25 38 82; å exp. i skolan Johannesfredsvägen, Bromma, måndagar 13,30—14 och onsdagar 8—8,30, t. 26 13 45.

Skolvaktmästare (13).

Parwe, S. O. (Riksby skola); Fridlund, C. U. (Ulvsunda skola).

En skolvaktmästare, ett expeditionsvaktsbiträde, ett första kontorsbiträde.

Södra Ängby överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 32 undervisningsavdelningar med tillsammans 867 skolbarn. Skolan är belägen vid Blackebergsvägen.

Bromma församlings skolråd.

Se under Alviks överlärardistrikt.

Överlärare.

Olsson, Ruth E.; träffas å exp. i skolan, Blackebergsvägen, Bromma, tisdagar, onsdagar och torsdagar 7,45—8,30 samt måndagar 14,45—15,30 och onsdagar 13—14, t. 37 36 89.

Skolvaktmästare (13).

Wiklund, S. G.

En skolvaktmästare, ett första kontorsbiträde.

Norra Ängby överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 44 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,190 barn, fördelade på skolan Vultejuvägen och Bällstalunds skola, Bällstavägen.

Bromma församlings skolråd.

Se under Alviks överlärardistrikt.

Överlärare.

Sternbeck, B. A. K.; träffas å exp. i skolan, Vultejuvägen, Bromma, i regel måndagar, tisdagar, onsdagar och fredagar 7,45—8,30 samt måndagar 12—13, t. 37 00 51; å exp. i Bällstalunds skola, Bällstavägen, Mariehäll, torsdagar 7,45—8,30, t. 28 30 22.

Skolvaktmästare (13).

Åström, P. T. (skolan Vultejuvägen); Bjelkstedt, E. R. (Bällstalunds skola).

Två skolvaktmästare, ett första kontorsbiträde.

Spånga överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1952 inalles 62 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,541 skolbarn, fördelade på Bromstens skola, Barkens Väg 6, Hässelby skola, Riddersviksvägen 23 och Solhems skola, Hässelbyvägen 8—10.

Spånga församlings skolråd

(för åren 1952—1955).

Enblad, f. Lindstedt, C. M. H. (Maj), fru; **Forslund**, J. A., förutv. statsråd, riksdagsman, ordf.; **Höök**, f. Johansson-Lagerbjelke, Signe R. I., fru; **Karlson**, Tore E., skyddsombudsman, stadsfullm.; **Kristiansson**, E. A. E. (Anna-Lisa), fil. lic., kyrkofullm.; **Landgren**, J. G., tjänsteman, kyrkofullm.; **Leveaux**, f. Ohlsson, E. Ch. (Ella), fru; **Nilsson**, K.-E. B., borgarrådssekreterare; **Nånberg**, N. R., lagerarbetare; **Persson**, C. A. A., ingenjör, kyrkofullm., kassör.

Suppleanter: **Beijer**, B.-O., direktör, kyrkofullm.; **Eriksson**, A. T., kommunalarbetare; **Hansson**, f. Hansson, K. A. G. (Allie), fru; **Käsjo**, J. B., trädgårdsmästare; **Lundquist**, C. O., folkskollärare; **Lundström**, f. Lindqvist, M. K. (Märta), fru; **Mattsson**, H. G., metallarbetare; **Nygren**, f. Svensson, Astrid L., fru; **Sköldqvist**, C. S., trädgårdsmästare; **Spring**, f. Lilja, A. K. (Anna-Stina), fru.

Sekreterare.

Sollander, E. R., byråsekreterare; t. 25 41 57.

Överlärare.

Martiin, J., träffas å exp. i Solhems skola, Hässelbyvägen 10, Spånga, i regel måndagar och torsdagar 7,45—8,30, onsdagar och fredagar 10—10,45, t. 36 02 18; å exp. i Bromstens skola, Barkens Väg 6, Spånga, tisdagar 7,45—8,30, t. 36 26 98; å exp. i Hässelby skola, Riddersviksvägen 23, Hässelby villastad, lördagar 7,45—8,30, t. 38 12 62.

Skolvaktmästare (13).

Lindqvist, I. B. (Solhems skola); **Franzén**, N. A. (Hässelby skola).

En skolvaktmästare, ett första kontorsbiträde.

Skolan för bildbara sinnesslöa barn.

(Katarina västra skola.)

Katarina Västra Kyrkogata 10, Sö.;
t. 41 92 33 (expeditionen); t. 42 42 05
(yrkesskolavdelningen).

I enlighet med av folkskoledirektionen framlagt förslag beslöt stadsfullmäktige den 19 december

1923 att i Stockholm skulle upprättas en skola för bildbara sinnesslöa barn. Skolan, som trädde i verksamhet fr. o. m. år 1925, är anordnad som externat, d. v. s. eleverna bo i sina hem.

Under åren 1925—1938 var skolan inrymd i fastigheten Götgatan 48 samt tidvis i ett annex på Kungsholmen och ett annex på Södermalm. År 1938 flyttade skolans samtliga avdelningar till fastigheten Sturen större 1 vid Katarina Västra Kyrkogata 10. För närvarande har skolan ett godkänt platsantal av 230. Fr. o. m. höstterminen 1948 finnes vid skolan en fortsättningsbetonad yrkesskola för barn, som avslutat egentliga skolundervisningen. Den har fyra avdelningar, nämligen en avdelning för pojkar med utbildning i maskinsnickeri (tempoarbeten), en avdelning för pojkar med utbildning i skomakeri och läderarbeten, en avdelning för flickor med utbildning i konfektionssömnad samt en avdelning för pojkar och flickor med undervisning i vävning, maskinstickning, borstbinderi och diverse småslöjd. Sammanlagt undervisas för närvarande 35 elever i dessa yrkesskolavdelningar.

Skolan i sin helhet har för närvarande 13 skolavdelningar, inberäknat en försöksklass och en arbetsskoleklass (manuella linjen) samt 4 yrkesskolavdelningar. Barnantalet är 178. Förutom i läsämnen meddelas undervisning i trä- och metallslöjd samt i kvinnlig slöjd och husligt arbete för flickorna. Fr. o. m. år 1948 äro facklärare anställda i gymnastik, rytmik, manlig och kvinnlig slöjd. Kurator med deltidstjänst har varit anställd sedan 1948. I samband med skolan är anordnat ett eftermiddagshem för barn, som äro i behov av omhändertagande efter skoldagens slut på grund av mödrarnas förvärvsarbete o. dy.

Jfr Styrelsen för vård och undervisning av psykiskt efterblivna, sid. 349.

Författningar. Lag 30 juni 1944 om undervisning och vård av bildbara sinnesslöa (Kfh 1946: sid. 1299), med ändr. K. kung. 22 dec. 1944 ang. tillämpningen av lagen 30 juni 1944 om undervisning och vård av bildbara sinnesslöa. K. reglemente 22 dec. 1944 för statsunderstödda skolor för bildbara sinnesslöa, med ändr. K. m:ts brev till skolöverstyrelsen 14 sept. 1946 ang. vissa anvisningar rörande undervisningen och vården av bildbara sinnesslöa. K. kung. 30 juni 1948 om statsbidrag till avlöning åt föreståndare för samt vissa lärare vid sinnesslöskolorna och epileptikerskolorna, med ändr. K. kung. 29 juni 1945 ang. statsbidrag till driftkostnader vid anstalter för bildbara sinnesslöa och vid epileptikeranstalter (Kfh 1946: sid. 1310), med ändr. K. kung. 30 juni 1944 ang. statsbidrag till uppförande eller inrättande av anstalter för bildbara sinnesslöa.

Avlöningar och pensioner utgå enligt gällande statliga och kommunala författningar (se Stockholms stads utgifts- och inkomststat för år 1952 nr 1 A, sid. VIII).

FD
Flsk

Stat år 1952. Utgifter: driftbudgeten 479,459 kr. (därav engångs 13,900 kr.); inkomster: driftbudgeten 197,750 kr. (därav statsbidrag 166,000 kr.).

Styrelse.

Folkskoledirektionen.

Föreståndarinna (Cg 23).

Vakant, *tf.* Sehlin, Signe L.; träffas å skolans exp., Katarina Västra Kyrkogata 10, Sö.; t. 41 92 33, i regel alla läsdagar 9—9,45 samt dessutom måndagar och torsdagar 12—12,45.

Läkare

(se sid. 360).

Ramer, K. T.

Kurator

(1,000 kr. utan rörligt tillägg).

Svenson, B. R., folkskollärare; träffas å skolans expedition måndagar 18—19 samt i regel i bostaden per tel. 46 43 39 tisdagar 17—18.

Skolvaktmästare (13).

Malmberg, F. B.

Ett första kontorsbiträde, ett expeditionsvaktsbiträde.

Kommunala mellanskolorna.

(Kommunala realskolor.)

Dessa skolor hava, efter en successiv ombildning under läsåren 1948/51, den 1 juli 1951 helt upphört och äro nu ersatta med S:t Görans och Högalids samrealskolor, se vidare kommunalkalendern år 1951, sid. 362 och 515.

Kommunala flickskolorna.

Kommunerna äro jämlikt stadgan den 24 september 1928 för kommunala flickskolor bemyndigade att upprätta kommunala flickskolor. Sådan skola har till ändamål att, utöver omfånget för folkskolans verksamhet, bereda kvinnliga lärjungar, som genomgått lägst fjärde klassen av folkskola, anordnad enligt någon av denna skolas A- eller B-former, eller på annat sätt förvärvat motsvarande kunskaper, tillfälle till inhämtande av ett högre mått av allmän medborgerlig bildning med hänsyn till den kvinnliga ungdomens egenart samt att därvid tillika i större eller mindre utsträckning förbereda lärjungarna för praktisk verksamhet, särskilt inom hemmets område. Kommunal flickskola skall vara anordnad med såväl sjuårig lärokurs, anknuten till folkskolans fjärde klass, som sexårig lärokurs, anknuten till folkskolans sjätte klass. De båda kurserna kunna upprättas antingen som var för sig fristående eller som med varandra förenade. De äro i de fem högsta

klasserna identiskt lika. Sexåriga kursens första klass motsvarar sjuåriga kursens andra klass. Samläsning mellan de båda kurserna kan i viss utsträckning förekomma. Inom de två högsta klasserna skall undervisningen vara anordnad antingen på både en teoretisk och en praktisk utbildningslinje eller på endera av dessa linjer. Kommunal flickskola skall stå öppen för lärjungar, oberoende av deras hemorter. Undervisningen är i Stockholm fr. o. m. höstterminen 1947 avgiftsfri.

Skolgången avslutas icke med någon examen. Den kompetens, som medföljer godkänt avgångsbetyg från högsta klassen, och som, utom vad beträffar inträde å gymnasium, överensstämmer med realexamens kompetenser, har därför ingen författningssenlig benämning men brukar i fråga om teoretisk linje kallas normalskolekompetens. En däremot svarande behörighet är efter särskilda beslut av k. m:t förenad med godkänt avgångsbetyg från praktisk linjes högsta klass.

De kommunala flickskolorna i Stockholm—Södermalms, Bromma, Kungsholmens, Vasastadens, Norrmalms och Östermalms kommunala flickskolor — upprättades, enligt beslut av k. m:t den 9 juni 1939, den 1 juli samma år genom att kommunen övertog flertalet enskilda högre flickskolor i Stockholm (se närmare här om Bih. 1937: nr 77, Utl. 1938: nr 118).

Enligt det av skolöverstyrelsen fastställda reglementet för skolorna ha dessa gemensam styrelse men var sin rektor liksom och i förekommande fall tillsynslärare. Styrelsen består av fem ledamöter, som jämte två suppleanter väljas, från och med år 1940 för fyra år, av stadsfullmäktige samt av en bland skolornas rektorer med en annan av rektorerna som suppleant, de två sistnämnda utsedda av skolöverstyrelsen. Minst två ledamöter och minst två suppleanter skola vara kvinnor. Rektor, som icke är ledamot av styrelsen, är skyldig närvara vid styrelsens sammanträden och har yttranderätt. Kassarörelse och bokföring, upprättande av avlöningslistor och statsbidragsrekvisitioner, upphandlingar och reparationsarbeten å skolfastigheterna, ävensom beredning och fördragning av ekonomiska ärenden handhas enligt avtal mellan folkskoledirektionen och styrelsen av folkskoledirektionens expedition.

För varje skola förordnar skolöverstyrelsen en inspektör och, på skolstyrelsens förslag, som rektor en bland de tjänstgörande lärarna. Har skola manlig rektor, förordnar styrelsen bland de tjänstgörande lärarinnorna en tillsynslärare. För lokalt skild skolavdelning kan styrelsen förordna en bland lärarna som ställföreträdande rektor, vilken åtnjuter kommunalt arvode. Folkskolornas överläkare har under skolornas styrelse det närmaste överinseendet över och ledningen av skolhälsovården. Av styrelsen utses sex skolläkare, en för varje skola, och tre heltidsanställda skolsköterskor.

Skolornas område, som är gemensamt och

utgöres av Stockholms stad, må av styrelsen uppdelas i lärjungedistrikt för de särskilda skolorna. Sådan uppdelning har hittills ej vidtagits.

Teoretisk linje förekommer vid alla skolorna, praktisk linje tills vidare endast vid skolan å Norrmalm.

De kommunala flickskolorna omfatta vårterminen 1952 inalles 140 avdelningar med 4,598 lärjungar. Fr. o. m. höstterminen 1941 upprättas begynnelseklasser av 6-årig linje endast vid skolorna å Södermalm och Norrmalm såsom fristående. Beträffande de olika skolavdelningarnas lokala förläggningar, se nedan under de särskilda skolorna.¹⁾

Vid samtliga skolavdelningar finnas skolbibliotek. Dessa omfattade den 31 december 1951 tillsammans 69,677, därav vid Södermalms kommunala flickskola 14,822, vid Bromma 5,611, vid Kungsholmens 5,664, vid Vasastadens 14,376, vid Norrmalms 18,373 och vid Östermalms 10,831 band.

Under år 1950 beslöt stadsfullmäktige som donation emottaga stiftelsen Västra Edsviks flickkoloni. Genom denna donation har folkskoleledningen erhållit möjlighet att bereda kostnadsfri sommarvistelse åt medellösa och kläna kvinnliga elever, i första hand vid Stockholms flick- och samrealskolor.

Författningar. Reglemente för de kommunala flickskolorna i Stockholm, fastställt av skolöverstyrelsen 28 juni 1945 (Kf 1945: nr 31). K. stadga 24 sept. 1928 för kommunala flickskolor (Svf 1928: nr 426), med ändr. (se Kf 1946: sid. 578 och Sv 1945: nr 729, 1946: nr 558, 1948: nr 87, 1949: nr 126 samt 1951: nr 56, 61, 589, 647). Skrivelse från skolöverstyrelsen 29 juni 1939 rör. undervisningsplan för skolorna, med ändr.

Avlöningar och pensioner utgå enligt gällande statliga författningar (se Stockholms stads utgifts- och inkomststat för år 1952 nr I A, sid. X).

De utgående arvoden till läkarna vid de kommunala flickskolorna äro beräknade efter 2,75 kr. per elev och år utan rörligt tillägg.

Stat år 1952. Utgifter: driftbudgeten 5,592,241 kr. (därav engångs 124,375 kr.); kapitalbudgeten, av lånemedel inom linjen 4,496,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 2,625,540 kr. (därav statsbidrag 2,521,600 kr.).

Styrelse och dess expedition.

Styrelse

(för åren 1952—1955).

Carlson, K. Sören, konditoriarbetare, stadsfullm.; **Heckscher, f.** Vickhoff, Anna Britta, fru; **Jonsson, f.** Lundquist, Clary H., fru, stads-

¹⁾ Fullständiga uppgifter ang. lärarpersonalen m. m. återfinnas i en av skolorna årligen utgiven katalog.

fullm.; **Söderberg, Gertie**, rektor; **Tengnér, f.** Gawell, Lilly F., rektor (representant för rektorerna), vice ordf.; **Tomson, R. V.**, borgarråd, stadsfullm., ordf.

Suppleanter: **Hägglund, f.** Ridenstam, Vera M., fru; **Kellgren, f.** Englund, Kerstin, fru; **Rothstein, f.** Rothstein, M. A. M. (Greta), rektor (representant för rektorerna).

Sekreterare (2,628 kr.).

Ölje, E. J. V., rektor vid S:t Görans samrealskola; träffas å styrelsens expedition, Fridhemsgatan 17, K.; t. 50 40 79, dagligen 9—9,30 (under ferier endast torsdagar).

Ett **första kontorsbiträde** (med halvtids-tjänstgöring).

Revisorer.

Gemensamma för folkskoleledningen m. fl. (se sid. 357).

Södermalms kommunala flickskola.

Skolan är organiserad med fristående 7- och 6-åriga linjer och omfattar vårterminen 1952 41 klassavdelningar, av vilka 22 äro förlagda till skolfastigheten Timmermansgatan 21, 15 till lokaler i Sofia skola, Skånegatan 117, och 4 till lokaler i fastigheten Sofiegatan 2. Antalet lärjungar är inalles 1,390.

Inspektör.

Zetterquist, M. F., kyrkoherde.

Rektor (Cb 8).

Tengnér, f. Gawell, Lilly F.; träffas å rektors-expeditionen, Timmermansgatan 21, Sö.; t. 40 65 29, under lästerminerna varje läsdag utom lördagar 12,30—13.

Två **första kontorsbiträden** (därav ett med fem timmars daglig tjänstgöring).

Ställföreträdande rektor

(Ca 24 jämte tilläggs-lön 1,140 kr.).

Avdelningen Skånegatan 117, Sö.

Boström, Eva M.; t. 41 41 18.

Läkare.

Appelberg Ulfsparré, Elsa I.; t. 50 88 80.

En **skolsköterska**.

Skolvaktmästare (13).

Ahlén, E. G.; t. 41 65 15.

Två **expeditionsvaksbiträden**.

Bromma kommunala flickskola.

Bromma kommunala flickskola, förutvarande Äppelvicens elementarskola, är organiserad med 7-årig linje och omfattar vårterminen 1952 20 avdelningar, förlagda till fastigheten Alviksvägen 97, Bromma. Antalet lärjungar är 636.

**FD
Flsk**

Inspektor.

Holmgren, F. J. D., kontraktsprost.

Rektor (Cb 7).

Moll, Sonja A. M.; träffas å rektorsexpeditionen Alviksvägen 97, Bromma; t. 25 19 62, varje läsdag utom lördagar 10—10,30.

Ett första kontorsbiträde.

Läkare.

Appelberg Ulfsparre, Elsa I.; t. 50 88 80.

En *skolsköterska* (gemensam med Vasa-stadens kommunala flickskola).

Skolvaktmästare (13).

Jacobsson, F. A. H.; t. 25 19 62 (ankn.).

Ett *expeditionsvaksbiträde*.

Kungsholmens kommunala flickskola.

Kungsholmens kommunala flickskola motsvarar förutvarande Stiftelsen Kungsholms elementarskola för flickor samt Kungsholms läroverk för flickor. Den omfattar en 7-årig linje och har vårterminen 1952 22 avdelningar, förlagda till skolfastigheten vid Västerbroplan vid Rålambshov. Antalet lärjungar är 738.

Inspektor.

Vestin, f. Brunsfog, F. E. Margareta, läroverkskonsulent.

Rektor (Cb 9).

Rothstein, f. Rothstein, M. A. M. (Greta); träffas å rektorsexpeditionen, Rålambshovsskolan, K.; t. 50 09 53, under lästerminerna varje läsdag utom lördagar 13—13,30.

Ett första kontorsbiträde.

Läkare.

Naglo, O. N. O.; t. 50 00 70.

En *skolsköterska* (gemensam med Essingens folkskola).

Skolvaktmästare (13).

Wistrand, S. G.; t. 50 09 52 (ankn.).

Ett *expeditionsvaksbiträde*.

Vasastadens kommunala flickskola.

Vasastadens kommunala flickskola motsvarar förutvarande Wallinska skolan, Ählinska skolan samt Vasa högre flickskola. Kommunala flickskolan omfattar vårterminen 1952 19 avdelningar, vilka äro förlagda till förhyrda lokaler, nämligen 12 i Dalagatan 18, och 7 i Hälsingegatan 2. Antalet lärjungar är 598.

Inspektor.

Ankar, G. A., f. d. kontraktsprost.

Rektor (Cb 7).

Heimbürger, Karin; träffas å rektorsexpeditionen, Dalagatan 18, Va.; t. 32 48 18, under lästerminerna måndag—fredag 10,15—11.

Ett första kontorsbiträde.

Ställföreträdande rektor

(Ca 24 jämte tilläggslönen 150 kr.).

Avdelningen Hälsingegatan 2, Va.

Elliott, f. Gustafsson, M. E. A. (Lisa); t. 30 09 02.

Läkare.

Dahlquist, Irma E. W.; t. 20 45 01.

En *skolsköterska* (gemensam med Bromma kommunala flickskola).

Vaktmästare (1 kl.) (12).

Blomstrand, K. R.

Två *expeditionsvaksbiträden*.

Norrmalms kommunala flickskola.

Norrmalms kommunala flickskola motsvarar förutvarande Ateneums för flickor elementarskoleavdelning, Brummerska skolan och Annaskolan-Detthowska skolan. Den är organiserad med fristående 7- och 6-årig linje samt med teoretisk och praktisk lärokurs. Skolan omfattar vårterminen 1952 20 avdelningar, av vilka 13 äro förlagda i fastigheten Johannesgatan 18 och 7 till förhyrda lokaler, Eriksbergsgatan 10, med ett sammanlagt lärjungeantal av 647, varav 12 å 2 avdelningar av praktisk linje, förlagda till Johannesgatan 18.

Inspektor.

Stenbeck, f. Kinberg, K. Märta A., fru.

Rektor (Cb 7).

Ramstedt, Agnes H.; träffas å rektorsexpeditionen, Johannesgatan 18, C.; t. 10 36 90, under lästerminerna varje läsdag utom lördagar 12,15—13, Eriksbergsgatan 10, Ö.; t. 11 55 35, måndagar 10,30—11,15.

Ett första kontorsbiträde.

Ställföreträdande rektor

(Ca 24 jämte tilläggslönen 504 kr.).

Avdelningen Eriksbergsgatan 10, Ö.

Dandenell, Märta A. J., tf.; t. 11 55 35.

Läkare.

Nordenfelt, P. J.; t. 60 33 52.

En *skolsköterska* (gemensam med Östermalms kommunala flickskola); t. 20 53 17, måndagar, onsdagar och torsdagar 9—10.

Skolvaktmästare (13).

Hillerudh, E. G. E. (Johannesgatan 18); t. 206027.

Ett expeditionsvaktsbiträde.

Östermalms kommunala flickskola.

Östermalms kommunala flickskola motsvarar förutvarande Lyceum för flickor, Oskars högre flickskola, Margaretaskolan och Anna Sandströms skola utom förstnämnda skolas gymnasium, vilket kvarstår som självständigt skolföretag. Den är organiserad med 7-årig linje samt med teoretisk lärokurs. Skolan omfattar vårterminen 1952 18 avdelningar, samtliga i den till kommunen överlätna skolfastigheten Banérgatan 38—40. Lärjungeantalet är 588.

Inspektor.

Bolin, f. Jonson, A. M. (Greta), fru.

Rektor (Cb 7).

Beckman, O. Elsa; träffas å rektorsexpeditionen, Banérgatan 38—40, Ö.; t. 624863, under lästerminerna varje läsdag utom lördagar 15—15,30.

Ett första kontorsbiträde.

Läkare.

Gyllencreutz, Sara A. H.; t. 208020.

En *skolsköterska* (gemensam med Norrmalms kommunala flickskola).

Skolvaktmästare (13).

Forss, G. E.; t. 614484.

Praktiska mellanskolorna.

(Praktiska kommunala realskolor.)

År 1919 inrättades högre folkskolor som en självständigt organiserad överbyggnad på folkskolan. Reglemente för dessa högre folkskolor fastställdes av k. m:t den 6 februari 1920.

Jämlikt k. m:ts förnyade stadga den 7 juni 1934 för högre folkskolor, äro kommunerna numera bemyndigade att på sätt nämnda stadga föreskriver upprätta högre folkskolor. Sådan högre folkskola skall hava till ändamål att, såsom överbyggnad till den egentliga folkskolan, bereda ungdom, som genomgått egentlig folkskola eller på annat sätt vunnit motsvarande kunskaper, tillfälle att inhämta ett högre mått av allmänt medborgerlig och praktisk bildning, utan att de unga därigenom dragas från sina vanliga levnadsförhållanden eller nödig övning i praktiskt arbete. Högre folkskola må, allt efter förhållandena, kunna anordnas antingen såsom allmän högre folkskola, i vilken undervisningen erhåller en mera allmän läggning, eller såsom yrkesbestämd högre folkskola, i vilken undervisningen inriktas på visst yrke eller viss yrkesgrupp.

De högre folkskolorna i Stockholm äro jämlikt k. brev den 15 augusti 1933 tills vidare anordnade som fyraåriga *praktiska mellanskolor*, samtliga byggande på sexårig folkskolekurs. Dessa skolor hava i enlighet med gällande reglemente erhållit namnen Stockholms stads handelsmellanskola, Stockholms stads tekniska mellanskola samt Stockholms stads hushållstekniska mellanskola. Skolöverstyrelsen har fastställt undervisningsplaner för skolorna. Vid avgången från högsta klassen avlägga eleverna vid skolan praktisk realexamen.

För varje skola skall finnas en särskild styrelse. Enligt gällande reglemente skall sådan styrelse bestå av, förutom skolans tjänstgörande rektor, fyra ledamöter jämte två suppleanter. Dessa utses av folkskoledirektionen för en tid av fyra år enligt i reglementet lämnade närmare bestämmelser och enligt stadsfullmäktiges beslut den 2 december 1935. Kassarörelse och bokföring handhavas tills vidare enligt särskilt avtal av folkskoledirektionen. Skolorna övervakas därjämte av en inspektor, som förordnas av skolöverstyrelsen. För den närmaste ledningen av skolorna förordnas av skolöverstyrelsen en bland de tjänstgörande lärarna såsom rektor. Därjämte äger skolstyrelsen vid handelsmellanskolan förordna en lärarinna som tillsynslärare, om skolan har manlig rektor, eller en lärare såsom tillsynslärare, om skolan har kvinnlig rektor. Skolorna komma fr. o. m. den 1 juli 1952 att benämnas praktiska kommunala realskolor.

Skolhälsovården ombesörjes under ledning av folkskolornas överläkare av en skolläkare för varje skola samt av heltidsanställda skolsköterskor, som förordnas av skolstyrelsen. Därjämte kunna eleverna remitteras till de vid folkskolorna anställda skolläkarna för specialvård.

Antalet avdelningar inom de praktiska mellanskolorna är vårterminen 1952 inalles 68 med tillsammans 1,988 lärjungar. Beträffande de olika avdelningarnas förläggning se nedan under de särskilda skolorna.¹⁾

Vid praktiska mellanskolorna finnas skoll bibliotek, omfattande vid 1952 års ingång vid handelsmellanskolan 8,911 band, vid tekniska mellanskolan 6,448 band och vid hushållstekniska mellanskolan 7,788 band.

Författningar. Reglemente för Stockholms stads praktiska mellanskolor och högre folkskolor, fastställt av k. m:t 23 aug. 1935 (Kf 1935: nr 25). K. stadga 7 juni 1934 för högre folkskolor, med ändr. (KfH 1946: sid. 810).

Avlöningar och pensioner utgå enligt gällande statliga och kommunala författningar (se Stockholms stads utgifts- och inkomststat för år 1952 nr I A, sid. X).

¹⁾ Fullständiga uppgifter rörande lärarpersonalen återfinnas i de av resp. skolor årligen utgivna katalogerna.

De utgående arvoden till läkarna vid de praktiska mellanskolorna äro beräknade efter 2,75 kr. per elev och år utan rörligt tillägg.

Handelsmellanskolan.

Handelsmellanskolan omfattar 25 avdelningar, av vilka 12 äro förlagda till Klara skola och 13 till Ringvägen 66. Antalet elever utgör tillsammans 716.

Stat år 1952. Utgifter: driftbudgeten 982,192 kr. (däruv engångs 10,500 kr.); inkomster: driftbudgeten 524,130 kr. (däruv statsbidrag 519,300 kr.).

Styrelse

(för åren 1952—1955).

Skolans rektor (se nedan), sekr.; **Ahlén**, A. E., civilingenjör, stadsfullm.; **Nyberg**, J., f. d. lektor, vice ordf.; **Tomson**, R. V., borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Wallin**, H. E., kassör, kassaförvaltare.

Suppleanter: **Eriksson**, K., f. d. försäkringsdirektör; **Karlsson**, Hans G. B., ombudsman, stadsfullm.

Revisorer.

Gemensamma för folkskoledirektionen m. fl. (se sid. 357).

Inspektor.

Settergren, G. C. A., direktör.

Rektor (Cb 10).

Henning, K. S., tjl., *tf.* **Jalling**, T. M.; träffas under terminerna å rektorsexpeditionen, Klara Västra Kyrkogata 14—16, C., t. 11 84 20, säkrast tisdagar och fredagar 10—10,30 samt å rektorsexpeditionen, Ringvägen 66, Sö., t. 42 21 30 säkrast måndagar och torsdagar 10—10,30.

En *skolvaktmästare* (vid skolan Ringvägen 66, gemensam med hushållstekniska mellanskolan), ett *första kontorsbiträde*, ett *expeditionsvaksbiträde*.

Läkare.

Wahlström, f. Malmberg, Annie M.; t. 61 01 01.

Två *skolsköterskor* (av vilka en är gemensam för handelsmellanskolan och hushållstekniska mellanskolan).

Tekniska mellanskolan.

Den tekniska mellanskolan omfattar 22 avdelningar, av vilka 12 äro förlagda till Engelbrekts skola och 10 till Maria skola. Antalet elever utgör tillsammans 647.

Stat år 1952. Utgifter: driftbudgeten 943,454 kr. (däruv engångs 72,900 kr.); inkomster: driftbudgeten 472,800 kr. (däruv statsbidrag 472,800 kr.).

Styrelse

(för åren 1952—1955).

Skolans rektor (se nedan), sekr.; **Berthelius**, F., f. d. överingenjör, vice ordf. och kassaförvaltare; **Hansson**, A. B. N., städningsinspektör; **Svensson**, G. A., byggmästare; **Tomson**, R. V., borgarråd, stadsfullm., ordf.

Suppleanter: **Lindström**, M. S., rektor; **Tiberg**, S. A. E., civilingenjör.

Revisorer.

Gemensamma för folkskoledirektionen m. fl. (se sid. 357).

Inspektor.

Hultman, G. H., f. d. chefsingenjör.

Rektor (Cb 10).

Lönnholm, J. M. E.; träffas å rektorsexpeditionen, Valhallavägen 76, Ö., t. 11 84 14, under terminerna säkrast tisdagar, onsdagar, torsdagar och oftast fredagar 10,15—10,45. Expeditionen öppen alla lösdagar 9—11 samt 12,15—16.

En *skolvaktmästare*, ett *första kontorsbiträde*.

Läkare.

Ekehorn, J. E. G.; t. 50 40 77 (bostaden 25 57 39).

Två *skolsköterskor* (gemensamma för de praktiska mellanskolorna).

Hushållstekniska mellanskolan.

Den hushållstekniska mellanskolan omfattar 21 avdelningar, av vilka 13 äro förlagda till Västmannagatan 19 och 8 till Ringvägen 66. Antalet elever utgör tillsammans 625.

Stat år 1952. Utgifter: driftbudgeten 884,605 kr. (däruv engångs 11,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 478,260 kr. (däruv statsbidrag 477,700 kr.).

Styrelse

(för åren 1952—1955).

Skolans rektor (se nedan), sekr.; **Göransson**, f. Rylander, Inez O., rektor; **Kjederqvist**, Anna H. M., rektor; **Ramstedt**, Eva J. A., f. d. lektor, vice ordf.; **Tomson**, R. V., borgarråd, stadsfullm., ordf.

Suppleanter: **Andreen**, E. Andrea, överläkare; **Kastman**, M. M. (Greta), skolköksinspektör.

Revisorer.

Gemensamma för folkskoledirektionen m. fl. (se sid. 357).

Inspektor.

Lilliehöök, f. Berndes, Eleonor M., f. d. ordf. i
Sveriges husmodersföreningars riksförbund.

Rektor (Cb 9).

Söderberg, Gertie; träffas å rektorsexpeditionen,
Västmannagatan 19 (uppgång C), Va., t.
30 32 67, under terminerna måndagar, tis-
dagar, onsdagar och torsdagar 11,30—12 samt
å expeditionen, Ringvägen 66, Sö., t. 42 21 30,
fredagar 12,15—13. Expeditionen, Västmannagatan

gatan 19, hålles öppen alla läsdagar (utom
lördagar) 9—12 och 13—15 samt lördagar
9—12.

En *skolvaktmästare* (vid skolan Ring-
vägen 66, gemensam med handelsmellanskolan),
ett *första kontorsbiträde*, en *expeditions-
vakt*.

Läkare.

Allewin, Sofia Ch.; t. 32 07 70.

En *skolsköterska* (gemensam för de prak-
tiska mellanskolorna).

FD
Msk

Stockholms stads lärlings- och yrkesskolstyrelse och i samband därmed stående institutioner.

Lärlings- och yrkesskolstyrelsen.

Polhemsgatan 35—39, K.; telefoner och expeditionstid: se nedan. Styrelsens sammanträden hållas i yrkesskolornas centralbyggnad, Polhemsgatan 35—39, K., i regel andra tisdagen i varje månad under lästerminerna.

Stadens lärlings- och yrkesskolor sorterade till en början under folkskoledirektionen, men den 19 november 1917 beslöt stadsfullmäktige upprättande av en fristående nämnd för ledningen av desamma, nämligen Stockholms stads yrkesskolenämnd, för vilken instruktion fastställdes av k. m:t den 31 december 1917. I samband med den kommunala omorganisationens genomförande år 1920 upphävdes emellertid denna instruktion. I dess ställe utfärdade k. m:t endast den 19 mars 1920 en särskild föreskrift rörande sammansättningen av yrkesskolenämnden, som samtidigt erhöll den förändrade benämningen *Stockholms stads lärlings- och yrkesskolestyrelse*. Då särskild instruktion saknas, är k. m:ts förnyade stadga för den kommunala yrkesundervisningen den 4 november 1921 direkt normerande för styrelsens verksamhet.

Särskilda föreskrifter rörande sammansättningen av styrelsen hava sedermera meddelats genom k. brev till överståthållarämbetet den 31 januari 1941 och den 28 november 1947.

Jämlikt nyssnämnda stadga den 4 november 1921 (yrkesskolestadgan) äro kommunerna bemyndigade att upprätta vissa skolor för yrkesundervisning. Förvaltningen av de enligt nämnda stadga av staden anordnade lärlings- och yrkesskolorna samt handläggningen av därmed sammanhängande ärenden handhaves av lärlings- och yrkesskolstyrelsen, som även har att bereda frågor om anslag av stadens medel till institutioner eller enskilda för bedrivande av yrkesskolundervisning samt handhava förvaltningen av härför beviljade anslag.

Lärlings- och yrkesskolstyrelsen består fr. o. m. den 1 januari 1948 av ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sju ledamöter, som väljas av stadsfullmäktige, samt direktören hos styrelsen. Styrelsen utser årligen inom sig en vice ordförande. För de av stadsfullmäktige utsedda ledamöterna väljas sju suppleanter att vid förfall för någon eller några av de ordinarie ledamöterna inträda i styrelsen.

Tillsynen över undervisningen inom flertalet yrken utövas under styrelsens överinseende av särskilda nämnder, bestående av, förutom resp. skolas rektor, direktören hos styrelsen samt tre för två år valda personer, av vilka en tillika ordförande utses av styrelsen och de två andra av vederbörande arbetsgivar- resp. arbetarorganisation. Undantag härifrån utgöra *dels* nämnden för flygmekanikerskolan, vilken nämnd består av en av styrelsen utsedd ordförande, direktören hos styrelsen och rektorn för skolan samt fyra ledamöter, därav en för flygvapnet som arbetsgivarnas representant och en för personalen vid detsamma samt en för det civila flyget (ab. Aerotransport) som arbetsgivarnas representant och en för försvarsverkens civila personals förbund som arbetarnas representant, *dels* nämnden för restaurangskolan, som består av en av styrelsen utsedd ordförande, direktören hos styrelsen och rektorn vid skolan samt två representanter för arbetsgivarna och två för de yrkesanställda, *dels* nämnderna för affärsbiträdes- och kontoristskolorna, vilka utgöras av direktören hos styrelsen och skolornas rektor samt fem för två år av styrelsen valda ledamöter, av vilka en, som styrelsen därtill utser, skall vara nämndens ordförande. Av de valda ledamöterna skall eljest inom nämnden för affärsbiträdes- och kontoristskolorna en vara representant för arbetsgivarna och en representant för de yrkesanställda inom detaljhandeln samt inom nämnden för kontoristskolorna, en vara representant för arbetsgivarna och en för de yrkesanställda inom kontorsvärliden. Dessa nämnder hava till uppgift att tillse, att undervisningen bedrivs på sådant sätt, att en verklig yrkeskunskap genom densamma åvägbringas, och skola därjämte med avseende å undervisningen till styrelsen inkomma med förslag eller avgiva yttrande i frågor, som till nämnderna hänskjutas av styrelsen. Respektive nämnders åtgärder skola vid styrelsens följande sammanträde anmälas och godkännas.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 15 oktober 1947 (Utl. 1947: nr 402) har direktörstjänsten så omorganiserats, att de med denna tjänst förut förenade rektorsgöromålen för skolor för industri och hantverk avskilts från tjänsten för att överlämnas åt särskild rektor. Direktörstjänsten är härfter en kommunal cheftjänst, och dess innehavare är förman för rektorer, överlärare, lärare och övriga befattningshavare med rätt att inspektera all under-

visning och bereda alla ärenden rörande yrkes-
skolväsendet.

Ledningen av de olika skolorna utövas under
styrelsens och resp. skolnämnders inseende av
fyra av överstyrelsen för yrkesutbildning utsedda
rektorer, därav en för skolorna för industri och
hantverk utom skolorna för klänningssömmer-
skor, damskräddare, hattmodister och konfek-
tionssömmerskor, en rektor för nyssnämnda söm-
nadsbarnskolor jämte sömnadskurser för hemmets
behov, en för skolorna för husligt arbete och en
för skolorna för handel.

Uppsikt över lärlings- och yrkesskolornas
verksamhet utövas av tre av överstyrelsen för yr-
kesutbildning förordnade inspektorer.

Författningar. K. m:ts förnyade stadga 4
nov. 1921 för den kommunala yrkesundervis-
ningen, med ändr. (Kfh 1946: sid. 485). Reg-
lemente för Stockholms stads skolor för yrkes-
undervisning, fastställt av skolöverstyrelsen 10
sept. 1926, med ändr. K. brev 31 jan. 1941
med särskild föreskrift rörande sammansättningen
av Stockholms stads lärlings- och yrkesskolsty-
relse, med ändr. (Kf 1940: nr 73, 1947: nr 73,
1949: nr 32). K. kung. 4 nov. 1921 ang. stats-
understöd till kommunala och enskilda anstalter
för yrkesundervisning, med ändr. (Kfh 1946: sid.
510).

Stat år 1952. Utgifter: driftbudgeten
8,717,376 kr. (därav engångs 170,190 kr.), kap-
italbudgeten förlagsmedel 355,000 kr.; inkomst-
er: driftbudgeten 2,788,831 kr. (därav engångs
53,320 kr.).

Lärlings- och yrkesskolstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Tomson, R. V., borgarråd, stadsfullm.; t. 54 05 00
(växel); träffas i stadshuset alla vardagar
efter överenskommelse.

Vice ordförande.

***Karlsson, Hans G. B.,** ombudsman, stadsfullm.¹⁾

Övriga ledamöter.

Direktören (självskr.).

***Bergström, E.,** tf. byråsekreterare, stadsfullm.
Edstam, A. M. (Anna-Maja), extra folkskol-
inspektör, stadsfullm.

Eriksson, Arthur W., metallarbetare, stadsfullm.
Hagström, f. Svensson, Anna M., studierektor,
stadsfullm.

***Karlsson, Andreas,** förbundsordförande, stads-
fullm.

Lundgren, K. A., lönesekreterare.

¹⁾ Har av stadsfullmäktige den 19 maj 1952
beviljats entledigande från uppdraget att vara
ledamot av lärlings- och yrkesskolstyrelsen.

Suppleanter.²⁾

***Carlson, f. Olsson, Elna S. E.,** fru.

Carlson, K. Sören, konditoriarbetare, stadsfullm.

***Hamrin, Bell I.,** kassörska.

Larsson, B. M., möbelsnickare.

Lysell, J. O. R., direktör.

Ohlsson, Anna O., sömmerska.

***Örnmarker, G. A. E.,** förste assistent.

Sekreterare (3,492 kr.).

Grünberger, S., sekreterare (se sid. 498).

Lärlings- och yrkesskolstyrelsens delegerade.

Delegerade för prövning av ansökning-
ar till lediga befattningar.

Tomson, R. V., ordf.; **Eriksson, Arthur W.;**
Hagström, f. Svensson, Anna M.; Karlsson,
Hans G. B.¹⁾

Delegerade för inköps- och statfrågor.

Tomson, R. V., ordf.; **Hagström, f. Svensson,**
Anna M.; Karlsson, Hans G. B.¹⁾

Delegerade för prövning av ansökning-
ar om statsstipendier.

Edstam, A. M. (Anna-Maja); **Eriksson, Arthur**
W.; vederbörande rektor.

Delegerade för flitpengar.

Edstam, A. M. (Anna-Maja) (kvinnliga); **Eriksson,**
Arthur W. (manliga).

Delegerade för behandling av frågor
rörande växlingsklasser.

Tomson, R. V., ordf.; **Eriksson, Arthur W.;**
Karlsson, Hans G. B.¹⁾; direktören.

Av arbetsgivar- och arbetarorgani-
sationer utsedda delegerade för be-
handling av frågor rörande växlings-
klasser.

För mekanikerskolan: **Jonsson, J. E.,** över-
ingenjör; **Jonsson, R. L.,** ombudsman.

²⁾ Vid förfall för ledamöterna skola sup-
pleanterna inträda i följande ordning: för ord-
föranden och ledamöterna hr Bergström och frö-
ken Edstam suppleanterna hr Örnmarker, fröken
Hamrin, hrr Larsson och Lysell, fru Carlson,
hr Sören Carlson och fröken Ohlsson, för leda-
möterna hrr Eriksson, Andreas Karlsson, Hans
Karlsson och Lundgren suppleanterna fru Carl-
son, hr Sören Carlson, fröken Ohlsson, hr Örn-
marker, fröken Hamrin och hrr Larsson och
Lysell, samt för ledamöten fru Hagström sup-
pleanterna hrr Lysell och Örnmarker, fröken
Hamrin, hr Larsson, fru Carlson, hr Sören
Carlson och fröken Ohlsson.

Lys

För elektrikerskolan: Thunqvist, S. E., direktör; Larsson, K. W., elektrisk montör.
För smedskolan: Lundgren, S. A., ingenjör; Bergsmeden, B., mättningsman.
För svetsarskolan: Hedlund, S. J., ingenjör; Rugentin, N. G., svetsare.
För värme- och sanitetsmontörer: Elvin, N. H. S., ingenjör; van Zwoll, F. W., montör.
För målarskolan: Nilsson, H., ombudsman; Moberg, K. L., ombudsman.
För bilmekanikerskolan: Ahlrot, G. E., civilingenjör; Kängefjärd, I. V., ombudsman.
För bleck- och plåtslagarskolan: Lindell, N. E. G., ombudsman; Karlsson, K. G., ombudsman.
För skräddarskolan: Lund, E. V., skrädderidkare; Strömberg, A. G. Y., ombudsman.

Delegerade för prövning av ansöknings-
 ar från elever vid handelsskolorna om
 befrielse från och nedsättning i ter-
 minsavgifter.

Edstam, A. M. (Anna-Maja); Eriksson, Arthur W.;
 rektor.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december
 tre revisorer jämte två suppleanter för gransk-
 ning av lärings- och yrkesskolstyrelsens räk-
 skaper och förvaltning under nästföljande år.

Lindgren, Ingeborg I., bryggeriarbeterska.

Lorentzi, J. H. B., direktör.

Wallin, H. E., kassör, ordf.

Suppleanter:

Eckerström, E. L. T., ombudsman.

Laurin, L.-E., byråingenjör.

Central förvaltning.

Lärlings- och yrkesskolornas expedition.¹⁾

*Polhemsgatan 35—39, K.; (postgirokonto
 nr 3031); t. 52 03 40; expeditionstid: 8,30—
 11,30, 12,30—16,30 (lördagar och dag före
 helgdag 8,30—11,30, 12—14).*

Stat år 1952. Utgifter: driftbudgeten
 320,186 kr. (däruv engångs 1,200 kr.); inkomster:
 driftbudgeten 320,186 kr.

Direktör (B 19).

Forssell, E. E. (förordn. t. o. m. ⁸⁰/1954): Pol-
 hemsgatan 35, K.; t. 52 03 40 (även direkt
 50 23 97); mottagningstid: tisdagar, torsdagar
 och fredagar 13—14.

¹⁾ T. v. fullgör expeditionen även vissa göro-
 mål, som eljest skulle tillhöra särskild rektors-
 expedition för skolorna för industri och hantverk.

Kamrerare (1 kl.) (30).

Suneson, S.; t. 52 03 40 (även direkt 50 23 49).

Förste kammarsskrivare (22).

Jäderlund, G. E.

Förste kammarsskrivare (sekreterare) (Ex. 22).

Nyström, G.

Kammarsskrivare (20).

Hellner, K. G. A.

Kontorsassistent (18).

Lannert, E. G.

Förste kontorsskrivare och kassör (16).

Ljungh, A. V. (Astrid); kassakontoret hålles öppet
 9,30—11,30 och 12,30—15 (lördagar 12—14).

Kontorsskrivare (13).

Lundgren, Helga Ch. M.

En kontorist, fem första kontorsbiträ-
 den, fem kontorsbiträden, två telefonister,
 två expeditionsvakter, ett expeditionsvakts-
 biträde.

Lärlings- och yrkesskolorna.

*Huvudexpedition: Polhemsgatan 35, K.;
 t. 52 03 40. Beträffande de särskilda skol-
 expeditionernas förläggning, se nedan.*

I en till stadsfullmäktige ingiven skrivelse
 hemställdes Stockholms arbetareförening år 1900,
 att stadsfullmäktige måtte utreda frågan om
 inrättandet av yrkesskolor. Denna framställning
 avslogs, men en samtidigt av folkskolinspektören
 C. G. Bergman väckt motion om frågans ut-
 redande genom en kommitté vann 1901 full-
 mäktiges bifall. Kommittén avgav sitt betänkande
 år 1906. I yttrande över detta anslöt sig folk-
 skoledirektionen till ett av förste folkskolinspek-
 tören F. von Schéele avgivet förslag till lösning
 av yrkesskolefrågan, som i mycket avvek från
 kommitterades och vari organisationen av yrkes-
 skolorna i München begagnats som förebild.
 Detta förslag följdes i allt väsentligt i stadsfull-
 mäktiges beslut år 1911, enligt vilket yrkes-
 skolor med kostnadsfri undervisning upprättades
 fr. o. m. hösten 1912. Till och med 1917 voro
 skolorna underställda folkskoleledningen,
 som för handläggning av hithörande ären-
 den inom sig utsåg en yrkesskolenämnden.
 Därjämte tillsattes för varje skola en särskild
 styrelse. Till en början inrättades mekanisk-
 verkstadsskola, möbelsnickarskola och klädsöm-
 nadsskola; sedermera tillkommo successivt skolor

för elmontörer, smeder, rörläggare samt bleck- och plåtslagare. Undervisningen i dessa skolor, som voro treåriga, meddelades en dag i veckan, under det att eleverna övriga dagar arbetade som lärlingar hos enskilda mästare. Förutom yrkesutbildning omfattade dessa skolor även undervisning i modersmålet, räkning, varu- och verktygskännedom, hälso- och samhällslära m. m. År 1913 anordnades en tvåårig sexdagarskola för hemsömmerskor. År 1915 inrättades en tvåårig endagsskola i husligt arbete för ur folkskolan avgångna elever, vilken dock 1920 överflyttades till fortsättningsskolorna. År 1917 anordnades en murarskola med aftonskoleundervisning. År 1919 upprättades en urnarkarskola, bestående av en ettårig femdagarskola samt en därpå följande treårig endagsskola. För att bereda även äldre arbetare tillfälle till yrkesutbildning inrättades år 1916 aftonkurser för elmontörer, svagströmstekniker och sömmerskor.

I anslutning till 1918 års lagstiftning angående den kommunala yrkesundervisningen genomfördes enligt stadsfullmäktiges beslut den 15 mars 1920 fr. o. m. samma år en omläggning av yrkeskolväsendet i Stockholm. Därvid infördes ny ämnesfördelning och utvidgades verksamheten väsentligt. Dessutom företogs en uppdelning av de olika skolformerna, varvid tre olika skoltyper inrättades, nämligen verkstadsskolor, lärlingsskolor och yrkesskolor.

Verkstadsskolorna, som äro avsedda för nybörjare, meddela eleverna den grundläggande utbildningen i resp. yrken. I samband med ovan nämnda omläggning av yrkeskolväsendet upprättades verkstadsskolor för 13 olika yrken, nämligen för smeder, mekaniker, möbelsnickare, sadelmakare, elmontörer, elektromekaniker, kopparslagare (upphörde 1930), bleck- och plåtslagare, tapetserare, vagnmakare (upphörde 1930), instrumentmakare, guldsmeder och skomakare (upphörde 1946). Av skolor, som senare tillkommo, märkas skolor för slaktare och charkuterister år 1924, bokbindare 1924, körsnärer 1930, inredningssnickare 1931, fotografer 1938, värme- och sanitetsmontörer 1939 (upphörde 1948), motormekaniker 1950. Inträdesåldern är, där ej annat stipulerats, lägst 14 år. Undervisningen pågår 6 dagar i veckan under en tid, som allt efter de olika yrkena varierar mellan 11 månader och 4 år. Jämsides med den praktiska utbildningen meddelas undervisning 6—9 timmar per vecka i teoretiska ämnen. Undantag härifrån utgör verkstadsskolan för murare, där undervisning meddelas endast i yrkesarbete. Dessa senare elever erhålla nämligen undervisning i yrkes-teoretiska ämnen i lärlingsskolans yrkesavdelning.

Vid en del verkstadsskolor, såsom till exempel för mekaniker, bilmekaniker, svetsare samt elektriker, förekommer sedan 1925 i viss utsträckning s. k. växlingssystem fr. o. m. andra skolåret, d. v. s. eleverna undervisas växelvis, i regel under 3-månaders perioder, å skolan och någon

lämplig verkstad ute i staden. Sedan 1926 kunna eleverna i flertalet hantverksavdelningar avlägga gesällprov inför av Hantverksföreningen utsedda granskningsmän.

Lärlingsskolorna hava till ändamål att bereda yrkesanställda tillfälle att, samtidigt med förvärvande av praktisk yrkesfärdighet genom arbete i yrket, inhämta sådana praktiska och teoretiska kunskaper, som kunna anses nödvändiga för att nå ökad yrkeskicklighet. Lärlingsskolorna omfatta tre skolformer, dels lärlingsskolans yrkesavdelningar för elever i åldern 15—18 år, dels lärlingskurser för lärlingar fr. o. m. 15 års ålder, dels lärlingsskolans kurser för äldre (yrkesmän fr. o. m. 18 års ålder).

I yrkesavdelningarna erhålla eleverna undervisning 9 timmar förlagda till 3 kvällar varje vecka under 2 års tid. Läroämnen äro yrkeslära (yrkesarbete med material- och verktygslära, maskinlära, yrkesritning, teknologi, räkning, skrivning, yrkeshygien m. m.), yrkesekonomi (affärsräkning, affärsskrivning, kalkylation och bokföring) samt yrkes- och arbetarlagstiftning. Yrkesavdelningar vid lärlingsskolorna äro inrättade för mekaniker, möbelsnickare, elektriker och murare. År 1927 infördes s. k. lärlingskurser, omfattande ett huvudämne och i anslutning därtill biämnerna av mera allmän natur med minst 4 timmar i veckan under ett eller två arbetsår för huvudämne och under 1 eller 2 terminer för biämnerna, undantagsvis under ända upp till 8 terminer. Sådana lärlingskurser äro anordnade för handel samt industri och hantverk. Inträdesfordringar för lärlingskurs äro att ha fyllt 15 år samt att ha fullgjort skolplikten.

Lärlingsskolans kurser för äldre äro avsedda för yrkesarbetare i åldern över 18 år, som ej haft tillfälle att bevista lärlingsskolans yrkesavdelningar, och som i dessa kurser beredas tillfälle att i vissa ämnen inhämta motsvarande kunskaper. Undervisningen är i regel förlagd till kvällarna.

Bland lärlingskurser med mera omfattande utbildning märkas hembiträdesskolan, inrättad 1938, frisörskolan 1938, pianoreparatörskolan 1946 och de grundläggande kurserna vid restaurangskolan 1947 samt bland kurser för äldre den år 1944 inrättade tvättskolan.

Yrkesskolorna, som äro en direkt påbyggnad på verkstads- och lärlingsskolorna, omfatta dels ämneskurser, utgörande fristående lärokurser i olika läroämnen, dels yrkeskurser, utgörande sammanhängande utbildning i ett flertal för visst yrke behövliga läroämnen. Kurserna anordnas under olika former med längre eller kortare lärotid allt efter förefintliga behov och arbetsförhållanden inom resp. yrken.

Styrelsen har år 1924 i enlighet med beslut av stadsfullmäktige jämväl övertagit ledningen och

förvaltningen av Stockholms borgarskolas handelslinje. Denna för utbildning i handelsyrket m. m. avsedda gren av lärings- och yrkesskolornas verksamhet omfattar dels dagskolor, bestående av Stockholms stads handelskolors allmänna handelsavdelning (en treårig kurs utgörande en fullständig lägre handelsskola) samt sekreterarekurs (ettårig), företagsekonomisk kurs (ettårig), kurs i utländsk affärskorrespondens (ettårig), kurs i svensk affärskorrespondens (omfattande 17 veckor med början varje termin) och förberedande kurs i svensk affärskorrespondens (ettårig), dels yrkesskolors ämneskurser och yrkeskurser å aftontid med undervisning i olika handelsämnen (omfattande en å fyra terminer), dels kurser i maskinskrivning samt svensk och utländsk stenografi, dels och tvååriga läringskurser och ettåriga yrkeskurser med kvällsundervisning för kontorsanställda och butiksbiträden.

Vidare hava år 1938 upprättats dagskolor för blivande biträden inom manufakturmetervaru- och speciell(livsmedels)handelsbranscherna samt dylika inom dambeklädnads-, herrebeklädnads-, färghandels- och järnhandelsbranscherna. Vid dessa skolor, som äro organiserade efter ungefär samma grunder som verkstadsskolorna, är undervisningen ettårig (utom för de två sistnämnda branschernas skolor, som äro tvååriga), med undervisningen delvis förlagd till butiker i Stockholm.

Vid skolorna för handel har styrelsen vidare anordnat kortare utbildningskurser i samarbete med vissa sammanslutningar på näringslivets område.

Undervisningen är kostnadsfri för Stockholms ungdomar inom verkstadsskolorna och läringskolors yrkesavdelningar, vilket i den senare skollformen gäller även övriga elever, som där kunna mottagas. Ej heller utgår avgifter för i Stockholm hemmahörande elever i s. k. läringskurser och andra till läringskolors stadium hörande kurser, för vilka icke annat särskilt bestämmes. Undervisningen är även kostnadsfri för andra och tredje årskursens elever vid handelsskolors treåriga allmänna handelsavdelning samt andra till och med fjärde terminernas elever i handelsskolornas gruppkurser om fem terminer i svenska och främmande språk, ehuru dessa kurser utgå yrkeskurser. I yrkesskolors ämneskurser och i handelsgruppens härmed jämställda skolor och kurser erlägga eleverna eljest elev- och materialavgifter. I verkstadsskolorna erhålla eleverna flitpengar, vilka för flertalet skolor per vecka utgå högst 3 kr. under första året, 6 kr. under andra året, 15 kr. under tredje året samt 30 kr. under fjärde året, tvärtill kan komma extra flitpengar enligt särskilda bestämmelser. Elever vid verkstadsskolan för damskräddare klass IV erhålla flitpengar enligt visst ackordsystem. Vid vissa kurser vid läringskolorna utgå flitpengar efter andra grunder, t. ex. vid kurs för tvättutbildning med upp till omkring 25 kr. och vid tvättförelsestandarkurs med upp till omkring 55 kr. i må-

naden samt vid tvååriga pianoreparatörskolan 30 resp. 50 kr. i månaden under första och andra året. Vid konfektionssömnadsskolan utgå flitpengar med belopp motsvarande 75 % av sömlön för utförda plagg att utbetalas per vecka, dels med härutöver 10 % å intjänade sömlöner för fyra-veckorsperiod, vilket senare belopp disponeras för särskilda premier åt vissa elever för välgjort arbete. Flitpengarna i växlingsklasserna bliva i regel avsevärt högre än de ovan nämnda och komma även att i viss mån variera för skilda yrken.

Av statsmedel utgår efter prövning av överstyrelsen för yrkesutbildning anslag till stipendier åt elever vid skolorna — om ej annat av överstyrelsen angivits allenast med kurs med heldagsundervisning av minst 5 månaders längd — vilka stipendier efter behovsprövning kunna utgå med resp. 90, 60 och 30 kr. i månaden, dock att elev från annan ort än skolorn kan under i k. kung. den 30 juni 1947 angivna förutsättningar erhålla högst resp. 115, 85 och 55 kr. i månaden. För elever från skolorn, som bo i hemmen, göres avdrag för kost och logi med intill 30 kr. i månaden.

Från och med år 1947 hava medel beviljats till fria läroböcker och undervisningsmateriel åt i Stockholm mantals-skrivna elever i verkstadsskolor, läringskolors yrkesavdelningar, läringskurser med dagundervisning eller eljest närmast jämförbara med verkstadsskolor, t. ex. hembiträdesskolan, konfektions-skolan, skolan för pianoreparatörer, samt vissa skolor och kurser för handel, såsom biträdes-skolorna, förberedande korrespondentkursen och allmänna handelsavdelningen (men ej kurser, som bygga på realexamen).

Med bidrag av statsmedel anordnas fr. o. m. år 1947 fria skolmåltider vid skolor med heldagsundervisning, d. v. s. närmast verkstadsskolorna och samtliga heldagskurser inom handelsavdelningen i den mån lokalförhållandena sådant medgiva.

Vid skolorna finnas fyra för såväl lärare som elever avsedda skolbibliotek, av vilka ett är beläget Polhemsgatan 35, ett Bolinders Plan 9, ett fördelat på de till skolorna för husligt arbete hörande skolköken samt ett på skolorna för handel, Fridhemsgatan 25 (ingång Kungsholmsgatan 75). Biblioteken innehålla teknisk facklitteratur, litteratur om samhällslivet samt i viss utsträckning även skönlitteratur.

Fr. o. m. år 1947 utgår anslag till lärarens fortbildning, studieresor m. m. med syfte att bereda lärare tillfälle till deltagande i studiekurser, till praktikperioder vid verkstäder eller företag samt studieresor inom och utom landet.

Under arbetsåret 1950/51 åtnjöto sammanlagt 11,972 personer undervisning vid stadens verkstads-, lærings- och yrkesskolor. (Se Bih. 1951: nr 25.)

Till styrelsens förfogande har under många år ställts anslag till upplysningsverk-

samhet bland husmödrar. Upplysningsverksamheten avser bl. a. spridande av kunskap om användande av billigare livsmedel samt tillvaratagande och vård av hemmens utrustning av kläder m. m. Planläggningen och utförandet av verksamheten handhaves av skolorna för husligt arbete och sömnad i gemenskap.

Enligt stadsfullmäktiges beslut har fr. o. m. den 1 oktober 1944 anställts en konsulent för rådgivning och upplysningsverksamhet i frågor om bosättning och heminredning. Denna verksamhet, som är ett led i styrelsens upplysningsverksamhet på det husliga området, avser närmast att vara till hjälp för de unga, som skola bilda hem, att på förståndigt sätt planlägga och anskaffa hemmens inredning med möbler och annan utrustning, så att de ekonomiska synpunkterna tillgodoses, utan att de praktiska och estetiska kraven behöva eftersättas. Verksamheten utövas dels vid personlig rådgivning, dels i samband med kurser och föreläsningar, som hållas vid skolorna.

Likaledes hava stadsfullmäktige den 23 maj 1945 beviljat medel för anställande fr. o. m. den 1 oktober 1945 av två konsulenter, en i sömnad och en i husligt arbete, vilka skola genom föredrag, demonstrationer, studiecirklar, kurser o. dyl. söka väcka husmödrarnas intresse för hushållens rationalisering och organisation. Genom beslut av stadsfullmäktige den 20 december 1948 inrättades ytterligare en konsulenttjänst i husligt arbete fr. o. m. den 1 januari 1949.

Sedan den i Stockholm bildade samarbetskommittén för klädvård hemställt om anslag för klädvårdande verksamhet, beslöt stadsfullmäktige den 7 december 1942 att bevilja dylikt anslag för tiden intill den 1 juli 1943. Sedermera hava stadsfullmäktige beviljat förnyade anslag för fortsättande av verksamheten. Ändamålet med verksamheten är att på bästa sätt tillvarata det textilmaterial, som finnes i landet. Åt lärings- och yrkesskolstyrelsen har uppdragits att handhåva ledningen och organisationen av verksamheten, som bedrivs i form av systugor.

Författningar. Avlösningsreglemente för lärare vid Stockholms stads skolor för yrkesundervisning och vid Stockholms stads handelsgymnasium, antaget av SF 21 dec. 1949, med ändr. (Kf 1949: nr 51, 1950: nr 57, 1951: nr 49). Reglering av lärartjänster vid Stockholms stads skolor för yrkesundervisning, fastställd av k. överstyrelsen för yrkesutbildning 23 mars 1945, med ändr. K. mts reglemente för pensionering genom statens pensionsanstalt av vissa icke-statliga befattningshavare (SPA-reglementet) av 29 dec. 1949 (Svf 1949: nr 726), med ändr. K. kung. 14 juni 1946 ang. resestipendier åt lärare i främmande levande språk vid vissa till yrkesundervisningen hörande läroanstalter, med ändr. K. kung. 29 juni 1945 ang. stipendier åt elever vid statsunderstödda kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning, med ändr.

K. kung. 28 juni 1946 ang. statsbidrag till anordnande av skolmåltider, med ändr.

Avlöningar. (Beträffande föreståndare m. fl. se nedan.) Lön utgår enligt ovan angivna avlösningsreglemente med belopp, som framgå av löneplan 1 i statens löneplansfördordning, Lönegradsplaceringen för de olika lärargrupperna har nedan angivits inom parentes.¹⁾

Ordinarie lärare. Inklusive skolledare sammanlagt 93 lärare, varav 9 lärare i teoretiska ämnen¹⁾ (Ca 25), 3 förste yrkeslärare¹⁾ (LXII + lönegrupp I), 50²⁾ yrkeslärare¹⁾ (Ca 23), 1 lärare i yrkesritning (Ca 23), 10 lärare i hushållssömnad (Ca 21), 11 lärare i hushållsgörömmål (Ca 22), 4 lärare i handelsteknik (Ca 24, Ca 26), 3 lärare i svenska och främmande språk (Ca 24, Ca 26) samt 2 lärare i svensk stenografi, maskinskrivning och handelskorrespondens (Ca 20).

Extra ordinarie lärare. Sammanlagt 51 lärare, varav 4 lärare i teoretiska ämnen¹⁾ (Ce 23), 26³⁾ yrkeslärare¹⁾ (Ce 21), 1 lärare i gymnastik (Ce 21⁴⁾), 3 lärare i hushållssömnad (Ce 19), 6 lärare i hushållsgörömmål (Ce 20), 4 lärare i handelsteknik (Ce 22, Ce 24), 2 lärare i svenska och främmande språk (Ce 22, Ce 24), 3 lärare i svensk stenografi, maskinskrivning och handelskorrespondens (Ce 19) samt 2 lärare i maskinskrivning (Ce 15).

Dessutom finnas timlärare, vilka enligt beslut av tjänstenämnden vid skolorna för industri och hantverk, sömnad samt husligt arbete uppbära arvode med kr. 3:50—5:00 för varje undervisningstimme jämte rörligt tillägg (1921 års grunder). Vid skolorna för handel gäller enligt SF:s beslut den 21 december 1949 den statliga timtaxan i tillämpliga delar.

Skolläkare: anslag 5,000 kr.

Stat år 1952. Utgifter: driftbudgeten 7,186,081 kr. (därav engångs 156,790 kr.); inkomster: driftbudgeten 2,157,335 kr. (därav engångs 53,370 kr.). Statsbidrag 1,051,180 kr.

Skolläkare.

Wide, P. Hj. E.: t. 21 59 23 (för manliga elever).
Ekstrand, E. Kjellman, A. Rigmor V.: t. 53 80 43 (för kvinnliga elever).

Skolsköterska (14).

Lundskog-Wide, Ragnhild J.

En *skolsköterska* (halvtidstjänstgöring).

¹⁾ Lärar: i teoretiska ämnen och manliga yrkeslärare, som den 1 januari 1951 innehade ordinarie eller extra ordinarie anställning, bibehållas övergångsvis i de före nämnda dag tillämpliga lönegraderna L X—XIII.

²⁾ Därav 5 med förordnande som förste yrkeslärare (Ca 23 + lönegrupp I).

³⁾ Därav 2 med förordnande som förste yrkeslärare (Ce 21 + lönegrupp I).

⁴⁾ Preliminär lönegradsplacering.

Skolorna för industri och hantverk.

Inspektör

(förordnad av överstyrelsen för yrkesutbildning).

Modig, J.-O., direktör i Svenska Tidningsutgivareföreningen.

Rektor

(Ca 26 jämte tilläggslönen 4,824 kr.).

Lindström, M. S. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1954); Polhemsgatan 35, K.; t. 52 03 40 (direkt 52 50 13); mottagningstid: tisdagar, torsdagar och fredagar under den tid undervisningen pågår 10—11.

Överlärare

(L XIII jämte tilläggslönen 2,448 kr.).

Ekberg, O. V. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1956).

Föreståndare för växelundervisningen (L XII).

Sjunnesson, G. E. H. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1952).

Kontorsassistent (18).

Söderkvist, T. V. A.

Kurator (17).

Meurling, E. A.

Förste maskinist (17).

Hedberg, A. E. M.

Vaktmästare (1 kl.) (12).

Andersson, G. V.; **Nilsson, E. A.**; **Tidell, E. P. A.**; **Håkansson, H. E.**

En vaktmästare (1 kl.) (mekanikerskolan), fyra verktygsutlämnare (instrumentmakare, elektriker, bilmekaniker och motormekaniker), ett första kontorsbiträde, två kontorsbiträden, två portvakter.

Mekaniker, bilmekaniker och instrumentmakare.

Nämnd.¹⁾

***Berthelius, F.**, f. d. överingenjör, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); **Jonsson, J. E.**, överingenjör; **Jonsson, R. L.**, ombudsman; **Ahlrot, G. E.**, civilingenjör (adjungerad ledamot

¹⁾ Ledamöterna i här nedan intagna nämnder (jfr sid. 384), hörande till skolorna för industri och hantverk, äro uppförda i den ordning att, efter den av styrelsen utsedda ordföranden, först kommer direktören för skolorna och vederbörande skolors rektor, samt sedan de ledamöter, vilka äro utsedda av resp. arbetsgivar- och arbetarorganisation. Ledamöterna äro valda för åren 1951—1952.

vid behandling av ärenden rörande bilmekanikerskolan).

Förste yrkeslärare

(L XII jämte tilläggslönen 624 kr.).

Fredriksson, F. A. (för mekaniker); **Johansson, R. B.** (för bilmekaniker); **Danielsson, P. A. K.** (för instrumentmakare).

Flygmekaniker.

Nämnd.¹⁾

***Berthelius, F.**, f. d. överingenjör, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); ***Nilson, C.-A.**, flygdirektör vid flygvapnet; ***Carlstein, O. W.**, överingenjör; ***Backström, A. H.**, förbundssekreterare; ***Dabbert, M. W.**, flygmekaniker.

Smeder.

Nämnd.¹⁾

***Berthelius, F.**, f. d. överingenjör, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); ***Lundgren, S. A.**, ingenjör; ***Bergsmeden, B.**, mätungsman.

Rörläggare, värme- och sanitetsmontörer.

Nämnd.¹⁾

***Hultman, G. H.**, f. d. chefsingenjör, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); ***Elvin, N. H. S.**, ingenjör; ***van Zwoll, F. W.**, montör.

Bleck- och plåtslagare.

Nämnd.¹⁾

***Berthelius, F.**, f. d. överingenjör, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); ***Lindell, N. E. G.**, ombudsman; ***Karlsson, K. G.**, ombudsman.

Svetsare.

Nämnd.¹⁾

***Åhrell, R. A.**, bergsingenjör, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); ***Hedlund, S. J.**, ingenjör; ***Rugentin, N. G.**, svetsare.

Elektriska montörer samt elektromekaniker.

Yrkesskolan omfattar bl. a. 2-åriga yrkeskurser avsedda att meddela sådana kunskaper, som erfordras för erhållande av behörighet (av klass B) att utföra elektriska installationer.

Nämnd.¹⁾

***Lundberg, T.**, förste ingenjör, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); ***Thun-**

¹ Se not å vidst. spalt.

qvist, S. E., direktör; *Larsson, K. W., elektrisk montör.

Förste yrkeslärare

(L XII jämte tilläggslön 624 kr.).

Lindström, E. Hj.

Urmakare.

Nämnd.¹⁾

*Berthelius, F., f. d. överingenjör, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); *Wergeman, A. V., urmakarmästare; *Forsberg, J. E., urmakare.

Guldsmeder.

Nämnd.¹⁾

*Wettergren, K. E. W. F., f. d. överintendent, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); *Strömdahl, Å. H. G., guldsmedmästare; *Eklund, N. G., guldsmed.

Murare.

Svarvargatan 9, K.; t. 53 08 34.

Nämnd.¹⁾

*Engkvist, O. T., byggmästare, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); *Rundlöf, E. V., byggmästare; *Broman, J. A., ombudsman.

Betong- och cementarbetare.

Nämnd.¹⁾

*Chatillen-Winbergh, G., f. d. överingenjör, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); *Georgii, H. P., överingenjör; *Andersson, O. V., ombudsman.

Möbel- och inredningssnickare.

Nämnd.¹⁾

*Berghagen, R., arkitekt, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); *Ryman, G. V., snickarmästare; *Eriksson, I. T., ombudsman; *Schollin, K. T. A., snickarmästare (adjungerad ledamot vid behandling av frågor rörande verkstadsskolan för inredningssnickare).

Förste yrkeslärare

(L XII jämte tilläggslön 624 kr.).

Lindstedt, H. F.

Tapetserare.

Nämnd.¹⁾

*Berghagen, R., arkitekt, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); *Nylén, G., tapetserarmästare; *Qvarnström, N. E., tapetserare.

¹⁾ Se not å sid. 390.

Skräddare samt byx- och västsömmerskor.

Nämnd.¹⁾

*Berglöv, R. W., skräddarmästare, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); *Lund, E. V., skrädderiidkare; *Strömberg, A. G. Y., ombudsman.

Förste yrkeslärare

(L XII jämte tilläggslön 624 kr.).

Bergsmark, N. L.

Körsnärer och sömmerskor inom körsnärsvyrket.

Nämnd.¹⁾

*Carlenius, G. W., f. d. verkstadschef, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); *Petersson, J. K. T., körsnärsmästare; *Larsson, S. G. L., körsnär.

Målare och färghandelsbiträden.

Nämnd.¹⁾

*Karlmann, K. O. S., målarmästare, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); *Stålhamn, A. R., målarmästare; *Moberg, K. L., ombudsman; *Norgren, K.-E., direktör (adjungerad ledamot vid behandling av ärenden rörande läringskolorna för färghandelsbiträden).

Förste yrkeslärare

(L X jämte tilläggslön 540 kr.).

Svensson, E. O.

Bokbindare.

Nämnd.¹⁾

*Åstrand, N., förbundssekreterare, stadsfullm., ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); *Frostell, H., bokbindarmästare; *Sundberg, K. O. E., kassör.

Charkuterister.

Slakthuset, Johanneshov; t. 49 12 06.

Nämnd.¹⁾

*Karlsson, Hans G. B., ombudsman, stadsfullm., ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); *Frisk, D. A., grosshandlare; *Nordh, Hj. V. F., livsmedelsarbetare.

Förste yrkeslärare

(L X jämte tilläggslön 552 kr.).

Persson, B. F.

¹⁾ Se not å sid. 390.

LyS

Konditorer.

Nämnd.¹⁾

***Karlsson**, Hans G. B., ombudsman, stadsfullm., ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); ***Christenson**, T., konditor; ***Odvik**, E. G., konditoriarbetare.

Restaurangpersonal.

(Kurser pågå oktober-april månad varje arbetsår.)

Restaurang Hasselbacken, Djurgården, Ö. och Polhemsgatan 35, K.; t. 624945.

Nämnd.¹⁾

***Garsten**, B. C., direktör, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); ***Bergils**, J. H., byråchef; ***Thorén**, O. S. R., direktör; ***Nyh**, A. K. F., ekonomidirektör; ***Sjö**, H. T., förbundskassör.

Föreståndare (8,400 kr.).

Hildestrand, F.

Förste yrkeslärare

(Cg 20 jämte tilläggslönen 516 kr.).

Carlström, J. E.

Frisörer.

Nämnd.¹⁾

***Tottie**, M. P. V., prakt. läkare, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); ***Stenbäck**, G. K., frisörmästare; *en vakant; ***Ando**, A. A., f. d. förste yrkeslärare (sakkunnig i damfrisörfrågor).

Förste yrkeslärare

(L XII jämte tilläggslönen 576 kr.).

Schön, S. H. E.

Fotografer.

Nämnd.¹⁾

***Bäckström**, K. G. H., professor, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); ***Welinder**, N. E., fotograf; ***Erikson**, B., fotograf.

Förste yrkeslärare

(L XII jämte tilläggslönen 624 kr.).

Ekström, R. G.

Pianoreparatörer.

Nämnd.¹⁾

***Steenberg**, K. J. E., f. d. folkskollinspektör, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); ***Lundholm**, G. W., direktör; ***Blomqvist**, R. A. F., hovpianostämmare.

Tvättpersonal.

Exp.: Svedenborgsgatan 15, Sö.; t. 42 03 92.

Nämnd.¹⁾

***Pehrzon**, V. M., direktör, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); ***Odéen**, N. O. G., direktör; ***Pfomann**, Elsa L., fröken; ***Hudin**, A. Greta, tvättföreståndarinna, stadsfullm. (sakkunnig i tvättfrågor).

En biträdande tvättförestånderska.

Skolorna för klänningssömmerskor, damskräddare, hattmodister, konfektionssömmerskor samt sömnadskurser för hemmets behov.

Inspektör

(se sid. 390).

Rektor

(Ca 23 jämte tilläggslönen 4,152 kr.).

Kjederqvist, Anna H. M. (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1955); **Bolinders Plan 9, K.; t. 50 11 25, 50 02 55; mottagningstid: onsdagar 15—17.**

Förste yrkeslärare

(Ca 23 jämte tilläggslönen 612 kr.).

Ekeröth, Rosa E.

Två första kontorsbiträden, ett kontorsbiträde, ett expeditiönsbiträde.

Klänningssömmerskor.

Bolinders Plan 9, K.; t. 50 02 55.

Nämnd.¹⁾

se nedan under Konfektionssömmerskor.

Konfektionssömmerskor.

Polhemsgatan 35, 1 tr., K.; t. 52 25 48.

Nämnd.¹⁾

***Théel**, f. Roth, Elisif, fru, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); ***Björkman**, R., civilingenjör; ***Brandt**, f. Jansson, Maria F., ombudsman; ***Richard**, E. R., direktör (adjungerad ledamot vid behandling av frågor rörande skolan för konfektionssömmerskor).

Damskräddare.

Bolinders Plan 9, K.; t. 50 02 55.

Nämnd.¹⁾

***Gustafson**, f. Pettersson, Ruth V. M., fru, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); ***Kjellström**, A. G., f. d. skräddarmästare; ***Hoflin**, P. E., ombudsman.

¹⁾ Se not å sid. 390.

¹⁾ Se not å sid. 390.

Hattmodister.*Bolinders Plan 9, K.; t. 50 02 55.***Nämnd.¹⁾**

*Théel, f. Roth, Elisif, fru, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); *Anderson, Märta S., fröken; *Svensson, Ada T., modist.

Sömnadskurser för hemmets behov.

Stora Nygatan 40—42, C.; t. 10 85 60; Timmermansgatan 19, Sö.; t. 41 88 99; Kommunhuset Alvik, Gustavslundsvägen 168 A—B, n. b., Bromma; t. 25 33 55, 25 55 51.

Föreståndare

(Ca 22 jämte tilläggslönen 1,692 kr.).

Molander, Tyra E. (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1955); mottagningstid: onsdagar 10—11,30 och 15—16; t. 11 19 94.

Nämnd¹⁾

se ovan under Konfektionssömmerskor.

Skolorna för husligt arbete.

Undervisningen bedrivs dels i skolköken Kungsholmsgatan 16, t. 52 48 36, Timmermansgatan 19, t. 40 30 74, Sveavägen 83, t. 31 58 64, Karlavägen 66, t. 60 05 80, Kommunhuset i Alvik, t. 25 55 51, Scheelegatan 8, t. 53 93 35, 53 93 50, Johannesgatan 18, t. 10 52 65 och Welanders Väg 8—10, t. 51 30 42, Klarabergsgatan 42, t. 10 20 35, Borgmästargatan 1, t. 44 02 20, Banérgatan 56, t. 60 13 14, Nyårsvägen 14, t. 19 88 05.

Vid skolköken anordnas även kortare kurser i olika grenar av husligt arbete.

Inspektor

(förordnad av överstyrelsen för yrkesutbildning).

Lindström, f. Wohlin, Ulla G., redaktör.**Rektor**

(Ca 23 jämte tilläggslönen 4,152 kr.).

Göransson, f. Rylander, Inez O. (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1955); Kungsholmsgatan 16, K.; t. 50 88 23; mottagningstid: måndagar och torsdagar 10—12.

Överlärare

(Ca 22 jämte tilläggslönen 1,800 kr.).

Adolfsson, S. Margareta (förordn. t. o. m. ^{31/12} 1955).

Ett första kontorsbiträde, ett kontorsbiträde.

¹⁾ Se not å sid. 390.**Nämnd.¹⁾**

***Gustafson**, f. Pettersson, Ruth V. M., fru, ordf. (utsedd av lärings- och yrkesskolestyrelsen); direktören (självskr.); rektor (självskr.); ***Söderberg**, Gertie, rektor (arbetsgivarrepr., utsedd av Fredrika Bremerförbundet); ***Johansson**, f. Franzén, Astrid Ch. fru (arbetarerepr., utsedd av Stockholms allm. kvinnoklubb); ***Grönvall**, J. K. (Hanna), hembiträde (adjungerad ledamot vid behandling av ärenden rörande hembiträdesutbildning, utsedd av Stockholms hembiträdesförening).

Skolorna för husligt arbete.

Exp.: Kungsholmsgatan 16, K.; t. 50 88 23, 53 35 57, 52 38 58.

Hembiträdesskolan.*Scheelegatan 8, K.; t. 53 93 35, 53 93 50.***Föreståndare**

(Ca 22 jämte tilläggslönen 1,692 kr.).

Bergström, Carin L. (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1955).

Hembiträdesskolans elevhem.*Scheelegatan 8, K.; t. 51 60 25.*

Jonsson, Mina (tillsyn över hemmet).

Konsulentverksamhet.

Expedition: Bolinders Plan 9, K.; t. 52 65 37; expeditionstid 9—12, 13—16, lördagar 9—11, 11,30—13.

Stat år 1952. (Konsulent- och upplysningsverksamhet.) Utgifter: driftbudgeten 159,807 kr.; inkomster: driftbudgeten 19,185 kr.

Hemkonsulent i sömnad (17).

Bruzelius, Ulla K.; Bolinders Plan 9, K.; t. 52 65 37; mottagningstid: alla vardagar 9—12 samt efter överenskommelse.

Hemkonsulenter i hemvård och kostfrågor (17).

Bellander, S. Greta; **Swege**, Birgit I.; Bolinders Plan 9, K.; t. 52 65 37; mottagningstid: alla vardagar 9—12 samt efter överenskommelse.

Ett första kontorsbiträde.

Konsulent för bosättnings- och heminredningsfrågor (17).

Arrhenius Beyer, H. Lilly T.; Kungsgatan 78, C.; t. 50 98 11; mottagningstid: måndagar och torsdagar 13—15 och 17,30—19,30.
En konsulentassistent.

¹⁾ Se not å sid. 390.

Klädvårdsverksamhet.

Systugor äro anordnade: vid Drottninggatan 23, t. 10 76 90, öppen alla dagar utom lördagar, dessutom äro anordnade filialer i olika stadsdelar (jfr Utl. 1942: nr 384).

Stat år 1952. Utgifter: driftbudgeten 66,911 kr.; inkomster: driftbudgeten 8,500 kr.

Nämnd.¹⁾

*Tomson, R. V., borgarråd, stadsfullm., ordf.; direktören (självskr.); rektor för klännings-sömmerskor etc. (självskr.); *Arrhenius Beyer, H. Lilly T., konsulent, *Frodell, f. Stenbeck, Signe A. M., fru, *Johansson-Visborg, Anna S., fru, *Johnson, f. Karlsson, E. M. Viktoria, fru (utsedda av lärlings- och yrkesskolestyrelsen); *Brandt, f. Jansson, Maria F., ombudsman, *Strömberg, A. G. Y., ombudsman (utsedda av Svenska beklädnadsförbundet).

Yrkeslärare (Ca 23).

Wikander, Ulla M.; t. 10 76 90.

Barnparkering.

I syfte att bereda möjlighet även för hus-mödrar med barn att besöka de för klädvårds-verksamheten (se ovan) anordnade systugorna samt sömnadskurserna för hemmets behov (se sid. 392) finnas under dagtid anordnade barn-parkeringar, där särskilt anställda barnvakter öva uppsikt över barnen. Avgift erlägges med 50 öre per barn och besök. Denna verksamhet påbörjades på försök år 1943 i lokalen Drottninggatan 23 och har sedermera utvidgats, så att barnparkeringar nu även finnas i kommunal-huset i Alvik samt vid Stora Nygatan 40—42 och Borgmästargatan 23. Under år 1951 utgjorde antalet besök sammanlagt 7,216.

Stat år 1952. Utgifter: driftbudgeten 11,800 kr.; inkomster: driftbudgeten 2,000 kr.

Skolorna för handel.

Fridhemsgatan 25, K. (ingång Kungsholmsgatan 75); t. 52 25 10, 52 25 20, 52 25 25.

Inspektor

(förordnad av överstyrelsen för yrkesutbildning).
Törnqvist, K. G. G., professor i företagsekonomi vid handelshögskolan i Stockholm.

Rektor

(Ca 26 jämte tilläggslönen 4,044 kr.).

Högberg, H. (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1956); träffas under terminerna måndagar, onsdagar och fredagar 11,30—12 samt fredagar 18,40—19,45.

¹⁾ Se not å sid. 390.

Överlärare

(Ca 24 jämte tilläggslönen 2,364 kr.).

Karderud, A. H. (förordn. t. o. m. ^{31/12} 1956); träffas under terminerna tisdagar, torsdagar och fredagar 11,30—12 samt onsdagar 18,40—19,45.

Föreståndare för kurser i stenografi och maskinskrivning

(Ca 20 jämte tilläggslönen 1,116 kr.).

Askerberg, Elsa M. (förordn. t. o. m. ^{31/12} 1956); träffas under terminerna tisdagar och torsdagar 18,40—19,45.

Ett första kontorsbiträde, tre kontorsbiträden, en vaktmästare tillika värmelednings-skötare, en vaktmästare (1 kl.), en expeditiönsvakt, två portvakter.

Nämnd för kontoristskolorna.¹⁾

*Jennel, C. A. W., prokurist, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); *Altort, A. M., direktör; *Carlsson, K. A., kamrerare; *Elghammar, f. Palin, Henny M., fru; *Lindforss, K. B. R., ombudsman.

Nämnd för affärsbiträdesskolorna.¹⁾

*Rosenberg, H. E., direktör, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); *Carlsson, A. A., ombudsman; *Högström, A. P. B., direktör; *Lundström, f. Frostensson, Karin E., fru; *Sjölund, A. K. G., försäljningschef,

Yrkesskolavdelningarna i Spånga

(tidigare Spånga skolor för yrkesundervisning).

Kurser i industri och hantverk, handel och husligt arbete (sömnad och hushållsgöromål).

Expedition: Solhems skola, Spånga; t. 36 30 95; expeditionstid: torsdagar 18—19 under pågående arbetsår.

Verkstadsskolan i Solhem, Spånga; t. 36 22 36.

Tillsynslärare (1,500 kr.).

Lagerquist, K. E. R., folkskollärare.

Stockholms stads handelsgymnasium.

Fridhemsgatan 25, K. (ingång Kungsholmsgatan 75); t. 52 25 10, 52 25 20, 52 25 25.

Den 19 juni 1944 beslöt stadsfullmäktige för sin del, att Stockholms stads handelsskolors högre handelsavdelning skulle fr. o. m. läsåret

¹⁾ Ledamöterna i här nedan intagna nämnder tillhörande skolorna för handel, äro uppförda i den ordning, att, efter den av styrelsen

1945—1946 omvandlas till ett 2-årigt handelsgymnasium på dagtid, byggt på realexamen eller motsvarande kunskapsmätt, samt att åtaga sig kostnaderna härför. Samtidigt beslöt stadsfullmäktige för sin del, att vid detta gymnasium, benämnt Stockholms stads handelsgymnasium, fr. o. m. läsåret 1945—1946 skulle upprättas ett 4-årigt handelsgymnasium på aftontid, byggt på realexamen eller motsvarande kunskapsmätt, samt att åtaga sig kostnaderna härför under förutsättning att statsunderstöd beviljades. K. m:t har sedermera beviljat sådant understöd. Under läsåret 1951/1952 omfattar daggymnasiet tre parallellavdelningar i första årsklassen och tre i andra samt aftongymnasiet två avdelningar i vardera första, andra och fjärde klassen samt en avdelning i tredje klassen. Sammanlagda antalet elever utgör vid början av angivna läsår 302.

Handelsgymnasiet står under uppsikt och ledning av en styrelse, som utgöres av ledamöterna av Stockholms stads lärlings- och yrkesskolestyrelse (se sid. 385) och handelsgymnasiet rektor.

Med bidrag av statsmedel anordnas fria skolmältider för eleverna vid handelsgymnasiets avdelningar med dagundervisning.

Författningar. K. kung. 30 juni 1938 ang. statsunderstödda handelsgymnasier (Svf 1938: nr 529), med ändr. K. brev 1 juni 1945 ang. särskilda bestämmelser utöver k. kung. 30 juni 1938 (med avseende å fyraårig aftonskola). Reglemente för Stockholms stads handelsgymnasium, fastställt av k. överstyrelsen för yrkesutbildning 5 febr. 1946 (Kf 1946: nr 25). 1949 års avlöningsreglemente för lärare vid Stockholms stads skolor för yrkesundervisning och vid Stockholms stads handelsgymnasium antaget av SF 21 dec. 1949, med ändr. (Kf 1949: nr 51, 1950: nr 57, 1951: nr 49). Bestämmelser ang. timarvoden m. m. för lärare vid Stockholms stads handelsskolor och Stockholms stads handelsgymnasium (Kf 1950: nr 10). K. kung. 14 juni 1946 ang. resestipendier åt lärare i främmande levande språk vid vissa till yrkesundervisningen hörande läroanstalter, med ändr. K. kung. 28 juni 1946 ang. statsstipendier för bedrivande av studier vid allmänna läroverk m. fl. läroanstalter. K. kung. 28 juni 1946 ang. statsbidrag till skolmältider, med ändr..

Avlöningar. Ämneslärare. För dessa tjänster gälla bestämmelserna i ovannämnda avlöningsreglemente, enligt vilket ordinarie ämneslärare hänföres till Ca 28 och extra ordinarie till Ce 26. Tillärare åtnjuta avlöning enligt ovannämnda bestämmelser ang. timarvoden m. m. *Stat år 1952.* Utgifter: driftbudgeten 286,065 kr.; inkomster: driftbudgeten 142,825 kr. (däruv statsbidrag 116,650 kr.).

utsedda ordföranden, först kommer direktören, vederbörande skolors rektor samt sedan de ledamöter, som styrelsen utsett. Ledamöterna äro valda för åren 1951—1952.

Styrelse.

***Bergström**, E., tf. byråsekreterare, stadsfullm.; **Edstam**, A. M. (Anna-Maja), extra folkskolinpektör, stadsfullm.; **Eriksson**, Arthur W., metallarbetare, stadsfullm.; **Forsell**, E. E., direktör (självskr.); **Hagström**, f. Svensson, Anna M., studierektor, stadsfullm.; ***Karlsson**, Andreas, förbundsordförande, stadsfullm.; ***Karlsson**, Hans G. B., ombudsman, stadsfullm., vice ordf.; **Lundgren**, K. A., lönesekreterare; **Schött**, P. A. R., rektor (självskr.); **Tomson**, R. W., borgarråd, stadsfullm., ordf.

*Suppleanter*¹⁾: ***Carlson**, f. Olsson, Elna S. E., fru; **Carlson**, K. Sören, konditoriarbetare, stadsfullm.; ***Hamrin**, Bell I., kassöriska; **Larsson**, B. M., möbelsnickare; **Lysell**, J. O. R., direktör; **Ohlsson**, Anna O., sömmerska; ***Örnmarker**, G. A. E., förste assistent.

Sekreterare.

Grünberger, S., sekreterare (se sid. 498).

Delegerade

för prövning av ansökningar till lediga befattningar, för inköps- och statfrågor, för prövning av ansökningar om befrielse från och nedsättning i terminsavgifter, se sid. 385, 386.

Revisorer.

Gemensamma med lärlings- och yrkesskolestyrelsen (se sid. 386).

Rektor

tillika ord. ämneslärare

(Ca 28 jämte tilläggslönen 2,800 kr.).

Schött, P. A. R.; träffas under terminerna säkrast måndagar 12,15—12,45 och 18,40—19,45, onsdagar, torsdagar och fredagar 11,20—11,50 samt lördagar 10,45—11,15.

Dessutom två ord. och en e. o. ämneslärare i moderna språk med handelskorrespondens samt en ord. och en e. o. ämneslärare i företagsekonomi, ävensom timlärare (avlönning se ovan).

Tekniska aftonskolan.

Lokaler: Drottningholmsvägen 82, K.; t. 52 04 60; Fridhemsgatan 17, K.; t. 53 50 33; Hornsgatan 93, Sv.; t. 42 12 49. *Exp.: Drottningholmsvägen 82, K., vardagar utom lördagar 10—12, t. 52 04 60.*

Stockholms stads tekniska aftonskola, som inrättades enligt stadsfullmäktiges beslut den 20 februari 1939, har till uppgift att bereda inom

¹⁾ Ang. ordningen för suppleanternas inträde vid förfall för ledamot, se not. å sid. 385.

näringslivet sysselsatt ungdom tillfälle att vid sidan av sitt dagliga arbete erhålla en allmän intellektuell skolning och den tekniska utbildning, som förutom praktisk erfarenhet erfordras för tekniker i näringslivets tjänst. Skolan tog den 1 augusti 1946 i bruk den nybyggd med adress Drottningholmsvägen 82, som uppförts för den och för Högre tekniska läroverket i Stockholm. Den fullständiga utbildningen omfattar åtta terminsklasser. Under de fyra första terminsklasserna lämnas undervisning i grundläggande ämnen, såsom språk, matematik, fysik, kemi och teckning, och denna undervisning är även avsedd för sådana elever, som önska förbereda sig för inträde vid Högre tekniska läroverket. De två sista åren specialiseras utbildningen på olika facklinjer. Under 1952 omfattar skolan 63 klassavdelningar. Antalet elever vårterminen 1952 är 1,505.

Terminsavgiften utgör 10 kr. Inskrivningsavgiften är 10 kr.

Under 1948 har avtal träffats mellan staten och Stockholms stad rörande fördelning av vissa kostnader avseende läroverket och aftonskolan.

Genom k. brev den 1 december 1939 har k. m:t medgivit, att styrelsen för Högre tekniska läroverket i Stockholm (se sid. 537) tills vidare må utgöra styrelse jämväl för aftonskolan och att rektorn vid Högre tekniska läroverket tills vidare må vara rektor jämväl vid aftonskolan.

Den 18 februari 1952 hava stadsfullmäktige för sin del beslutit (Utl. 1952: nr 48), att lärlings- och yrkesskolstyrelsen fr. o. m. den 1 juli 1952 skall vara styrelse för aftonskolan med den komplettering av styrelsen, som föranledes av att skolans rektor såsom självskriven inträder som styrelseledamot.

Författningar. Reglemente för Stockholms stads tekniska aftonskola, fastställt av skolöverstyrelsen 20 mars 1940, med ändr. 29 aug.

1944 och 23 dec. 1946 (Kf 1940: nr 13, 1949: suppl. 2, 3). K. brev 1 dec. 1939 till skolöverstyrelsen ang. styrelse för kommunala tekniska aftonskolan i Stockholm m. m. (Kf 1939: nr 66).

Stat år 1952. Utgifter: driftbudgeten 686,526 kr. (därav engångs 12,200 kr.); inkomster: driftbudgeten 138,800 kr. (därav statsbidrag 101,800 kr.).

Styrelse.

Adamsson, H., ombudsman, **Berthelius, F.**, f. d. överingenjör, vice ordf., **Eriksson, Arthur W.**, metallarbetare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.); **Edström, J.**, direktör, **Engkvist, O. T.**, byggmästare, **Sundahl, P. E.**, professor, ordf. (utsedd av k. m:t); **Nordhult, A.**, rektor (självskr.).

Rektor (2,628 kr.).

Nordhult, A.; t. 52 04 60.

Biträdande rektor (35).

(Tjänstgör tillika som styrelsens sekreterare.)

Vakant, *tf.* **Elfman, N.-O. H.** son; mottagning: Drottningholmsvägen 82, *K.*; t. 52 04 60 vardagar utom lördagar 10—11,30 och måndagar, tisdagar, torsdagar samt fredagar 18—18,30.

Ämnes- och tillsynslärare (Ce 22)

Ahnroth, K.; **Franke, I.**

Kontorsskrivare (13).

Rabbinowitz, Katy M., tjl., *tf.* **Grantelius, f.** Ström, **S. I.-B.** (Britta).

Ett första kontorsbiträde, ett kontorsbiträde.

Stockholms stads biblioteksnämnd.

Biblioteksnämnden.

*Sveavägen 73, Va.; postgirokonton nr 57800;
t.: se nedan, stadsbiblioteket.*

Stadsfullmäktige beslöt den 23 april 1923 att inrätta Stockholms stads biblioteksstyrelse. Den trädde i verksamhet i juni s. å. I samband med omorganisationen av kommunalförvaltningen år 1940 ändrades styrelsens namn till *Stockholms stads biblioteksnämnd*.

Enligt sin instruktion skall biblioteksnämnden handhåva förvaltningen av stadsbiblioteket och därmed sammanhängande ärenden rörande stadens biblioteksväsen ävensom de övriga angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas. Bl. a. har nämnden numera att avgiva yttranden över ansökningar om bidrag av stadens medel till enskilda biblioteks-, föreläsnings- och folkbildningsanstalter. Dylika anslag uppföras å biblioteksnämndens stat. (Beräffande dessa institutioner, se avd. 4.)

Biblioteksnämnden består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, fyra andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Nämnden biträdes vid förvaltningen av stadens biblioteksväsen av stadsbibliotekarien, som är chef för stadsbiblioteket. Stadsbibliotekarien äger närvara vid nämndens sammanträden och deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads biblioteksnämnd, fastställd av ÖA 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 57).

Stat år 1952. Utgifter: driftbudgeten 3,441,159 kr. (därav engångs 120,840 kr.); inkomster: driftbudgeten 248,725 kr. (därav statsbidrag 7,000 kr.).

Biblioteksnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Tomson, R. V., borgarråd, stadsfullm.; t. 540500 (växel); träffas i stadshuset alla vardagar efter överenskommelse.

Vice ordförande.

*Månsson, O. P., f. d. instruktör.

Övriga ledamöter.

Gullmar, Ebba, föreståndare.

Petersson, A. G., redaktör.

*Steenberg, K. J. E., f. d. folkskolinspektör.

Suppleanter.¹⁾

Andersson, Sten S., pol. stud., stadsfullm.

*Eeg-Olofsson, A. O. C., läroverksadjunkt, stadsfullm.

Forsling, f. Larsson, Ruth L., folkskollärarinna, stadsfullm.

*Wijk, Margit B., bibliotekarie.

Delegerade för bokinköpen.

Tomson, R. V.; Månsson, O. P.

Sekreterare.

Stadsbibliotekarien (se sid. 400).

Revisorer.

Gemensamma för folkskoledirektionen m. fl. (se sid. 357).

Stadsbiblioteket.

*Adresser, telefoner och expeditionstider:
se nedan.*

Frågan om inrättande av ett stadsbibliotek i Stockholm framfördes första gången i en hos stadsfullmäktige år 1909 väckt motion om centralisering av huvudstadens biblioteksväsen genom upprättande av ett kommunalt centralbibliotek med filialer i olika delar av staden. En av

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola vid förfall för nämndens ledamöter suppleanterna inträda i följande ordning: för ordföranden suppleanterna fru Forsling, fröken Wijk, hrr Eeg-Olofsson och Andersson, för vice ordföranden suppleanterna hrr Eeg-Olofsson, Andersson, fru Forsling och fröken Wijk, för ledamoten fröken Gullmar suppleanterna hrr Andersson, Eeg-Olofsson, fru Forsling och fröken Wijk, för ledamoten hr Petersson, suppleanterna fröken Wijk, fru Forsling, hrr Eeg-Olofsson och Andersson samt för ledamoten hr Steenberg suppleanterna fru Forsling, fröken Wijk, hrr Andersson och Eeg-Olofsson.

stadsfullmäktige år 1910 för frågans utredning tillsatt kommitté avgav år 1912 (Bih. 1912: nr 158) ett detaljerat förslag till upprättande av ett kommunalt centralbibliotek med filialbibliotek samt hemställde, att stadsfullmäktige ville anvisa den då förestående utdelningen ur Forsgrénsska fonden till byggnad för ett stadsbibliotek i enlighet med förslaget. Sedan emellertid utdelningen ur Forsgrénsska fonden disponerats på annat sätt och ett förslag att till hugfästade av minnet av stadsfullmäktigeinstitutionens i Stockholm 50-åriga tillvaro år 1913 anvisa 100,000 kr. till inrättande av ett centralbibliotek för huvudstaden icke kunde förverkligas, låg frågan nere till år 1915, då, i samband med påtänkt nybyggnad för Stockholms borgarskola, förslag väcktes om att i en sådan byggnad, avsedd att uppföras för genom lotteri anskaffade medel, inrymma även kommunalt centralbibliotek och gymnastikhus. Med gillande av planen beslöt stadsfullmäktige år 1916 att för ändamålet upplåta tomt i kv. Träskfloden i hörnet av Karlavägen och Birger Jarlsgatan. År 1918 beslöt emellertid styrelsen för »Knut och Alice Wallenbergs stiftelse», att till uppförande av ett Stockholms stadsbibliotek bidra med ett belopp av en miljon kr., under förutsättning bl. a. att till samma ändamål ansloges de för utdelning från Forsgrénsska fonden tillgängliga medlen samt att stadsfullmäktige upplåte sådan tomt, att byggnaden kunde uppföras fristående och med utrymme för eventuellt behöfvig tillbyggnad. På grund av detta erbjudande uppdrog stadsfullmäktige år 1918 åt en kommitté att uppgöra förslag till byggnad för ett stadsbibliotek samt att i övrigt förbereda ärendet. År 1920 beslöt stadsfullmäktige dels att mottaga den erbjudna donationen å en miljon kr., dels att för stadsbiblioteket upplåta tomtutrymme av angiven beskaffenhet, dels ock att till uppförande av stadsbiblioteket anslå den till utdelning disponibla avkastningen av Forsgrénsska fonden (575,000 kr.) jämte därå sedan 1918 upplupna räntor. Stadsbibliotekskommittén avgav år 1922 (Bih. 1921: nr 51) ett förslag om upprättande av ett stadsbibliotek samt vissa andra anordningar i fråga om Stockholms biblioteksväsen. Sedan av ekonomiska skäl en avsevärd reduktion av kommitténs förslag företagits, framlade stadskollegiet för stadsfullmäktige det sålunda överarbetade förslaget och hemställde samtidigt, att en del av 1923 års utdelningar ur Forsgrénsska fonden skulle anslås till stadsbibliotekets uppförande. Då emellertid detta förslag ej vann stadsfullmäktiges bifall, ställde »Knut och Alice Wallenbergs stiftelse» på vissa villkor till förfogande ett ytterligare belopp av intill 130,000 kr. för stadsbiblioteksbyggnadens uppförande enligt föreliggande förslag. I samband med mottagandet av den erbjudna donationen beslöt stadsfullmäktige den 23 april 1923 att tillsätta en särskild biblioteksstyrelse (se ovan). Den 17 december 1923 beslöt stadsfullmäktige dels att för det beslutade stadsbiblioteket ställa

till biblioteksstyrelsens förfogande erforderligt tomtutrymme i dåvarande kv. Bryggpannan i hörnet av Sveavägen och Odengatan, dels uppdraga åt biblioteksstyrelsen att, med användning av härför förut anvisade medel, å denna plats uppföra huvudbyggnad för stadsbiblioteket i enlighet med av biblioteksstyrelsen framlagt förslag (se Utl. 1923: nr 364 och 365).

Då de anvisade donationsmedlen sedermera på grund av stegrade byggnadskostnader visade sig ej förslå till täckande av kostnaderna för biblioteksbyggnadens uppförande, beslöt stadsfullmäktige den 4 maj 1925, att för ändamålet finge disponeras 1926 och 1927 års behållna avkastning av B. A. Danelii donationsfond till ett belopp av sammanlagt högst 250,000 kr.

Stadsbiblioteket öppnades för allmänheten den 2 april 1928.

Med hänsyn till biblioteksverksamhetens hastigt växande omfattning och därav framkallat ökat lokalbehov beslöt stadsfullmäktige den 16 mars 1931 anvisa 364,000 kr. till stadsbiblioteksbyggnadens tillbyggnad med en fjärde flygel. Tillbyggnaden har efter hand som lokalerna blevo färdiga tagits i bruk under senare delen av år 1932.

Enligt stadsbibliotekskommitténs förslag borde stadsbiblioteket övertaga hela folkbiblioteksverksamheten i staden. Därvid förutsattes, att från staden utgående bidrag till förutvarande folkbibliotek skulle indragas, i den mån den kommunala biblioteksverksamheten ingångsattes, även som att, därest överenskommelser därom kunde träffas, dessa bibliotek skulle överlämna sina bokbestånd till stadsbiblioteket, vilket eventuellt även skulle övertaga vissa församlingsbibliotek. Såsom ersättning för de sålunda upphörda biblioteken skulle stadsbiblioteket i olika delar av staden inrätta filialer, varjämte dylika även skulle inrättas i sådana trakter av staden, där förut ingen biblioteksverksamhet bedrivits.

Denna plan har i huvudsak följts. Under åren 1927—1930 hava sålunda med stadsbiblioteket införlivats följande förut av staden understödda biblioteks boksamlingar (med det bokbestånd, som nedan för varje särskilt bibliotek angives) nämligen

folkbildningsförbundets bibliotek (c:a 22,000 band), Stockholms arbetarbiblioteksförbunds bibliotek (c:a 43,000 band), Stockholms läsesalong (c:a 14,000 band), Stockholms barn- och ungdomsbibliotek (c:a 8,500 band), arbetarnes bildningsförbund Stockholmsavdelningens bibliotek (c:a 1,800 band), Gustav Vasa församlingsbibliotek (c:a 17,000 band), Katarina församlings lånbibliotek (c:a 9,000 band), Bromma folkbibliotek (c:a 4,000 band), Adolf Fredriks församlingsbibliotek (c:a 12,200 band), Enskede biblioteksförningens bibliotek (c:a 1,300 band) (vilket sistnämnda ej varit understött av staden), Östermalms församlingars bibliotek (c:a 15,500 band), Värtabiblioteket (c:a 6,000 band), Kungsholmens församlingars bibliotek (c:a 22,300 band), Mälarhöjdens

folkbibliotek (ca 1,500 band) och Storkyrkoförsamlingens bibliotek (ca 5,400 band). Sammanlagt har alltså stadsbiblioteket från nämnda bibliotek övertagit ca 183,200 band. Av de angivna bokbestånden har emellertid vid revision i samband med överlåtelsen utgallrats ett mycket stort antal volymer.

I stället för dessa upphörda bibliotek (rörande vilkas tidigare verksamhet m. m. hänvisas till 1927—1930 års kommunalkalendrar) har stadsbiblioteket i olika stadsdelar inrättat filialer, en del öppna större delen av dagen och bestående av både utlånings- och läsrumsavdelningar såväl för vuxna som för barn och ungdom, andra åter öppna blott vissa timmar i veckan och i regel utan läsrum. Å filialerna kunna böcker lånas ej endast ur deras eget bokbestånd utan även från huvudbiblioteket.

Under hösten 1927 och våren 1928 öppnades dels tre filialer å Södermalm, en Götgatan 48 (senare 68) och en Hornsgatan 110—112 (sedermera flyttad till Hornsgatan 78), samt en filial å Normalm, Barnhusgatan 18 (arbetarbibliotekets förutv. lokal), sedermera flyttad till Bryggargatan 12 B, dels även mindre filialer i Aspudden (arbetarbibliotekets förutv. filial), Älvsjö (arbetarnes bildningsförbunds förutv. filial; nya lokaler 1930 och 1936) och Enskede (nya lokaler 1934) samt i Alvik (nya lokaler 1940), Bällsta och vid Bromma kyrka (förutv. Bromma folkbiblioteks lokaler). Under år 1928 upprättades vidare en mindre filial i Örby. Den 1 januari 1929 öppnades en filial å Östermalm, Sturegatan 38 (Östermalms församlingars biblioteks förutv. lokal), och en vid Värtan (Värtabibliotekets förutv. lokal). I februari 1929 öppnades en mindre filial vid Liljeholmen och i maj samma år en filial på Lilla Essingen, sedermera flyttad till folkskolan på Stora Essingen. I början av år 1930 hava ytterligare upprättats en större filial, förlagd till Kungsholmen (Kungsholmens församlingars biblioteks förutv. lokal), år 1934 flyttad till Hantverkargatan 73, samt tre mindre filialer, förlagda till resp. Ålsten, Sandvik och Mälärhöjden. Filialen vid Bryggargatan nedlades år 1934, då även den tillfälliga utlåningslokalen i Sandvik indrogs och under år 1935 nedlades filialen på Liljeholmen. I september 1935 öppnades en avdelning för vuxna och en för ungdom och barn vid Ängby folkskola, varvid filialen vid Bromma kyrka nedlades. Den 1 november 1937 öppnades en avdelning för vuxna i Gamla staden, Tyska Stallplan 2 samt den 6 december en filial i Örby (utlåningsstationen i Örby nedlades 1936). Den 4 december 1939 flyttades filialen Götgatan 68 till lokaler i Forsgrénas medborgarhuset. I Gröndal öppnades den 9 oktober 1944 en ny filial. År 1945 upprättades filialer för ungdom och barn i Hammarby, Riksby och Hägerstensåsens folkskolor. År 1946 flyttades filialen på Östermalm till nya lokaler i Gårdesskolan, samt upprättades i Midsommarkransen en ny filial för vuxna och i Skanskvarns folkskola en

avdelning för ungdom och barn. År 1947 öppnades avdelningar för ungdom och barn i Årsta, Västberga och Abrahamsbergs folkskolor och år 1948 en filial i Gubbängen för vuxna och ungdom, samt en ungdoms- och barnavdelning i Långbrodals folkskola; Aspuddens ungdoms- och barnavdelning överflyttades samma år till nya lokaler i folkskolan. Den 1 januari 1949 övertogs vid inkorporeringen av Spånga biblioteken i Bromsten och Solhem, samt öppnades nya ungdomsavdelningar i Fredhälls och Björk Hagens folkskolor. Den 1 september 1950 öppnades i Kärrtorp en ny filial för vuxna läntagare. En filial för vuxna öppnades den 1 januari 1951 i Hässelby och en avdelning för ungdom och barn den 1 oktober samma år i Ulvsunda.

I de flesta av filialerna finnes utom avdelningen för vuxna en särskild ungdoms- och barnavdelning. Samarbete med folkskolornas lärjungebibliotek påbörjades vid årsskiftet 1933/1934 då skol-, ungdoms- och barnbiblioteken i Ålsten och Essingen erhöilo gemensamma lokaler och gemensamt bokbestånd i respektive folkskolebyggnader. Vid 1945 års slut voro åtta sådana bibliotek i verksamhet, nämligen utom i Ålsten och Essingen i folkskolorna i Mälärhöjden, Enskede, Norra Ängby, Hammarby, Riksby och Hägerstensåsen. Då erfarenheterna av samarbetet inom dessa bibliotek voro gynnsamma och då dessutom det allt omfångsrikare skolbyggnadsprogrammets förverkligande skulle medföra att ytterligare ett stort antal skol- och ungdomsbibliotek komme att få gemensamma lokaler i de planerade skolorna, beslöt stadsfullmäktige på hemställan av folkskoledirektionen och biblioteksnämnden, att samarbete skulle fr. o. m. år 1946 utsträckas att omfatta samtliga befintliga och planerade skol- och ungdomsbibliotek. I sina huvuddrag innebär organisationen att i alla nya skolor upprättas skolbibliotek, som, om så anses behöfligt, utökas till barn- och ungdomsbibliotek. Äldre skolbibliotek ävensom barn- och ungdomsavdelningar fortbestå, men sammanslås om så av lokala och andra skäl låter sig göra. Bokbestånden i de äldre skolbiblioteken renoveras och omklassificeras. Folkskoledirektionen inreder och tillhandahåller hyresfritt lokaler i folkskolorna; bokanskaffningen och det bibliotekstekniska arbetet ombesörjes av biblioteksnämnden. Biblioteken hållas öppna på särskilda för skolornas elever avsedda tider under ledning av skolbibliotekarierna, vilka utses och avlönas av folkskoledirektionen. År skolbiblioteket förenat med ett ungdomsbibliotek hålles det öppet även på kvällarna men då med personal från stadsbiblioteket. För bokurvalet svarar en bokinköpskommitté, i vilken stadsbibliotekarien är självskriven ordförande. Folkskoledirektionen utser fyra ledamöter bland skolbibliotekarierna och biblioteksnämnden likaledes fyra, av vilka förste bibliotekarien för skol-, barn- och ungdomsbiblioteken är sekreterare.

För närvarande finnas 58 centrala skolbibliotek, av vilka 23 äro förenade skol-, barn- och ungdomsbibliotek (ett av de senare kan för närvarande på grund av lokalförhållandena dock icke hållas öppet på kvällarna).

Bokbeståndet i samtliga till stadsbiblioteket hörande bibliotek utgjorde den 1 januari 1952 sammanlagt c:a 749,872 band (dessutom 697 hyllmeter okatalogiserade deponerade böcker). Accessionen under år 1951 uppgick till 35,281 band, medan 18,562 band utrangerades. Hela antalet inskrivna låntagare var vid 1951 års slut 137,011 (därunder året nyinskrivna 19,420, omskrivna 25,974). Under år 1951 uppgick antalet besök i biblioteken till 1,577,905, varav 234,357 i huvudbibliotekets tidnings- och tidskriftsrum, och antalet boklån till 2,603,598.

Bokbeståndet vid Stockholms folkskolors lärjungebibliotek utgjorde den 1 januari 1952 256,160 band. Accessionen under år 1951 uppgick till 32,769 band, medan 11,594 band utrangerades.

Stadsbiblioteket hålles kostnadsfritt öppet för alla, såväl vuxna som ungdom och barn. I huvudbiblioteket samt i de filialer, där särskild ungdoms- och barnavdelning finnes, är åldersgränsen för tillträde till vuxnas avdelning i regel 16 år. Rätt till avgiftsfria hemlån hava alla i staden mantalsskrivna personer och, oavsett mantalsskrivningsorten, dels personer, som äro anställda i Stockholms stads tjänst eller av staden uppbära pension, jämte hemmavarande familjemedlemmar, dels lärare och elever vid i Stockholm befintliga undervisningsanstalter. Personer i öfrigt, som äro mantalsskrivna i Stockholms förortsområde (se kommunalkalendern 1933, sid. 484), kunna mot erläggande av en årsavgift av 3 kr. erhålla rätt till hemlån.

På sjukhusdirektionens förslag beslöt stadsfullmäktige den 14 december 1936 upprättandet av ett patientbibliotek fr. o. m. år 1937 vid S:t Eriks sjukhus, att skötas genom biblioteks-nämndens försorg och utgörande det första ledet i en planerad organisation av sådana bibliotek vid vissa av stadens sjukhus. Under år 1938 upprättades ett liknande bibliotek vid S:t Görans sjukhus, med 1945 års ingång ett vid Södersjukhuset och fr. o. m. år 1952 ett vid Beckomberga och ett vid Långbro sjukhus.

Författningar. Reglemente för Stockholms stadsbibliotek, fastställt av biblioteksstyrelsen 18 jan. 1929 (Kf 1929: nr 32), med ändr. Instruktion för stadsbibliotekarier, fastställd av biblioteksstyrelsen 24 nov. 1925.

Stadsbibliotekarie (B 16).

Knutsson, K. P., f. d. professor (förordn. t. o. m. ^{31/10} 1953); t. 23 66 00; mottagningstid: 11—12 (utom lördagar).

Förste bibliotekarier (32).

Åkerman, O. B.; Löfgren, A. F.; Ahlstedt, V. G.; mottagningstider: 11—12 (utom lördagar).

Andre bibliotekarier (26).

Gavelius, G. L. Elisabet (se sid. 401); Berggrän, A. K. Elisabeth (se sid. 401); Waldner, A. O. T. (se sid. 401); Ljungdal, A. G. (se sid. 401); Hede, A. Brita (se sid. 401); Hulth, C. J.; Edlund, G. E. J. G.; Ericsson, A. M. (Anna-Greta) (se sid. 401).

Amanuenser (21).

Löfgren, f. Norinder, E. Elisabet; Berthelson, S. H.; Hedlund, E. Brita; Lundgren, I. M. S. (Maj); Olsson, Karin E.; Jonsson, J. P.; Mårtensson, Hanna E.; Wikström, K. G. F.; Bock, Elsa E. C.; Asplund, K. E. Marianne; en vakant.

Förste biblioteksassistenter (19).

Bennet, G. Elisabeth; Ringenson, Eva A. E.; Artzell, f. Ohlson, Ola I. M.; Lychou, S. Gudrun; Setterwall, Sigrid B. H.; Svensson, Anna V. (se sid. 402); Olenius, f. Söderström, Elsa V.; Cronvall, f. Lindbom, Britta I.; Lindmark, M. Vera D.; Nehrman, Elisabeth; Sjöberg, Signe A. B. (se sid. 402); Fried, Cecilia; Berglund, Ann-Marie E.; Elgenstierna, U. S. (Ulla); Törngren, f. Lind, Disa E.; Berglund, A. L. (Nan).

Kontorsassistent (18).

Vakant, *tf.* Hierta, B.

Biblioteksassistenter (17).

Johnsson, Lilly M. S.; Ullberg, Sigrid H.; Kraft, Greta M.; Enberg, Brita M.; Stubbendorff, Elisabeth M. M.; Berglöf-Weclewicz, Birgitta; Lamm, Margit S.; Törnquist, f. Edman, Maj M.; Nylund, Ingrid; Tallmark, Gunhild E.; Ljungberg, Eva F.; Heijkenskjöld, Astrid D. S.; Lagerkranz, Gertrud H. E.; Lundberg, f. Serboni, Else; Bylund, Barbro A.; Karlén, f. Nordström, A. Maidie; Nyström, O. A. (se sid. 402, 404); Bergström, I. J. (se sid. 404); Puke, H. E.; Södergren, H. Anne-Marie C.; (se sid. 404); Wieselgren, Ingegerd; Carlid, f. Mårtensson, K. Ingegerd; Mörner, C. G. S.; Banefelt, N. O. D. (se sid. 404); Sterner, F. O. R. (se sid. 403); Widner, L. N.-M.; Hagström, Margit G. E.; tre vakanta, *tf.* Montgomery, E. Margareta.

Två kontorsskrivare, elva första kontorsbiträden, tjugo kontorsbiträden, timavlönad personal.

Förste expeditionsvakt (12).

Kastling, S. O.

En maskinist (3 kl.), en bokbindare (1 kl.), en bokbindare (2 kl.), en hantverkare, sex expeditionsvakter, en telefonist, tjugutre expeditionsvaktsbiträden, fem bokbinderskor samt timavlönad expeditionsvaktsbiträdespersonal.

Utläningsexpeditioner.

Huvudbiblioteket.

Sveavägen 73 (postadress: Odengatan 53, Va.); t. 23 66 00 (växel); tel. efter växels stängning kl. 16,30, se telefonkatalogen.

Biblioteket är öppet för allmänheten å följande tider:

avd. för vuxna: vardagar utom lördagar 10,30—20,30 (25 aug.—24 juni), 10,30—19,30 (25 juni—24 aug.), lördagar 10,30—17 (25 aug.—24 juni), 10,30—16 (25 juni—24 aug.);

ungdoms- och barnavd.: vardagar utom lördagar 14—20 (25 aug.—24 juni), 14—19,30 (16—24 aug.), lördagar 14—17 (25 aug.—24 juni), 13—16 (16—21 aug.). 25 juni—15 aug. hålles ungdoms- och barnavd. öppen å tider, som där komma att finnas anslagna.

I stadsbibliotekets huvudbyggnad inrymmas bl. a. en stor utlåningshall, som upptar större delen av byggnadens mittparti, fem andra utlånings- och läsesalar, tidskriftsrum, tidningsrum, en ungdoms- och barnavdelning med utlånings- och läsrum, »sagorum», bokmagasin, rum avsett för studiecirklar, personalrum m. m.

Huvudbibliotekets bokbestånd uppgår vid innevarande års ingång till 257,947 band. Till denna siffra komma ytterligare från huvudbiblioteket till de olika filialerna utsända vandringsbibliotek.

Föreståndare.

Waldner, A. O. T., andre bibliotekarie (se sid. 400); Ericsson, A. M. (Anna-Greta), andre bibliotekarie (se sid. 400).

Filialer.

Vissa av de mindre filialerna äro stängda eller ha begränsat öppethållande under sommaren. Under juli månad 1952 komma samtliga filialer utom huvudbiblioteket och filial 1 att försöksvis vara helt stängda.

Filial 1.

Forsgrénska medborgarhuset, Medborgarplatsen, Sö.; t. 40 04 93 (utlåningsexp. för vuxna), 40 04 83 (upplysningen), 41 19 70 (ungdoms- och barnavd.).

Filialen är öppen för allmänheten å följande tider:

avd. för vuxna: vardagar utom lördagar 10,30—20,30 (25 aug.—24 juni), 10,30—19,30 (25 juni—24 aug.), lördagar 10,30—17 (25 aug.—24 juni), 10,30—16 (25 juni—24 aug.);

ungdoms- och barnavd. å samma tider som huvudbibliotekets ungdoms- och barnavd. (se ovan).

Bokbestånd: c:a 76,000 band.

Föreståndare.

Ljungdal, A. G., andre bibliotekarie (se sid. 400); t. 42 55 13.

Filial 2.

Hornsgatan 78, Sö.; t. 40 13 08 (utlåningsexp. för vuxna), 44 44 57 (ungdoms- och barnavd.).

Filialen är öppen för allmänheten vardagar utom lördagar 14—20,30 (25 aug.—24 juni), 14—19,30 (25 juni—24 aug.), lördagar 14—17 (25 aug.—24 juni), 13—16 (25 juni—24 aug.); ungdoms- och barnavd. å samma tider som huvudbibliotekets ungdoms- och barnavd. (se ovan).

Bokbestånd: c:a 44,750 band.

Föreståndarinna.

Hede, A. Brita, andre bibliotekarie (se sid. 400).

Filial 4.

Banérgatan 58 och 60, Ö.; t. 62 72 16 (avd. för vuxna), 62 72 26 (ungdoms- och barnavd.).

Filialen är öppen för allmänheten vardagar utom lördagar 13—20,30 (25 aug.—24 juni), 13—19,30 (25 juni—24 aug.), lördagar 13—17 (25 aug.—24 juni), 13—16 (25 juni—24 aug.); ungdoms- och barnavd. å samma tider som huvudbibliotekets ungdoms- och barnavd. (se ovan).

Bokbestånd: c:a 57,200 band.

Föreståndarinna.

Gavelius, G. L. Elisabet, andre bibliotekarie (se sid. 400); t. 62 72 17.

Filial 6.

Hantverkargatan 73, K.; t. 50 41 22 (utlåningsexp. för vuxna), 53 74 38 (ungdoms- och barnavd.).

Filialen är öppen för allmänheten vardagar utom lördagar 14—20,30 (25 aug.—24 juni), 14—19,30 (25 juni—24 aug.), lördagar 14—17 (25 aug.—24 juni), 13—16 (25 juni—24 aug.); ungdoms- och barnavd. å samma tider som huvudbibliotekets ungdoms- och barnavd. (se ovan).

Bokbestånd: c:a 47,850 band.

Föreståndarinna.

Berggren, A. K. Elisabeth, andre bibliotekarie (se sid. 400); t. 53 74 24.

BiN

Filial 7.

Tyska Stallplan 2, C.; t. 11 69 02; expeditionstid: måndagar, tisdagar, onsdagar och torsdagar 17,30—20,30, lördagar 14—17.

Bokbestånd: c:a 9,150 band.

Föreståndare.

Nyström, O. A., biblioteksassistent (se sid. 400 och 404).

Filial 9.

Fredhälls skola, Rålambsvägen 28, K.; t. 51 06 10; endast ungdoms- och barnavd.; filialen är öppen för allmänheten å samma tider som huvudbibliotekets ungdoms- och barnavd. (se ovan).

Bokbestånd: c:a 8,150 band.

Föreståndarinna.

Sjöberg, Signe A. B., förste biblioteksassistent (se sid. 400).

Filial A 1.

Avdelningen för vuxna: Erik Segersällsvägen 1, Hägersten; t. 45 02 65; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30, därjämte måndagar och lördagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 10,800 band.

Föreståndarinna.

Svensson, Anna V., förste biblioteksassistent (se sid. 400 och nedan).

Ungdoms- och barnavdelningen: Aspudens skola, Blommensbergsvägen 166, Hägersten; t. 45 00 63; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20, lördagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 4,150 band.

Föreståndarinna.

Modin, f. Bagge, M. (Lillebil).

Filial A 2.

Telefonvägen 18, Hägersten, t. 45 85 20, endast avd. för vuxna; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30.

Bokbestånd: c:a 11,150 band.

Föreståndare.

Åhlander, F. E., f. d. andre bibliotekarie.

Filial A 3.

Mälarhöjdens skola, Lugntorpsvägen 2, Hägersten; t. 46 10 70; expeditionstid: måndagar, tisdagar, onsdagar och fredagar 18,30—20,30, därjämte onsdagar

14—16; ungdoms- och barnavd. måndagar, onsdagar och fredagar 18—20, därjämte onsdagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 12,150 band.

Föreståndarinna.

Svensson, Anna V., förste biblioteksassistent (se sid. 400 och ovan).

Filial A 4.

Avdelningen för vuxna: Gröndalsvägen 16, Gröndal, Sv.; t. 45 55 29; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18,30—20,30.

Bokbestånd: c:a 5,200 band.

Föreståndarinna.

Hagar, f. Lehtmann, Silva.

Ungdoms- och barnavdelningen: Lörholmsvägen 85, Gröndal, Sv.; t. 19 18 39; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 17—20.

Bokbestånd: c:a 3,150 band.

Föreståndarinna.

Söderblom, f. Maniette, Harriette.

Filial A 5.

Hägerstensåsens skola, Sedelvägen, Hägersten; t. 45 63 84; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 2,150 band.

Föreståndarinna.

von Zweigbergk, f. Lindblom, Brita M.

Filial A 6.

Årsta skola, Hjälmarvägen 16, Johanneshov; t. 45 85 30; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 3,050 band.

Föreståndarinna.

Andersson, E. A. M. (Anna-Greta).

Filial A 7.

Västberga skola, Klensmedsvägen 2, Hägersten; t. 45 85 31; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, torsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 3,350 band.

Föreståndarinna.

Hällström, f. Thomsen, Anna M.

Filial A 8.

Långbrodals skola, Västerängsvägen 19, Älvsjö; t. 47 32 01; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 3,900 band.

Föreståndarinna.

Biäre Roström, E. M. (Greta).

Filial B 1.

Kommunalhuset, Alrik, Bromma; t. 25 96 92; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30, lördagar 14—16; ungdoms- och barnavd. vardagar utom lördagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 16,300 band.

Föreståndarinna.

Moberg, f. Lindgren, Karin O.

Filial B 2.

Skolan, Bällstalund (postadress: Mariehäll); t. 28 30 22; expeditionstid: tisdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 3,900 band.

Föreståndare.

Bergquist, J. A., f. d. folkskollärare.

Filial B 3.

Riksby skola, Riksbyvägen, Bromma; t. 25 02 45; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, tisdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 3,300 band.

Föreståndarinna.

Ahlberg, Anna-Carin.

Filial B 4.

Älstens skola, Nyängsvägen 72—80 (mitt för Älstensgatan), Bromma; t. 25 33 45; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30, onsdagar och lördagar 14—16; ungdoms- och barnavd. vardagar utom lördagar 18—20, lördagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 19,450 band.

Föreståndare.

Sternner, F. O. R., biblioteksassistent (se sid. 400).

Filial B 5.

Abrahamsbergs skola, Gustav III:s Väg, Bromma; t. 25 54 49; endast ungdoms-

och barnavd.; expeditionstid: måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 3,400 band.

Föreståndarinna.

Larsson, f. Koraen, Ewa G.

Filial B 6.

Essingens skola, Essingestråket 24, K.; t. 53 28 33; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18,30—20,30; ungdoms- och barnavd. måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 11,400 band.

Föreståndarinna.

Olsson, Irma V.

Filial B 7 och B 8.

Ängby norra skola, Vultejusvägen 20, Bromma; t. 37 07 50; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18,30—20,30; ungdoms- och barnavd. vardagar utom lördagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 15,000 band.

Föreståndarinna.

Nordenskjöld, f. Welander, Eva.

Filial B 9.

Ullsunda skola, Johannesfredsvägen, Bromma; t. 25 55 88; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, torsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 2,000 band.

Föreståndarinna.

Wichman, f. Åkermark, Eva A. A.

Filial C 1.

Johan Skyttes Väg 202, Älvsjö; t. 47 18 61; expeditionstid: måndagar, tisdagar, onsdagar och fredagar 18—20,30; ungdoms- och barnavd. måndagar, onsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 12,450 band.

Föreståndarinna.

Tengbom, S. E. (Elsa), f. d. förste biblioteksassistent.

Filial C 3.

Örby skola, Älvsjö; t. 47 02 30; expeditionstid: måndagar och fredagar 18,30—20,30; ungdoms- och barnavd. tisdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 9,500 band.

Föreståndare.

Östlund, K.-R.

BiN

Filial E 1.

Enskede skola, Stockholmsvägen 30, Enskede; t. 49 24 11; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30, onsdagar och lördagar 14—16; ungdoms- och barn-avd. vardagar utom lördagar 18—20, måndagar och lördagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 19,850 band.

Föreståndarinna.

Södergren, H. Anne-Marie C., biblioteksassistent (se sid. 400).

Filial E 2.

Avd. för vuxna: Vikstensvägen 2, Johannessov; t. 59 57 29; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—20,30.

Bokbestånd: c:a 5,300 band.

Föreståndare.

Gunnarson, G. J., redaktör.

Ungdoms- och barnavd.: Hammarbyhöjdens skola, Finn Malmgrens Väg 9, Johannessov; t. 48 23 41; expeditionstid: måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 3,500 band.

Föreståndarinna.

Wittling, I. Margareta.

Filial E 3.

Skanskvarns skola, Gullmarsvägen 60, Johannessov; t. 49 50 60; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 2,050 band.

Föreståndarinna.

Bergendal, Lena A.

Filial E 4.

Björkhagens skola, Karlskronavägen 28, Johannessov; t. 59 39 38; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 1,950 band.

Föreståndarinna.

Loman, f. Bager, Anna J.

Filial E 5.

Gubbängens skola, Gubbängsvägen 61, Enskede; t. 48 89 87; expeditionstid: måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 18—20,30; ungdoms- och barnavd. måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 13,800 band.

Föreståndarinna.

Dyppel, Inga A.

Filial H 1.

Avd. för vuxna: Spångavägen 49, Spånga; t. 36 15 05; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—20,30, därjämte måndagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 5,850 band.

Föreståndare.

Bergström, I. J., biblioteksassistent (se sid. 400 och nedan).

Ungdoms- och barnavd.: Skolan, Hässelbyvägen 10, Spånga; expeditionstid: tisdagar och torsdagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 1,800 band.

Föreståndare.

Werner, E., folkskollärare.

Filial H 2.

Duvbovägen 24, Spånga; expeditionstid: tisdagar och torsdagar 18—20; ungdoms- och barnavd. tisdagar 15—17.

Bokbestånd: c:a 2,850 band.

Föreståndare.

Bergström, I. J., biblioteksassistent (se sid. 400 och ovan).

Filial H 3.

Riddersviksvägen 2, Hässelby villastad; t. 38 09 89; expeditionstid: fredagar 18,30—20,30.

Bokbestånd: c:a 2,000 band.

Föreståndare.

Eriksson, K.

Filial V 1.

Avd. för vuxna: Dianavägen 7, Värtan (postadress: Hjorthagen); t. 60 63 92; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30, onsdagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 11,550 band.

Föreståndare.

Nyström, O. A., biblioteksassistent (se sid. 400 och 402).

Ungdoms- och barnavd.: skolan, Jägmästargatan 2, Hjorthagen; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 4,350 band.

Föreståndare.

Banefelt, N. O. D., biblioteksassistent (se sid. 400).

Beträffande Församlingsbiblioteken, se sid. 611.

Stockholms stads arkivnämnd.

Arkivnämnden.

Stadsarkivets rådhusdepå; tel. se nedan.

I samband med godkännande i princip av ett av särskilda sakkunniga framlagt förslag till ordnande av huvudstadens arkivväsen (se nedan under stadsarkivet) beslöt stadsfullmäktige den 28 juni 1929 att för handläggning av hithörande frågor inrätta *Stockholms stads arkivnämnd*.

Enligt sin instruktion har arkivnämnden till uppgift att handhåva förvaltningen av stadsarkivet, att hava överinseende över stadens kommunala arkiv samt att omhänderhåva de övriga angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas.

Nämnden består, förutom av ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, av fyra andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. En ledamot och en suppleant skall äga arkivteknisk sakkunskap. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Chef för stadsarkivet är stadsarkivarien.

Riksarkivarien eller den riksarkivet i hans ställe förordnar samt stadsarkivarien äga närvara vid nämndens sammanträden med rätt att deltaga i överläggningarna, men ej i besluten, ävensom att få sina meningar till protokollet antecknade.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads arkivnämnd, fastställd av ÖÅ 24 mars 1941 (Kf 1940: nr 74).

Stat år 1952. Utgifter: driftbudgeten 484,453 kr.; inkomster: driftbudgeten 116,850 kr.

Arkivnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Tomson, R. V., borgarråd, stadsfullm.; t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset alla vardagar efter överenskommelse.

Vice ordförande.

*Nerman, T., skriftställare.

Övriga ledamöter.

Ahnlund, N. G., professor.

*Larsson, G. L. E., akademiotarie.

Ronner, G. E., studierektor, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

Lundqvist, Ernst J., chefredaktör.

Sköldenberg, B. G., redaktör.

*Svanberg, A. Lisa, förbundssekreterare, stadsfullm.

*Wikström, f. Lundström, Birgit, ämneslärarinna.

Sekreterare.

Stadsarkivarien (se sid. 407).

Revisorer.

Gemensamma för folkskoledirektionen m. fl. (se sid. 357).

Stadsarkivet.

Rådhuset, 3 tr. (postadress: Stockholm 8); t. 50 01 45, 50 22 25 (kansliet öppet 9—16, lördagar 9—14).

Forskarexp. (Kungsklippan 6); t. 51 74 39; öppet 10—17 (expeditionstid 10—16), lördagar 9,30—14,30 (expeditionstid 9,30—13,30), lördagar 1 juni—24 aug. 9—13,30 (expeditionstid 9—12,30), måndagar—fredagar 25 juni—24 aug. 9,30—15,30 (expeditionstid 9,30—14,30), dessutom måndagar och torsdagar 15 jan.—15 juni, 15 sept.—15 dec. 19—21.

Biblioteket (Kungsklippan 6); t. 50 01 08.

Maskinrummet (Kungsklippan 6);

t. 50 53 45.

Stockholms stads arkivalier förvarades av ålder av magistraten i Stockholms rådhus och omfattade företrädesvis magistratens och dess kollegiers samt rådhusrättens och kämnärsrätternas handlingar m. fl. äldre arkivalier. Vid sidan

¹⁾ Enligt nämndens beslut skall vid förfall vice ordföranden ersättas av suppleanten hr Sköldenberg, ledamoten hr Ahnlund av suppleanten fröken Svanberg, ledamoten hr Larsson av suppleanten fru Wikström samt ledamoten hr Ronner av suppleanten hr Lundqvist. Vid förfall för den sålunda bestämda suppleanten skall i hans ställe inträda suppleant tillhörande samma parti. Därest dessa regler icke kunna tillämpas, skola suppleanterna inträda i samma ordning de blivit valda.

Arkiv

av detta äldre stadsarkiv, rådhusarkivet, bildades under 1800-talets sista fjärdedel ett nytt, under drätselnämndens förvaltning stående arkiv, i vilket sammanfördes handlingar från de kommunala kommissionerna, nämnderna och styrelserna; detta arkiv kom därjämte att fungera som stadens speciella räkenskapsarkiv. Även efter inrättandet av sistnämnda arkiv, sedan år 1885 inrymt i en del av den forna pantlåneinrättningens lokaler å Riddarholmen och fr. o. m. år 1897 under benämningen »Stockholms stads arkiv» offentligt tillgängligt, förvarade emellertid flertalet av de kommunala myndigheterna sina arkivalier själva.

Med hänsyn till de olägenheter, som förorsakades av splittringen av huvudstadens arkivalier å olika arkiv, väcktes av drätselnämndens första avdelning år 1889 förslag om anordnande av ett för Stockholms stad gemensamt arkiv, i vilket borde sammanföras och ordnas på olika ställen förvarade äldre handlingar (drätselkommissionens, drätselnämndens och övriga under stadsfullmäktige lydande nämnders, magistratens och rådhusrättens, församlingarnas, m. fl. myndigheters). Sedan stadens arkiv å Riddarholmen erhöit utvidgade lokaler, överfördes på drätselnämndens initiativ till detta under de närmast följande åren vissa av polisverkets och uppborärsverkets arkivalier ävensom vissa handlingar från rådhusarkivet m. m. Med arkivet förenades år 1900 ett specialbibliotek för stadens historia och topografi m. m., även innehållande en omfattande samling Stockholmsbilder.

Då endast en ringa del av de i 1889 års plan angivna arkivalierna införlivats med stadens arkiv, upptogs frågan om ordnandet av stadens arkivväsen på nytt år 1902 genom en hos stadsfullmäktige väckt motion, vari föreslogs dels upprättandet av ett gemensamt stadens arkiv, organiserat i likhet med landsarkiven och förenat med ett stadens bibliotek, *dels* och uppförandet av en tidsenlig ny byggnad för detta arkiv.

Kort tid dessförinnan hade samma fråga även upptagits av riksarkivarien, som i en skrivelse till k. m:t den 10 november 1902 hemställt om åtgärder för ordnande av huvudstadens arkivväsen på sådant sätt, att dess organisation så vitt möjligt bleve anpassad efter landsarkivorganisationen och kunde infogas i denna.

I anledning av ovannämnda motion utsågo överståthållarämbetet, magistraten, Stockholms stads konsistorium och drätselnämnden år 1904 särskilda kommitterade för arkivfrågens beredning. Dessa kommitterade avgåvo den 7 januari 1905 ett betänkande (Bih. 1905: nr 12) med förslag om inrättande av ett gemensamt, av kommunen bekostat stadsarkiv och ett därmed förenat bibliotek, inordnat i landsarkivorganisationen, med en stadsarkivarie som chef och i arkivtekniskt hänseende stående under riksarkivariens uppsikt. År 1907 framlades därefter av byggnadskontoret förslag till särskild byggnad

för den nya institutionen (i kv. Bergsfallet å Kungsholmen).

Frågarvarande förslag till lösning av huvudstadens arkivfråga blev emellertid ej realiserat. Beredningsutskottet och stadsfullmäktige ansågo nämligen, att kostnaden för den nya arkivorganisationen ej borde bäras av staden ensam, utan att kronan borde kunna förväntas vara villig att deltaga i densamma. I yttrande till k. m:t år 1911 över riksarkivariens ovannämnda skrivelse förklarade sig sålunda stadsfullmäktige anse, att någon skyldighet icke föreläge för staden att anordna ett gemensamt arkiv, men uttalade samtidigt sin villighet att med staten samverka till ordnande av arkivväsendet i Stockholm. K. m:t fann emellertid ej detta stadsfullmäktiges anbud antagligt utan anmodade år 1912 fullmäktige att taga frågan i förnyat överbäggande. Under tiden närmast härefter och med hänsyn till av kristiden föranledda svårigheter vidtogos från stadens sida endast vissa provisoriska åtgärder i fråga om arkivväsendet.

Sedan det efter tillkomsten av stadens biblioteksstyrelse ifrågasatts att under denna styrelse inordna såväl stadens arkiv och bibliotek som rådhusarkivet, blev frågan om ordnandet av stadens arkivväsen år 1926 för ny utredning överlämnad till sakkunniga, som i sitt betänkande (Bih. 1928: nr 5) år 1928 framlade förslag till nyorganisation av huvudstadens arkivväsende. Detta förslag godkändes i princip av stadsfullmäktige den 28 juni 1929, som därvid för sin del antogo av den nya organisationen påkallade författningar. Dessa författningar fastställdes av k. m:t den 26 september 1929 och trädde i kraft med ingången av år 1930.

Stadsarkivet förvaltats i ekonomiskt hänseende av arkivnämnden, men sorterar i fråga om de allmänna arkivförfattningarnas tillämpning under riksarkivet. Det utgör på en gång landsarkiv för Stockholm och centralarkiv för Stockholms kommunalförvaltning och har i båda dessa egenskaper att i enlighet med givna föreskrifter förrätta arkivinspektion. Därjämte ombesörjer stadsarkivet vetenskapligt utgivningsarbete (Stockholms stads tänkeböcker 1592—1636).

Inspektion av stadsarkivet skall årligen förrättas av riksarkivarien eller på hans uppdrag av arkivråd. Vederbörande nämnder och styrelser skola övervaka, att kommunala arkiv, som ej överlämnats till stadsarkivet, omsorgsfullt vårdas. Inspektion av dylika arkiv skall årligen förrättas av stadsarkivarien eller av annan tjänsteman vid stadsarkivet. Enligt särskilt uppdrag handlägger stadsarkivet därjämte ärenden, som sammanhånga med rationaliseringen av pappersförbrukningen inom stadens förvaltning.

Den ursprungliga planen att uppföra en arkivbyggnad har i viss mån förverkligats. För tillgodoseendet av skyddsrum för kommunalförvaltningens behov uppfördes 1940—1943 i Kungsklippan en betongbyggnad, rymmande sju våningar, av vilka stadsarkivet hittills disponerat

tre. I en av dessa finnes en provisorisk forskarsal. Men ännu återstår det att uppföra en administrationsbyggnad med tillhörande forskarsal och andra lokaliteter. Under tiden få lokaler för kansli, konservering och renovering av arkivalier m. m. alltjämt disponeras i Rådhusornet.

Av det rika beståndet bör i första hand nämnas stadens privilegiebrev sedan 1423, magistratens och rådhusrättens arkivalier 1420—1910 (lagfarts- och inrättningsprotokoll med handlingar t. o. m. 1850), justitiekollegii och förmyndarkammarens arkiv 1637— (1849) 1924, handelskollegii arkiv 1638—1849, byggnings- och ämbetskollegii arkiv 1643—1821, politiekollegii arkiv 1673—1821, politie-, ämbets- och byggningskollegii arkiv 1822—1849, handels- och ekonomiskollegii arkiv 1850—1880, Stockholms stads räkenskaper med verifikationer från 1430-talet (i obruten årsföljd från 1641), stadskamrerarens och kammarkontorets arkiv, Stockholms kämnärsrätters arkiv 1636—1849, Stockholms norra förstads arkiv 1614—1635, överståthållarämbetets första kansliavdelning (förutv. överståthållarämbetets kansli) t. o. m. 1930 (med vissa undantag), och dess andra kansliavd. (förutv. polissekreterarexpedition) t. o. m. 1920, skatteverkets arkiv t. o. m. 1936 (taxerings- och mantalslängder från 1600-talet, i början spridda år; mantalsuppgifter fr. o. m. 1835), polisens arkivalier t. o. m. 1920 (poliskammarens arkiv fr. o. m. 1776), Stockholms domkapitels arkiv (t. o. m. 1920) och hovkonsistoriets arkiv (protokoll t. o. m. 1886, handlingar t. o. m. 1925), de kyrkliga församlingarnas arkiv, i regel till omkr. 1840, stadsnämndens och sockenstämmornas arkiv, fattigvårdens, asylernas och andra därmed besläktade sociala institutioners arkiv, hälsovårdens samt diverse äldre sjukhus' arkiv, direktiönens för Stockholms stads undervisningsverk arkiv, folkskoledirektionens arkiv (protokoll och handlingar t. o. m. 1910, räkenskaper t. o. m. 1935), allmänna läroverks och folkskolors äldre arkiv samt högre lärarinneseminarier, statens normalskolas och statens skolköksseminariums arkiv (t. o. m. omkr. 1940). En viktig grupp bilda arkiv tillhörande företrädesvis äldre kommunala institutioner, såsom borgerskapets äldste (med grosshandels-societeten), inkvarteringskommissionen, bemedlingskommissionen samt börs-, bro- och hamnbyggnadsdirektionen, brandvaktskassaadминистраtion, drätselkommissionen, gatulägnings-, lyshållnings- och vattenledningsstyrelserna (jämte gaslysningsaktiebolagets arkiv), samt stadsarkitekterna (handlingar, vissa ritningar till stadens m. fl. hus; jämte vissa andra byggnadsritningar) ävensom stadsfullmäktige och beredningsutskottet, dessutom vissa nyare kommunala nämnder m. m., såsom drätselnämnden jämte underlydande institutioner (med auktionsverkets och bokauktionskammarens handlingar), gatunämnden, vattenledningsverket, gasverket, hamnstyrelsen, frihamnsnämnden, kyrkogårdsnämnden, pensionsnämndernas upplysnings- och register-

byrå, revisionskontoret, rättshjälpsanstalten, andre stadsläkaren, stadsplanenämnden, kommunala institutioner i Bromma, Brännkyrka och Spånga före inkorporeringen, livsmedelsnämnden och andra kristidsorganisationer från förra världskriget samt Stockholms stads befattningshavares familjepensionskassa. Bevarade societets- och skråarkiv äro i stort sett splittrade mellan stadsarkivet samt Nordiska museets arkiv, kungl. biblioteket och Westinska samlingen i Uppsala universitetsbibliotek. I stadsarkivet är numera Allmänna barnhusets arkiv deponerat. Dessutom finnes ett stort antal enskilda personers, föreningars och stiftelser samt företags arkiv.

I stadsarkivet (rådhuset) har inrättats en konserveringsverkstad för arkivalier.

Till stadsarkivet hör ett specialbibliotek för stadens historia och topografi samt allmän stadshistoria jämte Wernerska boksamlingen. Dessa bibliotek omfatta sammanlagt c:a 14,000 band.

Författningar. Arkivstadga för Stockholm, fastställd av k. m:t 26 sept. 1929 (Kf 1929: nr 45), med ändr., bland vilka särskilt märkes Kf 1949: nr 47, 1951: nr 12. K. stadga ang. vissa offentliga arkiv 8 sept. 1924, med ändr. (tillämplig å bl. a. kyrkoarkiven och ÖÅ:s arkivalier). K. instruktion för landsarkiven 8 sept. 1924, med ändr. K. kung. 8 sept. 1924 ang. utgallring av arkivalier ur vissa offentliga arkiv samt ang. förvaring av förutvarande statsmyndigheters ävensom upplösta kommittéers m. fl. arkiv, med ändr. K. kung. 21 dec. 1945 ang. återställande eller utgallring av vissa ansökningshandlingar. K. kung. 22 febr. 1946 ang. utgallring av vissa handlingar i kyrkoarkiven. K. kung. 29 mars 1946 ang. gallring av verifikationerna till länsstyrelsernas räkenskaper. K. kung. 14 juni 1946 ang. inspektion av vissa offentliga arkiv. K. kung. 14 juni 1946 ang. överlämnande av arkivhandlingar till lands- och länsarkiven. K. kung. 15 nov. 1946 ang. inventering av kyrkoarkiv och kontraktsprostarkiv. Riksarkivets cirkulär till statsmyndigheterna 28 dec. 1948 angående användningen av kulspets- och reservoarpennor m. m. Bestämmelser om arkivalieleveranser till stadsarkivet, antagna av SF 17 juni 1930. Bestämmelser rörande överlämnande till stadsarkivet av arkivhandlingar från kommunala kommittéer eller tillfälliga beredningar, antagna av arkivnämnden 22 dec. 1931. Bestämmelser rörande arkivrum för kommunala arkiv, antagna av arkivnämnden 13 maj 1932. Bestämmelser rörande användning av papper och viss skrivmateriel inom Stockholms stads förvaltning, fastställda av SF 20 febr. 1939.

Stadsarkivarie (B 16).

Staf, N. O. B. (förordn. t. o. m. ²¹/1 1958) (rådhuset); t. 50 23 30; mottagningstid: 10—11.

Förste arkivarie (32).

Vakant, *tf.* Corin, C.-F. L. (rådhuset); t. 51 67 85.

ArkN

Arkivarier (26).

Corin, C.-F. L., tjf. (se sid. 407) (rådhuset); t. 51 01 45; Sleman, F. V. (Kungsklippan 6); t. 51 74 39.

Amanuenser (24).

Utterström, G. O. (Kungsklippan 6); t. 51 74 39; Fahlstöm, J. M. (Kungsklippan 6); t. 51 74 39; en vakant.

Förste kontorsskrivare (16).

Sjövall, f. Larsson, Märta; t. 50 01 45.

Förste kontorist (15).

Johnsson, J. E., vice värd i Kungsklippan 6 och i rådhuset; t. 51 74 39.

Biblioteksbiträde (13).

Pernemo, f. Nilsson, Inez K. E.; t. 50 01 08.

Två arkivbiträden, ett bokbinderi biträde.

Maskinist (17).

Jämtvik, G. L.; t. 50 53 45.

Förste expeditionsvakt (12).

Wahlberg, K. E. R.

Expeditionsvakter (9).

Larsson, G. H.¹⁾; Anetoft, E. T.

Ett expeditionsvaktsbiträde.

¹⁾ Åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 10.

Stockholms stads museinämnd.

Museinämnden.

*Stadsmuseet, Götgatan 1, Sö., Peter Myn-
des Backe 6, Sö.; tel.: se nedan.*

För att utreda om icke Stockholm i likhet med flera andra europeiska huvudstäder borde inrätta ett stadsmuseum beslöt stadskollegiet den 17 september 1925 att tillsätta en kommitté av sju personer. Kommittén skulle kunna tillkalla sakkunniga biträden för erforderliga specialundersökningar.

I samband med begäran om anslag för kommitténs verksamhet framlade densamma förslag rörande organisation m. m. av ett stadsmuseum (Utl. 1930: nr 94 och 1931: nr 30). Dessa förslag lämnades utan erinran av stadsfullmäktige den 17 mars 1930 och den 2 februari 1931 och kommittén igångsatte år 1931 vissa undersöknings- och insamlingsarbeten med hjälp av härför anställd personal. Samtidigt erhöll kommittén vissa utrymmen i det s. k. Södra stadshuset, vilket enligt kommittén skulle vara lämpligt såsom lokal för det blivande museet.

Stadsfullmäktige beslöt därefter den 23 september 1940 att inrätta *Stockholms stads museinämnd*, som trädde i verksamhet den 1 januari 1941 och då övertog den tidigare stads-museikommitténs funktioner.

Enligt sin instruktion har museinämnden till uppgift att handhåva förvaltningen av stadsmuseet, att hava överinseende över stadens museiväsen och kulturminnesvård samt att handlägga de övriga angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas.

Nämnden består, förutom av ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, av fyra andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. En ledamot och en suppleant skall äga museal sakkunskap. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande.

Riksantikvarien eller den han i sitt ställe förordnar, samt stadsantikvarien äga närvara vid nämndens sammanträden med rätt att deltaga i överläggningarna och därvid framställa förslag samt få sina meningar antecknade i protokollet.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads museinämnd, fastställd av Ö Å 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 58).

Stat år 1952. Utgifter: driftbudgeten 412,230 kr. (därav engångs 15,675 kr.); inkomster: driftbudgeten 30,000 kr.

Museinämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Tomson, R. V., borgarråd, stadsfullm.; t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset alla vardagar efter överenskommelse.

Vice ordförande.

*Ek, V. E., f. d. sekreterare.

Övriga ledamöter.

*Ahlund, N. G., professor.

Larsson, I. S., f. d. förbundsordförande.

Steenberg, K. J. E., f. d. folkskolinspektör.

Suppleanter.¹⁾

*Arrhenius Beyer, H. Lilly T., konsulent.

*Edman, O. C., byggnadsingenjör.

Meyerson, C. Å. V., fl. lic.

Pravitz, f. Strömberg, Karin M., fru.

Sekreterare.

Stadsantikvarien (se nedan).

Revisorer.

Gemensamma för folkskoledirektionen m. fl. (se sid. 357).

Stadsmuseet.

Utställningslokaler: Götgatan 1, Sö.; ingången till bildarkiv, kansli och tjänstelokaler: Peter Myndes Backe 6, Sö.; t. 423236, 423237, 423238, (utställningslokaler: t. 428138); expeditionstid: vardagar 9—16, lördagar och dag före helgdag 9—13,30. Bildarkivet öppet: vardagar 9—15, lördagar och dag före helgdag 9—12. Museets permanenta utställning öppen:

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola vid förfall ordföranden och hr Steenberg ersättas av suppleanterna fru Pravitz och hr Edman, vice ordföranden av suppleanterna fru Arrhenius Beyer och hr Meyerson, ledamoten hr Ahlund av suppleanterna hr Edman och fru Pravitz samt ledamoten hr Larsson av suppleanterna hr Meyerson och fru Arrhenius Beyer.

MuN

vardagar (utom lördagar) 12—16 (onsdagar och fredagar sept.—maj även 19—21), söndagar 13—17. Entré 75 öre, onsdags- och fredagskvällen fritt. Tillfälliga utställningar. Svartbrödraklostrets källare, Södra Benickebrinken: söndagar 13—17. Entré 25 öre.

Stadsmuseet har till uppgift att belysa stadens uppkomst och utveckling genom tiderna, invånarnas liv och levnadsvillkor samt styrelsens och de kommunala institutionernas utveckling. Museet handhar också stadens kulturminnesvård genom att verkställa undersöknings- och restaureringsarbeten av arkeologiskt, konst- eller kulturhistoriskt slag i samband med ombyggnads-, rivnings- och grävningsarbeten m. m. avensom genom att därvid tillvarata föremål av historiskt värde. Chef för stadsmuseet är stadsantikvarien.

För museet uppläts år 1931, som ovan under museinämnden nämnts, provisoriska lokaler i det s. k. Södra Stadshuset, Götgatan 1. Sedan dessa lokaler utvidgats, kunde museet 1935 börja använda tillfälliga utställningar, belysande olika grenar av museets verksamhet. Den personal, som stadsmuseikommittén anställt 1931, utökades i samband med löneregleringen 1937 väsentligt, och erhöll samtidigt sin nuvarande organisation. Efter år 1939 disponerar stadsmuseet hela Södra Stadshuset. Efter successiva reparationer mellan åren 1939 och 1942 har större delen av fastigheten kunnat tagas i anspråk för museets olika ändamål. Byggnadens södra flygel inrymmer kansli- och tjänstelokaler, lokaler för bildarkivet, magasin, fotografiateljé och verkstadslokaler. I den norra flygeln ligga utställningslokalerna, i bottenvåningen och våningen en trappa upp den permanenta utställningen och i våningen två trappor upp lokaler för tillfälliga utställningar. Den permanenta utställningen öppnades under år 1942. Med föremål, bilder, kartor och modeller skildras här Stockholms uppkomst och utveckling fram till våra dagar, varjämte en del minnen från Stockholms förvaltning i gamla tider äro utställda. År 1950 tillkom en Bellmansavdelning. Tillfälliga utställningar berörande olika sidor av stadens liv ordnas årligen. Museet anordnar även föreläsningsserier, studiecirklar, visningar för skolklasser och studiegrupper samt visningar i det fria. Bildarkivet hålles tillgängligt för studiebesök, beställningar av fotografiska kopior samt lån av skioptikonbilder och filmer.

År 1936 träffades avtal med ägaren av fastigheten i kv. Venus om upplåtelse på 25 år av den i denna fastighet befintliga, i så gott som orört skick bevarade källarvåningen från det i mitten på 1300-talet uppförda dominikanerklostret. Sedan medel härtill av stadsfullmäktige beviljats, restaurerades och inordningställdes lokalen. Svartbrödraklostrets källare, som

i sitt nuvarande skick utgör ett av de märkligaste medeltida byggnadsminnena i Staden Mellan Broarna, har sedan år 1937 hållits öppen för allmänheten.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 juni 1942 har museinämnden övertagit förvaltningen av egendomen kv. Paris nr 16, det s. k. van der Nootska huset, ett av de bäst bevarade stockholmspalatsen från stormaktstiden. En omfattande restaurering av byggnaden har utförts under år 1943, varefter byggnaden nu är uthyrd till Riksförbundet Sveriges lottakårar. Vissa lokaler äro enligt avtal möblerade av museinämnden och kunna disponeras av staden för sammanträden och liknande ändamål.

Genom hänvändelse till stadsmuseet kan även den till staden överlämnade minneshallen över den svenska telefonindustriens grundare L. M. Ericsson och H. T. Cedergren, Thulegatan 17, göras tillgänglig för visningar och studiebesök (se vidare sid. 164).

Stadsantikvarie (B 16)

(nuv. inneh. g B).

Selling, C. G. A. (förordn. t. o. m. ³¹/s 1955);
mottagningstid: 10—11.

Förste antikvarie (32).

Nordberg, T. K. G. O:son.

Andre antikvarie (26).

Hansson, H. V.

Museilektor (26).

Byström, O.

Biträdande antikvarie (24).

Ohlsson, M. A. O.

Konservator (21).

Söderberg, J., tjf. (se sid. 213), tf. Nordström,
A. O. A.

Assistent (17).

Larcke, P. H. G.

Fotograf (13).

af Petersens, L. C.

Kontorsskrivare (13).

Koffman, f. Günther, A. E. M. (Anna-Lisa).

Förste expeditionsvakt (12).

Hellestedt, A. E.

Hantverkare (12).

Wallin, G. O.

Ett biträde vid visningar, två museiassistenter, ett första kontorsbiträde, två expeditionsvakter.

Styrelsen för Liljevalchs konsthall.

Liljevalchs konsthall.

Djurgårdsvägen 60, Ö.; (postgirokonto nr 197512); t. 60 04 40 (tamburen), 62 27 75 (kansliet), 60 07 08 (kommisariet), 62 27 75 (förste expeditionsvaktens bostad, efter expeditionstid); 62 27 75 (intendenten, ankn.); expeditionstid: 9,30—17 (lördagar och dag före helgdag, då utställning icke pågår, 9,30—15).

Grosshandlaren C. F. Liljevalch tillerkände i testamente utredningsmännen i sitt bo befogenhet att bestämma om användningen av boets överskottsmedel, sedan av testator gjorda donationer utgått. Med stöd härav förklarade utredningsmännen sig villiga att använda intill 500,000 kr. för att i Stockholm få till stånd en byggnad, huvudsakligen avsedd för konstutställningar. Donationen gjordes under förutsättning, att stadsfullmäktige till byggnadstomt upplåte ett område i kv. Fyrkanten (numera kv. Konsthallen) å Djurgården. Den 31 mars 1913 upplåte stadsfullmäktige tomten i fråga samt uppdrog åt drätselnämndens första avdelning att med utredningsmännen träffa avtal om byggnadens förvaltning. Enligt avtal mellan staden och utredningsmännen skall konsthallen förvaltas av en styrelse kallad *Styrelsen för Liljevalchs konsthall* och bestående av det antal ledamöter, som drätselnämnden bestämmer (f. n. nio ledamöter). Styrelsen utses av drätselnämnden för en tid av två år i sänder. Av ledamöterna skall minst en vara konstnär. Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande.

Konsthallen togs i bruk våren 1916. Den 31 mars 1938 fastställde k. m:t i överensstämmelse med stadsfullmäktiges beslut den 17 december 1937 reglemente för särskild fond för överskott på Liljevalchs konsthalls verksamhet (Kf 1938: nr 55: II). Till fonden avsattes belopp, motsvarande överskott å konsthallens verksamhet. Fonden må tagas i anspråk för täckande av förlust å verksamheten. Fondens medel förvaltas av drätselnämnden, som har att för ovan angivet ändamål tillhandahålla styrelsen för Liljevalchs konsthall de redovisade överskottsmedlen.

Intendenten, som även är styrelsens sekreterare, utses av styrelsen inom eller utom dess krets. Honom åligger att handhålla utställ-

ningsbyggnadens skötsel, uppgöra planer för utställningsverksamhetens ordnande samt för sådant ändamål underhandla med såväl in- som utländska konstnärer och i övrigt med uppmärksamhet följa den konstnärliga utvecklingen. Han har därjämte bl. a. att medverka vid utställningars anordnande.

Reglemente. Avtal 26 maj 1914 mellan staden och utredningsmännen i grosshandlare C. F. Liljevalchs stärbhus rörande uppförande och förvaltning av »Liljevalchs konsthall», med ändr. (Kf 1914: nr 122).

Stat år 1952. Utgifter: driftbudgeten 139,486 kr. (därav engångs 1,960 kr.); inkomster: driftbudgeten 110,402 kr.

Styrelsens ledamöter

(för åren 1951—1952).

*Branting, f. Lind, Rina E., fru; *Ebe, E. W., organisationschef; *Erman, A. J. F. I., redaktör, stadsfullm.; *Johanson-Thor, T. E. N., konstnär, professor, vice ordf.; *Johnsson, I. V., skulptör; *Pauli, I. Hj. E., f. d. lektor; *Sköld, O. J. A. J., överintendent, f. d. professor; *Tomson, R. V., borgarråd, stadsfullm., ordf.; *Åkerman, O. M. J., civilingenjör.

Sekreterare.

Intendenten (se nedan).

Revisorer.

Gemensamma för stadskollegiet m. fl. (se sid. 127).

Liljevalchs konsthall.

Intendent (B 13).

Holmér, F. H. (förordn. t. o. m. ³⁰/₁₀₀ 1956); mottagningstid: 11—12.

Kontorsskrivare (13).

Larsson, Märta K.

Förste expeditionsvakt (12).

Källman, K. G. A.

En expeditionsvakt samt extra vakter.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet.

Skönhetsrådet.

Stockholms högskola, Norrtullsgatan 2, Va.; t. 32 87 67 (jfr nedan, sekreteraren).

Expeditionstid (med undantag för sommarmånaderna): vardagar utom lördagar 10—11.

I en år 1915 hos stadsfullmäktige väckt motion föreslogs tillsättande av ett särskilt kommunalt råd för vård av Stockholms stads natur, dess estetiska intressen och kulturella minnesmärken m. m. Med anledning därav beslöt stadsfullmäktige den 19 mars 1917 att tillsätta en kommitté för frågans närmare utredning. Sedan denna kommitté i november 1917 avgivit sitt betänkande, beslöt stadsfullmäktige den 18 mars 1918 att tillsätta sju kommitterade jämte två suppleanter (ett »naturskydds- och konstråd») med uppgift att som rådgivare åt under stadsfullmäktige lydande utskott, nämnder, styrelser och kommittéer utreda och avgiva förslag i hithörande frågor. Åt de kommitterade gavs tillika i uppdrag att framlägga förslag till reglemente för sin verksamhet efter den erfarenhet, som kunde vinnas under organisationens mer provisoriska fungerande. Rådet beslöt år 1919 att antaga namnet *Rådet till skydd för Stockholms skönhet*. Skönhetsrådet framlade år 1920 för stadsfullmäktige ett förslag till instruktion för rådet, men detta förslag föranledde ej någon stadsfullmäktiges åtgärd, då ytterligare erfarenhet rörande rådets verksamhet ansågs böra avvaktas. Efter det att rådet år 1928 framlagt nytt förslag i detta hänseende, beslöt stadsfullmäktige den 29 oktober 1928 att antaga ett reglemente för rådet, vilket trädde i kraft den 1 januari 1929.

Sedan Stockholms stadsmuseum upprättats 1931 har detta övertagit den tidigare av rådet bedrivna samlings- och undersökningsverksamheten rörande kulturhistoriska föremål och byggnader, medan rådets sekreterare fortfarande står till förfogande som rådgivare vid restaurering av stadens byggnader. En gränsreglering har verkställts mellan skönhetsrådet och stadsmuseet, enligt vilken »skönhetsrådets verksamhet skall vara rådgivande, medan museet har att utöva museal verksamhet genom att omhändertaga det som på grund av utvecklingen måste försvinna ur stadens levande liv». (Utl. 1931:

nr 30.) Genom stadsfullmäktiges beslut den 17 november 1941 (Utl. 1941: nr 309) erhöill skönhetsrådet den ställning och anförtroddes de uppgifter bl. a. i fråga om naturskyddet, vilka framgå av innehållet i nu gällande reglemente för rådet.

Rådet har till uppgift att i frågor, som beröra Stockholms stads offentliga konstverk, konstnärligt eller kulturhistoriskt värdefulla stadsbilder eller stadens och dess omgivningars övriga skönhets- och naturvärden, vara rådgivare åt stadens olika myndigheter, kommittéer, delegationer och utskott och att i sådan egenskap på anmodan avgiva yttranden i dylika frågor. Rådet må jämväl utan anmodan till stadens olika myndigheter avgiva de förslag och framställningar, som rådet kan finna påkallade. Det äger påräkna erforderliga upplysningar samt biträde i övrigt från vederbörande stadsmyndigheter. Rådets sekreterare står även å rådets vägnar stadens myndigheter till tjänst såsom expert vid restaurerings- och reparationsarbeten å stadens kulturhistoriska byggnader.

Rådet består av tolv för två år valda ledamöter, av vilka elva utses av stadsfullmäktige och en av de sålunda utsedda ledamöterna. Av de ledamöter, som utses av stadsfullmäktige, böra minst åtta vara särskilt sakkunniga inom rådets olika verksamhetsgrenar. Av dessa skola två vara representanter för kungl. akademien för de fria konsterna, därav en målare och en bildhuggare, samt de övriga sex representanter för en var av följande sex institutioner, nämligen kungl. vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien, kungl. byggnadsstyrelsen, kungl. vetenskapsakademien, naturskyddskommitté, Svenska arkitektföreningen, samfundet S:t Eriks styrelse och Svenska naturskyddsföreningens styrelse. Senast sex veckor före val av ledamot, som i rådet skall representera någon av nämnda institutioner, skall stadskollegiet anmoda ifrågavarande institution att för varje representant avgiva förslag å minst två personer, lämpliga att vara ledamöter i rådet. Avgivas sådana förslag, hava stadsfullmäktige att välja bland de föreslagna personerna på sådant sätt, att samtliga förslagsgivande institutioner bliva representerade i rådet i enlighet med vad ovan sagts. Uraktlåter institution att avgiva dylikt förslag, välja stadsfullmäktige person med framtående sakkunskap inom ifrågavarande institutions verksamhetsområde.

Rådet utser vid början av varje tjänstgöringsår inom sig ordförande och vice ordförande. Rådets sekreterare, som även har till uppgift att bereda och föredraga å rådets prövning ankommande ärenden, äger, även om han icke är medlem av rådet, att vid rådets sammanträden deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet.

Rådets räkenskaper, vilka föras av stadens kammarkontor, granskas av de för stadskollegiet m. fl. gemensamma revisorerna.

Reglemente. Reglemente för rådet till skydd för Stockholms skönhet, antaget av SF 29 okt. 1928, med ändr. (Kf 1950: nr 49).

Stat år 1952. Utgifter: driftbudgeten 23,880 kr.

Skönhetsrådets ledamöter.

Ordförande.

Ek, V. E., f. d. sekreterare.

Vice ordförande.

*Hedqvist, P. G., arkitekt, professor (repr. för Svenska arkitektföreningen).

Övriga ledamöter.

*Beyer, C. N. T., redaktör.

Biörnstad, A., försäkringsdirektör (repr. för samfundet S:t Eriks styrelse).

*Gustavson, A. V. N., målarmästare, vice kassaförvaltare.

Johansson, I. V., skulptör (repr. för k. Akademien för de fria konsterna).

*Olin, C. G., stadsjägmästare (repr. för Svenska naturskyddsföreningens styrelse).

Olsson, A. V. M., arkitekt, riksantikvarie (repr. för k. Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien).

*Quiding, H. A., byggnadsråd (repr. för k. byggnadsstyrelsen).

Romell, L.-G. T., professor (repr. för k. Vetenskapsakademiens naturskyddskommitté).

Sköld, O. J. A. J., överintendent, f. d. professor (repr. för k. Akademien för de fria konsterna).

*Steenberg, K. J. E., f. d. folkskolinspektör, kassaförvaltare (utsedd av övriga ledamöter).

Sekreterare

(5,844 kr. jämte rörligt tillägg).

Cornell, J. H., professor; Villagatan 12, Ö.; t. 10 00 37.

Amanuens (13).

Lundberg, Carine H.; träffas säkrast 10—11.

Revisorer.

Gemensamma för stadskollegiet m. fl. (se sid. 127).

Styrelsen för Prins Eugens Waldemarsudde.

Prins Eugens Waldemarsudde.

Postadress: Stockholm Ö.; t. 62 18 32 (kansliet); 62 18 33 (tamburen).

Hans kungl. höghet prins Eugen, som avled den 17 augusti 1947, förordnade i testamente den 17 juni 1947, att egendomen Waldemarsudde jämte viss där befintlig konstsamling och övriga inventarier ävensom värdehandlingar till ett värde av omkring 850,000 kronor skulle tillfalla svenska staten. Egendomen med inventarier skall bibehållas i huvudsakligen det skick, vari den befann sig vid prins Eugens bortgång, samt hållas tillgänglig för allmänheten. Avkastningen av de i legatet ingående värdehandlingarna skall, sedan viss del avsatts till kapitalet, användas för egendomens och inventariernas vård och underhåll.

Prinsen uttalade tillika i testamentet såsom sin önskan och förhoppning, att staten måtte anförtro åt Stockholms stad att genom en särskild styrelse såsom verkställande organ administrera och sköta egendom och inventarier. Nämda styrelse skall enligt testamentsföreskrifterna utgöras av riksmarskalken, chefen för nationalmuseum, testamentets exekutor, en av k. m:t utsedd ledamot, fyra av stadskollegiet utsedda ledamöter, ävensom nuvarande intendenten för konstsamlingen å Waldemarsudde samt efter hans avgång den person, som styrelsen utser i hans ställe. Då testamentsexekutor avgår, skall stadskollegiet äga utse ytterligare en ledamot och sålunda tillhopa fem av styrelsens nio ledamöter.

K. m:t har den 24 oktober 1947 förklarat sig å k. m:ts och kronans vägnar mottaga ifrågarande donation. Tillika har k. m:t, under förutsättning att Stockholms stad under de i testamentet angivna villkoren åtager sig förvaltningen av legatet, uppdragit åt staden att genom en styrelse, sammansatt på sätt i testamentet anges, såsom verkställande organ administrera och sköta såväl byggnader och samlingar som trädgårds- och parkanläggningar.

Den 8 december 1947 beslöt stadsfullmäktige, att staden skulle åtaga sig förvaltningen av Waldemarsudde i enlighet med det i prins Eugens testamente meddelade förordnandet.

Styrelsen har erhållit namnet *Styrelsen för Prins Eugens Waldemarsudde*. Sedan förvaltningen av Waldemarsudde övertagits av staden, hava där företagits åtskilliga byggnads- och förbättringsarbeten avseende bl. a. ny entréhall,

komplettering av serveringen Ektorpet m. m., varjämte stadsfullmäktige anvisat medel till inredning av ytterligare utställningslokaler.

Författning. Instruktion för styrelsen för Prins Eugens Waldemarsudde, fastställd av k. m:t 22 okt. 1948 (Kf 1948: nr 51).

Stat år 1952. Utgifter: driftbudgeten 295,638 kr. (därav engångs 12,260 kr.); inkomster: driftbudgeten 255,700 kr.

Styrelsens ledamöter.

Ekeberg, L. B., riksmarskalk, ordf., **de Geer, L. C. G. E.**, frih., överceremonimästare, **Lindgren, G. H.**, intendent, **Sköld, O. J. A. J.**, överintendent, f. d. professor (självskrivna); **Ehrensvärd, A.**, greve, kansliråd (utsedd av k. m:t); **Eeg-Olofsson, A. O. C.**, läroverksadjunkt, stadsfullm., **Hassler, N. H. Å.**, professor, stadsfullm:s 1:e vice ordf. (för åren 1952—1953), ***Anderson, Carl Albert**, direktör, stadsfullm:s ordf., ***Tomson, R. V.**, borgarråd, stadsfullm. vice ordf. (för åren 1951—1952) (utsedda av stadskollegiet).

Arbetsutskott.

Anderson, Carl Albert; Ekeberg, L. B.; Lindgren, G. H., föredragande; **Sköld, O. J. A. J.; Tomson, R. V.**

Sekreterare (1,200 kr.).

Åkerberg, B., direktör (se sid. 146).

Revisorer

(utsedda av stadsfullmäktige).

Ek, V. E., f. d. sekreterare.

Larsson, Yngve G. R., fil. d.r., stadskollegiets ordf.

Suppleanter:

Jakobson, B. G., civilingenjör.

Vigedal, B. R., instruktör, stadsfullm.

Prins Eugens Waldemarsudde.

Intendent (B 13).

Lindgren, G. H.; mottagningstid: 11—12.

Ett första kontorsbiträde, tre expeditionsvakter, en portvakt tillika eldare, en trädgårdsmästare, ett expeditionsvaktsbiträde, ett biträde.